KAPOSVÁR

TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV

2017

KAPOSVÁR MEGYEI JOGÚ VÁROS TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYVE

2017. OKTÓBER

MÓDOSÍTVA: a 22/2019. (II.28.) önkormányzati határozattal

KÉSZÍTETTE: Kaposvár Megyei Jogú Város Főépítészi Irodája
L. Balogh Krisztina városi főépítész
Varga Viktória főépítészi munkatárs
H. Jakab Eszter főépítészi munkatárs
Novográdecz Katalin egyetemi hallgató

KÖZREMŰKÖDÖTT: Dr. Csillag Gábor jegyző
Bánkuti Melitta, a Somogy Megyei Építészkamara elnöke
Csáki Emese, a KMJV Építéshatóságának irodavezetője
Fábián Éva, Somogy megye főépítésze
Nagy Zoltán helytörténész

FÉNYKÉPEK: Ifj. Lőrincz Ferenc
Szellő Gábor
Fejes László
A főépítészi iroda archívuma

TARTALOMJEGYZÉK

POLGÁRMESTERI KÖSZÖNTŐ.....6

1. BEVEZETÉS.....8

2. KAPOSVÁR VÁROS BEMUTATÁSA.....10

3. ÖRÖKSÉGÜNK.....40

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZEK.....72

5. ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ.....118

6. JÓ PÉLDÁK BEMUTATÁSA.....138

7. SAJÁTOS ÉPÍTMÉNYFAJTÁK, REKLÁMHORDOZÓK, EGYÉB MŰSZAKI BERENDEZÉSEK.....144

POLGÁRMESTERI KÖSZÖNTŐ

Tisztelt Olvasók!
Kedves Kaposváriak!

Egy város legfontosabb értéke a közössége. Az a közösség, amely folyamatosan változik, s amely idővel a maga képére formálja környezetét. És viszont is igaz ez: ha egy közösség értő módon, felelőssége biztos tudatában óvja meg az elődei s a maga által megteremtett értékeket, ha okosan, kellő bölcsességgel nyúl hozzá házaihoz, utcáihoz, parkjaihoz, akkor nem pusztán egy tárgyiasult örökséget adhat át gyermekeinek és unokáinak, hanem képessé válik az utána jövő generációk lelkületére és szellemiségére is jótékonyan hatni, képessé válik tovább erősíteni a lokálpatriotizmust. Évtizedek, évszázadok alatt így jön létre egy olyan egyedi kultúra, amely biztonságot ad a mindennapokban, s amely megadja a valahová tartozás érzetét. És így alakul ki az otthon is, amely jóval több, mintha csak a lakóhelyről beszélnénk. Hiszen az otthonhoz hangulatok, érzelmek, történetek, társak, életek kötődnek, s mindez részben látható, részben pedig érezhető nyomot hagy egy adott település köveiben.

Az ima beépül a templom falaiba, szokták mondani a bölcsek. Ha ez így van, akkor okkal feltételezhetjük, hogy gondolataink, érzelmeink a városképben is hűen tükröződnek. Ha vonzónak tartunk egy települést, akkor abban is biztosak lehetünk, hogy számunkra az ott élő emberek is szimpatikusak.

Kaposváron azért dolgozunk, és azért alkotjuk meg a Településképi arculati kézikönyvet is, hogy ez a folyamatos egymásra hatás, az alkotó közösség s a befogadó környezet viszonya a lehető legjobb eredményt szülje meg az előttünk álló évtizedekben is. Olyan várost szeretnénk építeni, amely tökéletes összhangban van lakóival és a természeti adottságaival. Értő módon, szerves tudással kívánunk hozzányúlni a tájhoz, s alakítani az épített környezetet.

Ha így teszünk, olyan értéket hozunk létre, amely nem gyengíti, hanem gazdagabbá, teljesebbé teszi térségünk kultúráját.
Arra kérem városunk polgárait, hogy e kézikönyv segítségével maguk is járuljanak hozzá egy sokszínű, mégis egységes településkép létrejöttéhez. Segítsenek abban, hogy együttes erővel őrizhessük meg a kaposvári lét esszenciáját, s illő alázattal, kellő szelídséggel és tapintattal formáljuk nemesebbé, letisztultabbá Kaposvár arculatát.

Tegyük mindezt úgy, hogy jobb legyen kaposvárinak lenni, s tegyük úgy, hogy mások számára is vonzó legyen az a példa, amellyel városunkat a magunk képére formáljuk!

Tisztelettel és köszönettel:

Szita Károly polgármester

1. Városháza, Kossuth tér

1 Bevezetés

Úgy ahogy a városnak, az épületeknek, tereknek, szobroknak is van történetük. Hogy közelebb kerüljünk egy településhez, jobban meg kell ismernünk azt, nemcsak történelmi, hanem településszerkezeti, építészeti oldaláról is annak érdekében, hogy a városfejlődés során a meglévő történelmi városszerkezet és épített környezet értékeinek méltó megőrzése és fenntartása mellett a folyamatosan megújuló társadalmi-gazdasági igényeknek eleget téve mi is hozzá tudjunk tenni örökségünkhöz.

A Kaposvár város fizikai megjelenését alkotó épületek, terek, utcák állandó változásban vannak. Közös feladatunk maradandót alkotni, amire a jövő generációja is büszke lehet.

A Településképi arculati kézikönyvön (TAK) keresztül meghatározzuk városunk jellemző, a jövőbeni tervezés során iránymutató arculatát. Ennek során a TAK az építtetők, tervezők és a lakosság számára közösen megfogalmazott ajánlásokat nyújt az illeszkedés miként jére a városi lépték, a kialakult városi szövet és a karakteresen eltérő településrészek figyelembevételével.

A kézikönyv feladata az építészeti normák, a jó példák bemutatása, melyen keresztül lehetőség nyílik a lakossági szemlélet, illetve a közízlés formálására, a városlakók számára egyértelművé téve a szakmai elvárásokat.

2. Ady Endre utca

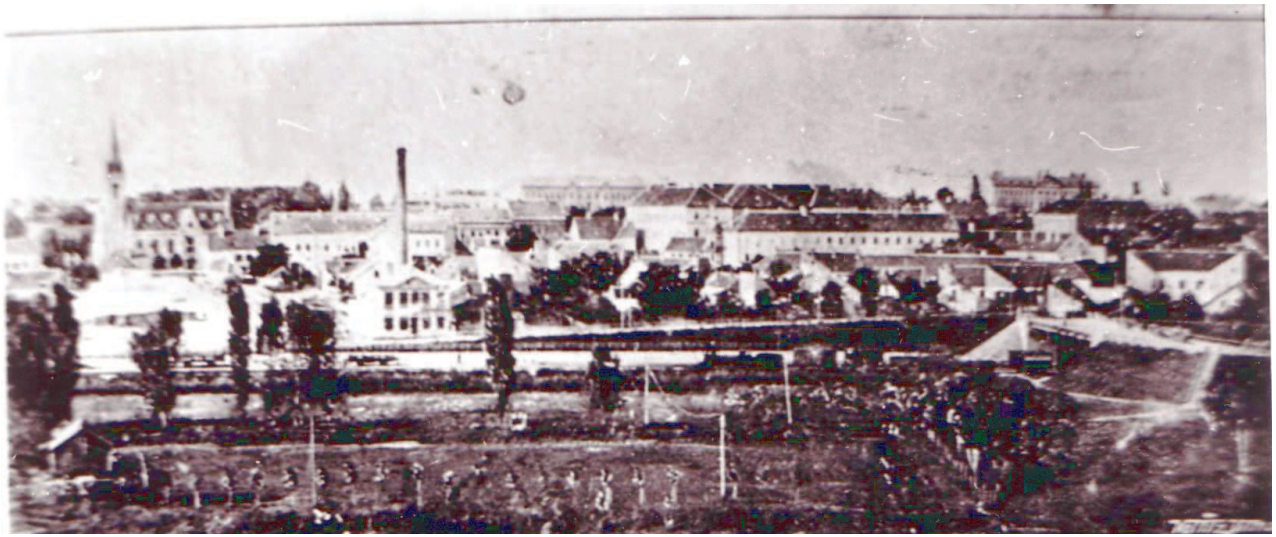
Kaposvár város bemutatása

2

A településszerkezet és a településkép kialakulásának története

A mai város három tájegység találkozásánál alakult ki. Északnyugatról a somogyi homokos dombvidék nyúlványai határolják. Északi és északkeleti irányból a somogyi löszdombok szelídülnek fennsíkká a város terjeszkedéséhez utat nyitva. Déli irányban a Zselic dombvonulatai és patakokkal szabdalt völgyei koszorúzzák a várost. A domboldalakon korábban a szőlőkultúra virágzott. A város fejlődésével egyre nagyobb teret hódít magának e területeken a családi házas építés. A település közepén a Kapos folyó és völgye nyitott utat a mai városszerkezetre is jellemző, a folyóval párhuzamos kelet–nyugati közlekedési fő iránynak, majd erre merőlegesen, illetve a Kaposon vert híd felé irányulóan alakultak ki az észak–déli meghatározó utak.

Kaposvár várostörténete és így városszerkezetének fejlődése hat szakaszra bontható. A következőkben egy-egy szakasz történeti eseményeit és e korszak településszerkezeti vonzatait párhuzamban ismertetjük.

3. Látkép

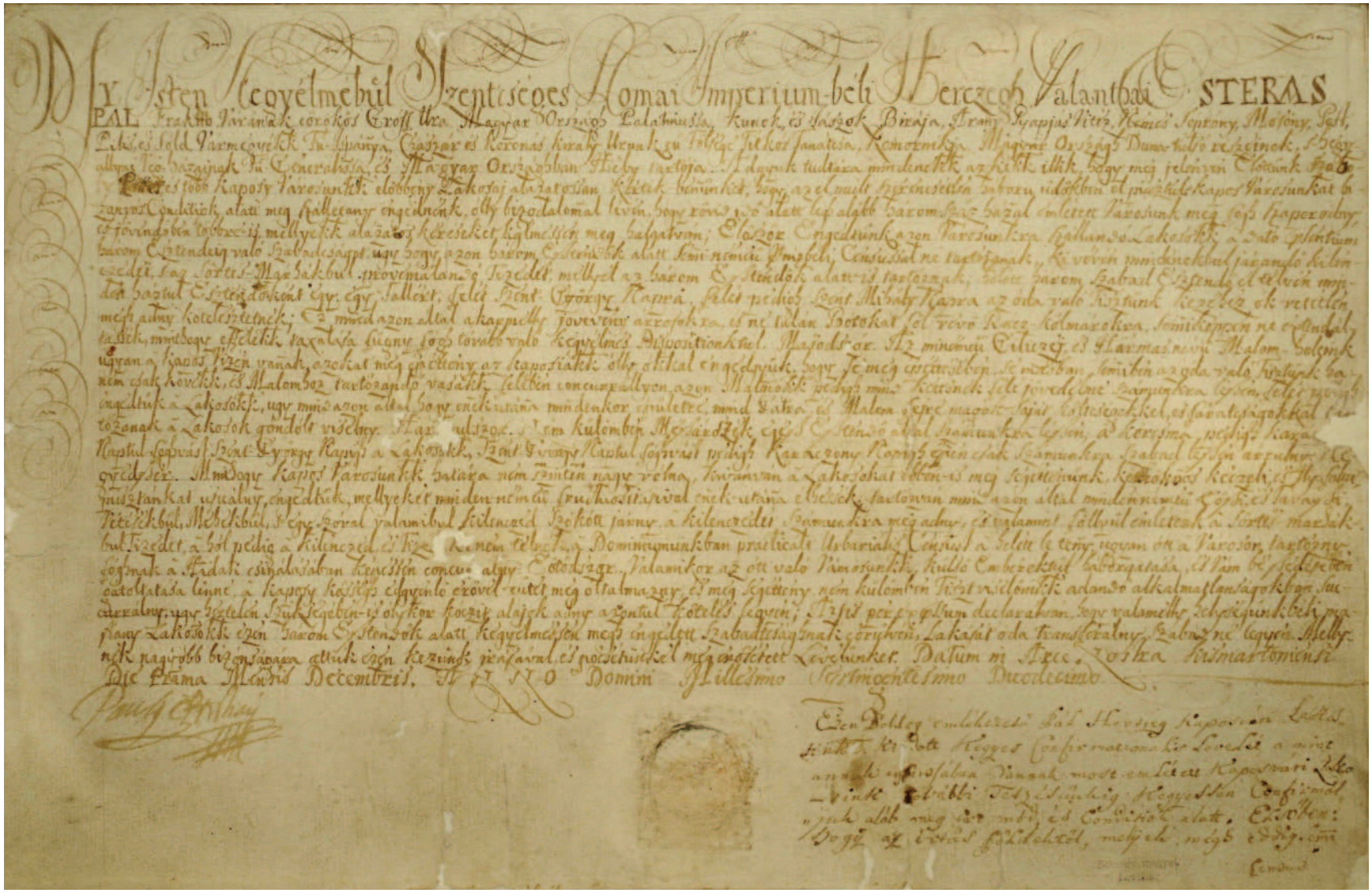

4. Látkép a Kapos-hegyről

2.1. A kezdetektől az 1850-es évekig

A település kialakítását és fejlődését befolyásoló jelentősebb természeti, táji adottságok és történeti-társadalmi-gazdasági tényezők

– Kedvező éghajlati adottságok.
– Állattenyésztésre, majd az erdőirtások után mezőgazdasági művelésre alkalmas terület.
– Halászati, védelmi szempontból kedvező adottságok (a kelta vízi várból kifejlődött – mocsárral körülvett – vár).
– Az árutermelés kialakulását követően kedvező helyzete miatt – három tájegység és közlekedési vonalak találkozási pontja – átkelőhely, vásárhely.
– A török háborúk idején hadászati jelentősége megnő. (131 évig török uralom alatt áll.)
– A török uralom után – 1702-ben – Esterházy Pál herceg tulajdonába kerül a terület; az uradalom területi és szervező központja, tiszttartói székhelye Kaposvár.
– 1703-ban Kaposvár vásártartási jogot kap.
– A Rákóczi-szabadságharc alatt többször is leég a város, lakóit elüldözik.
– 1712-ben Esterházy Pál herceg letelepedési engedélyt ad és kiváltságokat biztosít a letelepedni szándékozóknak. (Ettől számítható a mai Kaposvár fejlődésének kezdete.)
– 1715-ben tartják itt az első vármegyei közgyűlést, 1753-tól kezdődően a megyegyűlések állandó székhelye: ezzel megyeszékhellyé válik.
– A megyeszékhely vonzza a kézműipart és a kereskedelmet, valamint az egyéb központi funkciókat (például 1773-ban itt állítják fel a Somogy, Veszprém és Zala megyékre kiterjedő illetékességű mérnöki hivatalt).
– 1715-ben alapítják az első városi elemi iskolát, amely 1748-ban új épületet kap.
– 1806-ban nyílik meg az első gimnázium, amely 1812-ben megkapja a „nyilvánossági jogot", 1816-ban alapítják a megyei könyvtárat.
– Az 1800-as évek első fele a Kapos szabályozása és a jelentős útépítések, útburkolások időszaka. Ezek elkészülte a közlekedés feltételeit nagymértékben javítja.
– A reformkor jelentős fejlődést eredményez: a zsidóság szabad költözködési jogával élve számos család telepszik le a városban, ők az árutermelés és a közlekedés adottságainak kihasználásával lendületet adnak a város kereskedelmi fejlődésének.
– Az uradalom és a város sok tekintetben szemben áll egymással; az uradalom területileg még nem akadálya a város fejlődésének, de funkcionálisan már igen; az uradalom tisztviselői örökös „akadékoskodásukkal" akadályozzák a város fejlődését.
– 1841-ben kezdi meg működését az első ipari üzem, a megyei rabok foglalkoztatására felállított posztógyár. (1854-ben megszűnik.) 1851-ben létesül a Haidekker-féle szappangyár. 1848-ban a települést rendezett tanácsú várossá nyilvánítják, ettől a jogától 1851-ben megfosztják.

5. Alapítólevél, 1712

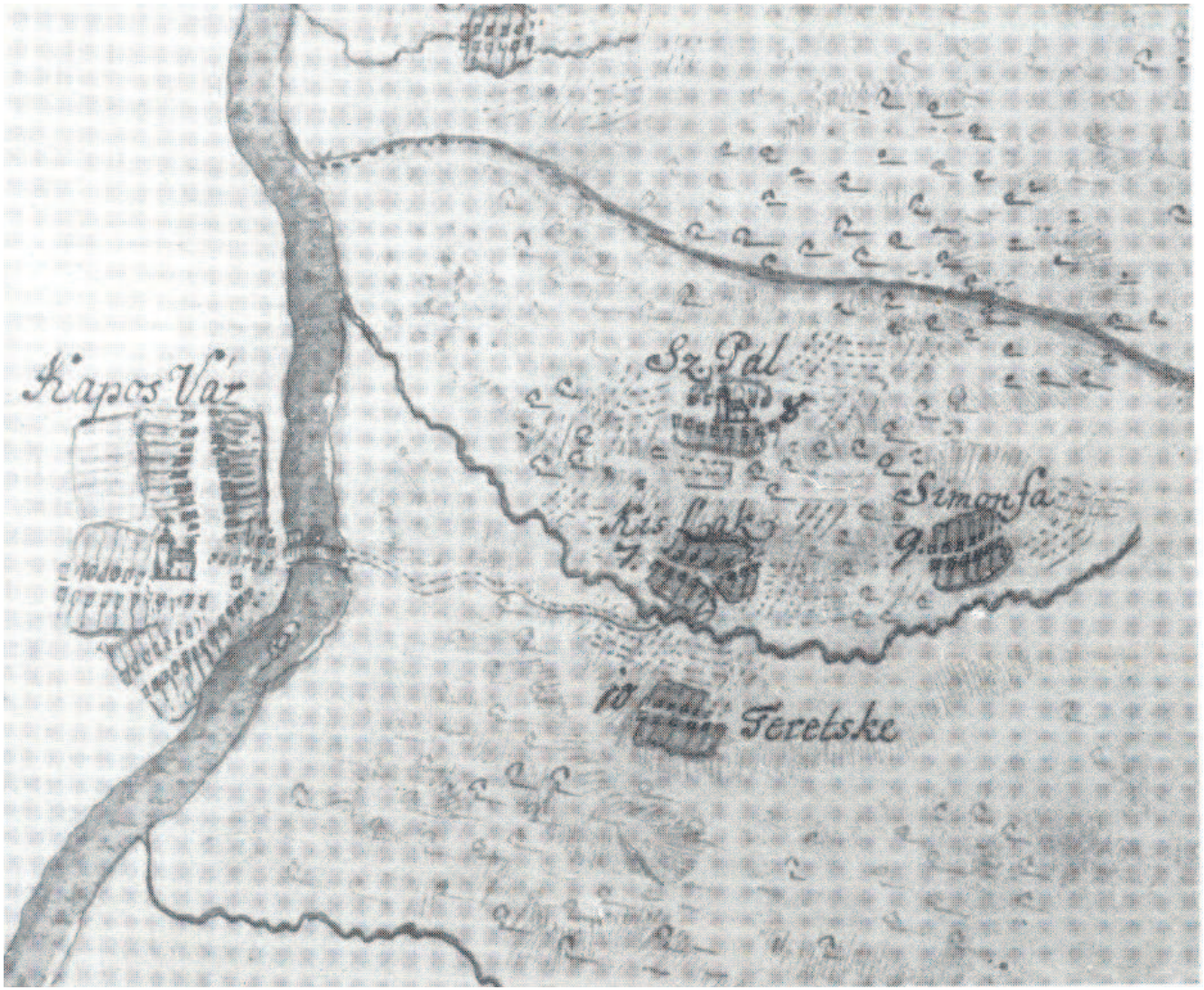
– Az 1850-es években népességszáma fokozatosan nő:

1787-ben	2126 fő (100%)
1830-ban	3583 fő (168%)
1850-ben	4638 fő (218%)
1857-ben	5212 fő (295%)

– A település gazdasági életében a mezőgazdasági termelés az uralkodó, de fokozatosan növekvő szerepet kap a kereskedelem és a kézműipar.
– A település – természeti adottságai és központi funkciói számának növekedése és erősödése következtében – egyre jelentősebbé válik (kereskedelmi, kézműipari, igazgatási, oktatási, kulturális és egészségügyi központ).
– Az 1848–49-es forradalmat és szabadságharcot követően fokozatosan megszűnnek a feudális kötöttségek, és az első valódi ipari üzemek megjelenése a kapitalizmus kezdetét jelzi Kaposváron.

Településszerkezeti és településképi változások: a „spontán" településfejlődés és -építés korszaka

– A mai város igazgatási területén több középkori falu volt: Kecel, Rupol, Ivánfalva, Deshida, Nádasd, Szentjakab stb.
– A település ősének a vár mellett – a külső palánkfalon belül – létrejött jobbágyfalut, az ún. „váraljá" tekinthetjük. A vár visszafoglalását követően a császáriak által készített leltár szerint a váralján mindössze kb. 50 ház állt, amely a visszafoglalás során elpusztult.
– 1702-ben a legfelsőbb haditanács parancsára a várat lerombolják; védelmi jelentőségének megszűnésével együtt „települést vonzó" hatása is megszűnik.
– Az új települési mag a jelenlegi Kossuth tér térségében alakul ki az 1700-as évek elején, itt, a jelenlegi templom helyén épül fel az első templom is, a vár bontásával egy időben, a várból bontott anyagokból (sövénytemplom fazsindellyel).
– A letelepedés és a terjeszkedés elősegítésére 1717-ben a települést „300 házhellyel megnagyobbították". A letelepedés elég lassú; 1730-ban mindössze 113 családfőből áll a település.
– A 18. sz. közepén – az ún. Rósás Ferenc-féle térkép szerint – a települést négy utca eltolt rendszerű tengelykeresztje alkotja (a mai Fő u., Ady E. u., Zárda u., Teleki u. kezdeti szakaszai) középpontban a templommal és a piactérrel.
– 1748-ban a sövénytemplom helyén befejeződik a barokk téglatemplom építése, mellette ugyanebben az évben elkészül az új elemi iskola.
– 1770-ben – a hagyomány szerint a későbbi II. József látogatását követően, a császár utasítására – felszámolják a plébániatemplom körül lévő és működő temetőt, helyette a város keleti és nyugati szélén jelölik ki az új temető helyét. (A mai Fő u. végén, a Hársfa u. keleti oldalán, a mai Cukorgyár területén és a későbbi „Rokkanttelep" területén.)

6. Kaposvár 1777 körül Rósás Ferenc térképén

– Az 1783. évi térkép már jelentős területi növekedést mutat:

- Elsősorban a pécs–varasdi országút mentén, a Fő u., a Korona u. (ma Ady E. u.) és Hosszú u. (ma Berzsenyi u.) mentén fejlődik a város.
- Észak felé a Pap u. (ma Zárda u.) növekedése erőteljes.
- Dél felé a Gilice u. (ma Teleki u.) és egy új utca, a Sétatér u. (ma Irányi D. u.) fejlődik.
- A Vár utca változatlanul szerves része a településnek.

– 1789-ben megnyitják az „Új utcát" (a mai Petőfi u. első, a Bethlen tértől északra húzódó szakasza).

– A város képe 1802-ben változik meg némileg. Ekkor nagy tűzvész pusztít a mai Ady Endre és Vár utcában és a vár helyén épült majorban. 44 ház leég. A tűzvész után a herceg az utcákat kiszélesítteti, és csak „csinosabb" házakat enged építeni.

– 1828–32 között megépül az új, klasszicista vármegyeháza, 1846-ban a kórház első épülete.

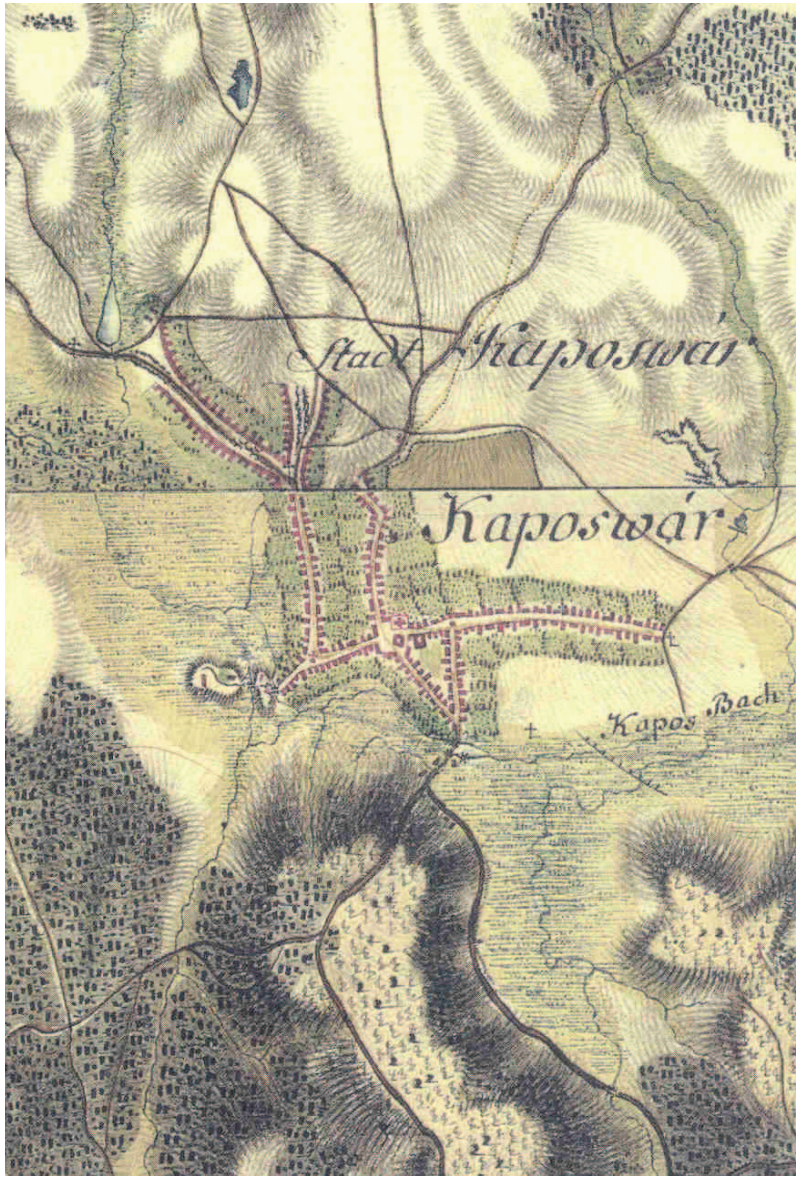
– Az 1830-as évek közepén alapítják az első közparkot, a Sétateret (ma Jókai liget). A folyó két partja „közelebb kerül" egymáshoz.

– 1857-ben Donner János sörfőző a Kapostól délre lévő telkén lakóházat és sörpincét épített, és telkét parcellázta, melyen házak épültek. Példáját a szomszéd telkek tulajdonosai is követték, így másfél évtized alatt már közel száz ház sorakozott az új városrészben, amelyet róla neveztek el Donnernek.

– 1851-ben építészeti hivatalt állítanak fel, mely az utak fenntartásáról és azok rendszeres építéséről van hivatva gondoskodni.

7. Látkép, 1856

8. Kaposvár az 1. katonai felmérésen, 1784

2.2. Az 1850-es évektől az első világháborúig

A szabadságharc leverését követő Bach-korszak egy időre lelassítja a város fejlődését; a kiegyezéssel azonban megteremtődnek a századfordulón induló rohamos fejlődés feltételei.

– A korábban házi kezelésben lévő Esterházy-uradalmat 1861-től bérbe adják. Az első bérlő Freystädtler Antal, majd a Mezőgazdasági Ipari Részvénytársaság bérli, amelynek a terület mezőgazdasági jellege nem akadályt, hanem előnyt jelent.

– Ebben az időszakban tovább erősödik a település igazgatási funkciója, központi szerepköre: 1860-ban Kaposvárra helyezik a 44-es gyalogezred tartalékparancsnokságát (ezzel a település jelentős katonai centrummá válik), 1873-ban ismét rendezett tanácsú várossá nyilvánítják.

– A település fejlődése szempontjából a legdöntőbb tényező a vasútépítés; 1872-ben adják át a dombóvár–zákányi vasútvonalat. A vasút igazán jelentőssé az 1884. évi államosítás, illetve az átépítés és elsőrangúvá tétel után válik, amikor – 1890-ben – gyorsvonati összeköttetés létesül – Kaposváron keresztül – Budapest és Fiume között. Az 1890-es évektől folyamatosan építik ki a Kaposvár–Fonyód, Kaposvár–Siófok, Kaposvár–Barcs, Kaposvár–Szigetvár szárnyvonalakat.

– A vasút olcsó és gyors közlekedést biztosít, ezzel a város „hatótávolsága" kiterjed, piaca megnövekszik, kereskedelme fejlődik.

– A vasút megteremti a szállításigényes nagyipar létrejöttének feltételeit; a gyáripar jelentős fejlődésének indul, egymás után létesülnek a gyárak (cement- és palagyár 1881-ben, kocsigyár 1884-ben, cukorgyár 1894-ben, az 1890-es években újabb gőzmalmok, kelmefestő és vegytisztító gyár 1902-ben, vasöntöde és gépgyár 1906-ban, sörgyár 1909-ben, szalámi- és hentesárugyár 1911-ben).

– Az ipar és a település fejlődését egyaránt jelentősen segíti az elektromos energia megjelenése. („Bemutatása" 1883-ban történik, 1893 végén, az első villanytelep megépítését követően pedig Kaposváron is bevezetik a villanyvilágítást.)

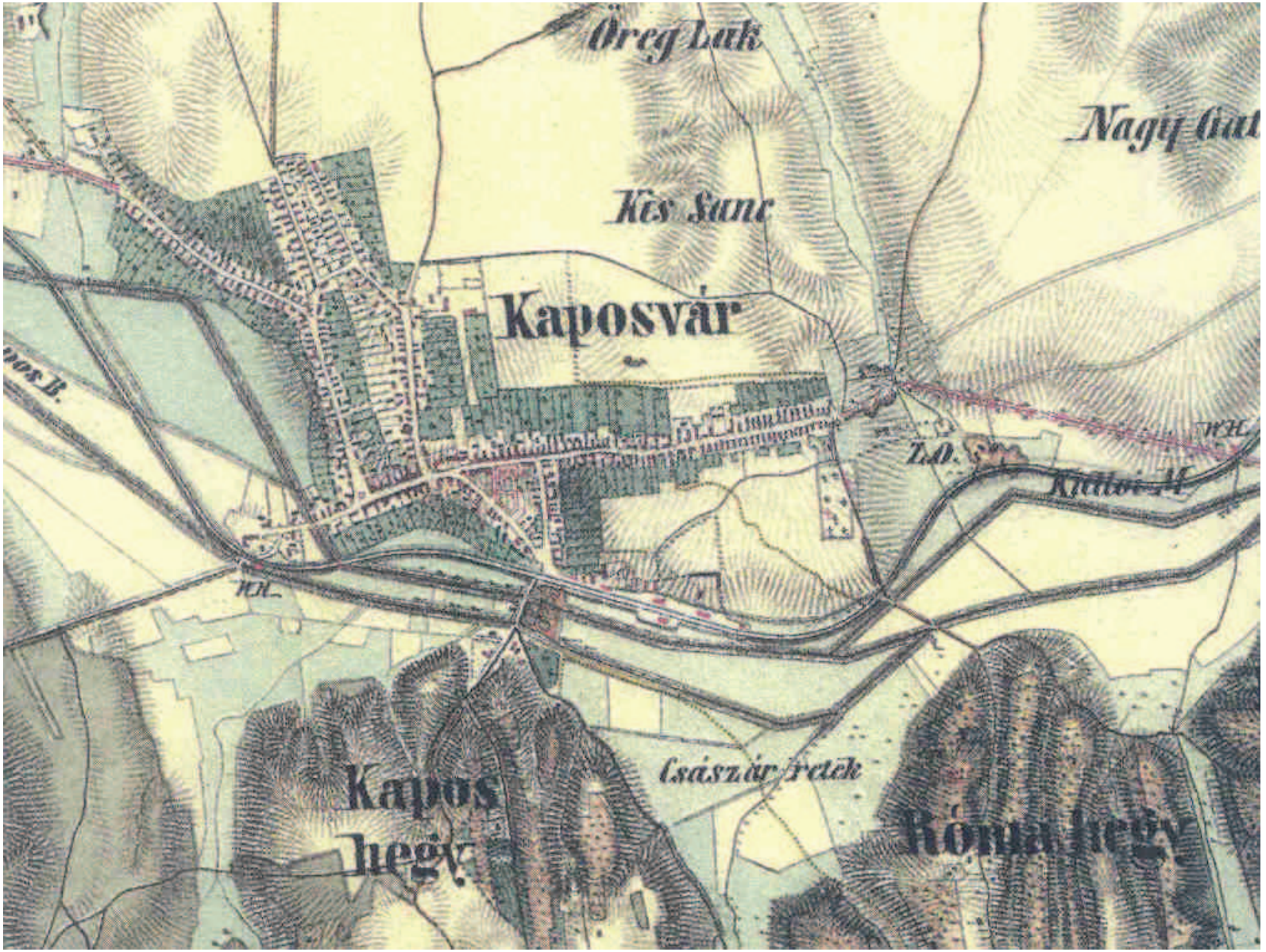
– Az erőteljes gazdasági fellendülés következtében a hitelélet is megélénkül; az 1864-ben alapított első takarékpénztár után a századfordulóig még négy bank jön létre. 1900 és 1910 között újabb hat bank kezdi meg működését.

– A nagyarányú iparfejlesztés és ipartelepítés jelentős munkaerő-szükségletet teremt. A munkaerő-szükséglet nagymértékű bevándorlást eredményez; ennek következtében a népességszám gyorsan növekszik.

1869-ben	6895 fő	(100%)
1880-ban	9883 fő	(143%)
1890-ben	12 903 fő	(187%)
1900-ban	18 630 fő	(270%)
1910-ben	24 572 fő	(356%)

– A népességszám növekedése nagy lakásszükségletet, valamint – a társadalmi, kulturális és szociális igények fejlődésével együtt – jelentős intézményszükségletet teremt.

– A korszak végére a város ipari jellege és központi szerepköre tovább erősödik, a közlekedés és hírközlés fejlődésével „hatótávolsága" megnő.

9. Kaposvár a 2. katonai felmérésen, 1850-es évek

Településszerkezeti és településképi változások: a tudatos városépítés és városrendezés hatósági szabályozásának kezdete

– Az ipartelepítés és az azt követő népességnövekedés a település jelentős területi bővítését teszi szükségessé, ebben az időszakban a fejlődés négyirányú:

– 1857-ben kezdődik meg a „Donnerváros" kialakulása. A vasút és a vasúti pályaudvar megépítése a központi városrésszel való kapcsolatát nagymértékben rontja: ebben csak az 1898-ra megépülő közúti felüljáró és az ezt követően megépülő gyalogos-felüljáró eredményez javulást. Ezután a „Donnerváros" fejlődése felgyorsul. (1896-ban nyitják meg a Nyár utcát, 1907 és 1911 között a Géza utcát, 1908-ban parcellázzák az Iszák-dombot.)

– A Pécsi utcai városrész a cukorgyár építésével 1893-ban kezd fejlődni. A gyár építésével párhuzamosan kezdődik meg körülötte a magánlakások, templom, iskola és sportpálya építése. Később további ipartelepítés és építkezés történik ezen a területen.

– 1896-ban – Németh István polgármester kezdeményezésére – határozza el a város az Esterházy-uradalom központja, az ún. „Meggyes-telek" megvételét. A terület felosztása derékszögű úthálózati rendszerben történik; felparcellázása során a házhelyek kialakítása mellett gondoskodnak a jelentős városi és megyei szerepkörű intézmények telkeinek biztosításáról is. Az építkezések azonnal megkezdődnek. Az intézmények közül elsőként a MÁV Fiúnevelő Intézet (1896–97) épül fel, majd a főgimnázium, ezt követően a 20. század első éveiben a siketnéma-intézet, az Igazságügyi Palota, a református templom stb. A reprezentatív középületek megjelenése serkentőleg hat a magánépítkezésekre is.

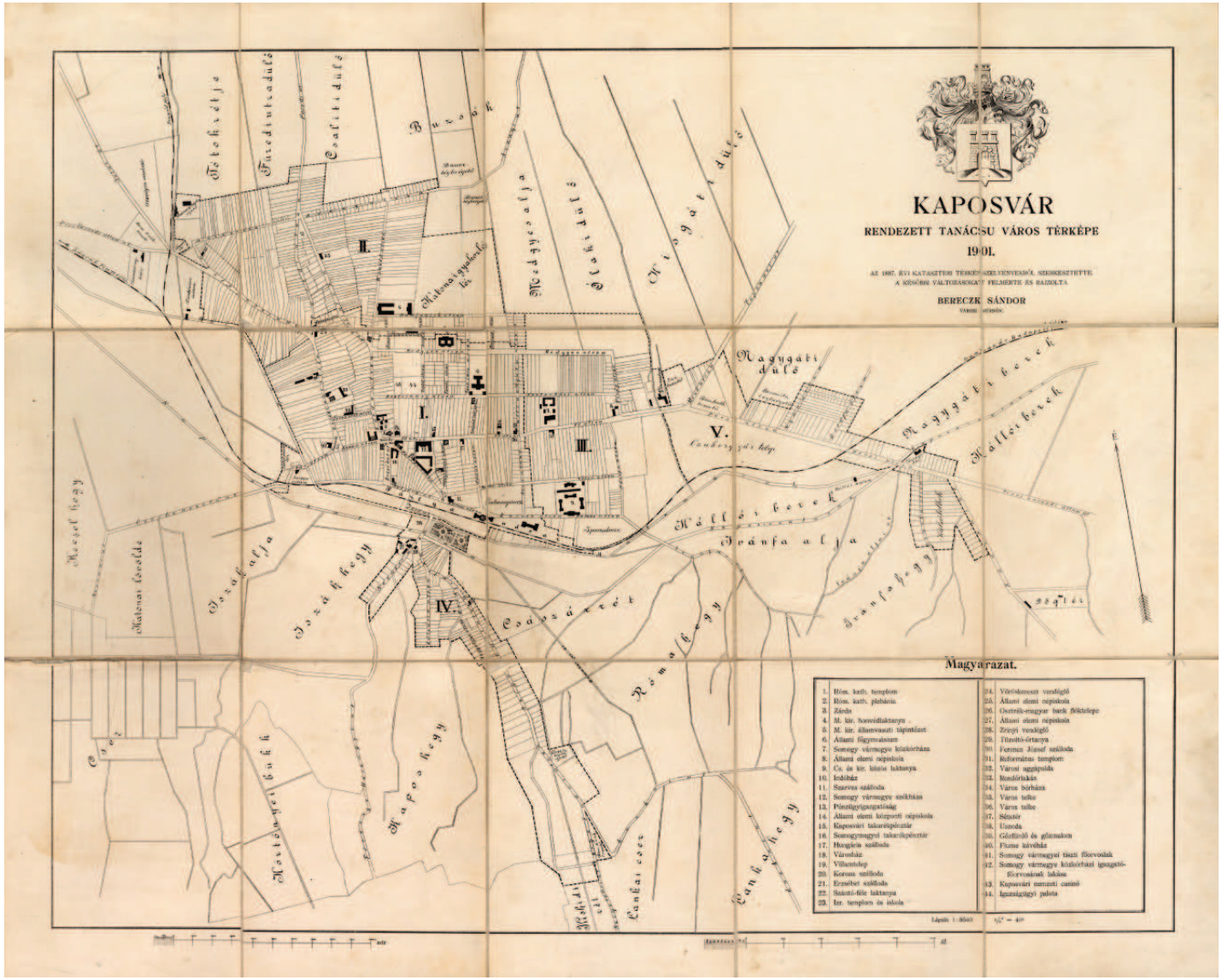
– 1906-ban a Kaposvári Vasöntöde és Gépgyár telepítésével kezdődik meg a Cseri városrész kialakulása. Itt is az ipartelepítéssel együtt történik a lakóterület-fejlesztés. A későbbiekben ezen a területen is végeznek további ipartelepítést, amit a lakóterület növekedése, majd egyes intézmények megjelenése követ.

– A 19. sz. végére a település beépített területe kétszerese a század elejinek. Ez, valamint az építkezések számának növekedése szükségessé teszi a hatósági szabályozást.

– 1896. április 15-én hagyja jóvá a képviselő-testület „Kaposvár r. t. város építkezési szabályrendeletét". (Ezt az időpontot tekinthetjük Kaposváron a tervszerű városrendezés kezdetének.) A szabályrendelet öt kerületre osztja fel a várost:

- I. kerület: Belváros
- II. kerület: Északi külváros
- III. kerület: Keleti külváros
- IV. kerület: Szigetvári külváros
- V. kerület: Pécsi külváros

– Ebben az időszakban alakul ki a mai városszerkezet váza (területfelhasználás és közlekedési hálózatok), kezdődik meg a települési funkciók elkülönülése. (Pécsi úti és Cseri úti ipartelep.) Németh István polgármester városfejlesztési politikája és az 1896. évi szabályrendelet előírásai alapján ekkor alakul ki a mai városközpont sajátos szerkezete és karaktere, melynek főbb jellegzetességei:

10. Kaposvár, 1901

– A tervezett – derékszögű – úthálózati rendszer rátelepül a történeti fejlődés során kialakult átlós utakra, ezáltal több ötágú tér jön létre (Kossuth tér, Bethlen tér, a Margit-templom előtti tér stb.).
– Az új utcanyitások nagy kertbelsőségeket zárnak körül.
– A Kapos folyótól észak felé enyhén emelkedő fennsík alsó harmadában épül meg a város központja; a Kossuth tér tornyai – templom és városháza –, valamint a vármegyeháza hatalmas épülettömege uralja a várost, és a várossziluettben érzékelteti a település központját.
– A döntően eklektikus és szecessziós stílusú épületek együttesen sajátos hangulatú épületsort alkotnak; az utcák kereszteződésénél lévő saroképületeket sok helyütt „lesarkították" és toronnyal látták el; az épületeket gazdagon díszítették.
– A lakóépületek közé beékelődve, egyes utcák lezárását biztosítva épültek a monumentális tömegű, reprezentatív középületek. (Gimnázium – a régi Somssich Pál utca, MÁV-nevelőintézet – Ezredév utca, vasútállomás – Dózsa Gy. utca stb.)
– A sajátos hangulatú utcák szerves részét és kellemes színfoltját jelentik az utcánként különböző fajtájú fasorok és utcai növényzet – cserjék, virágok (Németh István fasor, Szent Imre u., Bajcsy-Zs. u., Kossuth L. u., Noszlopy G. u. stb.).
– Ebben a korban alakul ki a város főterének (Kossuth tér) és főutcájának (Fő u.) mai formája, épülnek meg, illetve át a tér és utca menti épületek.

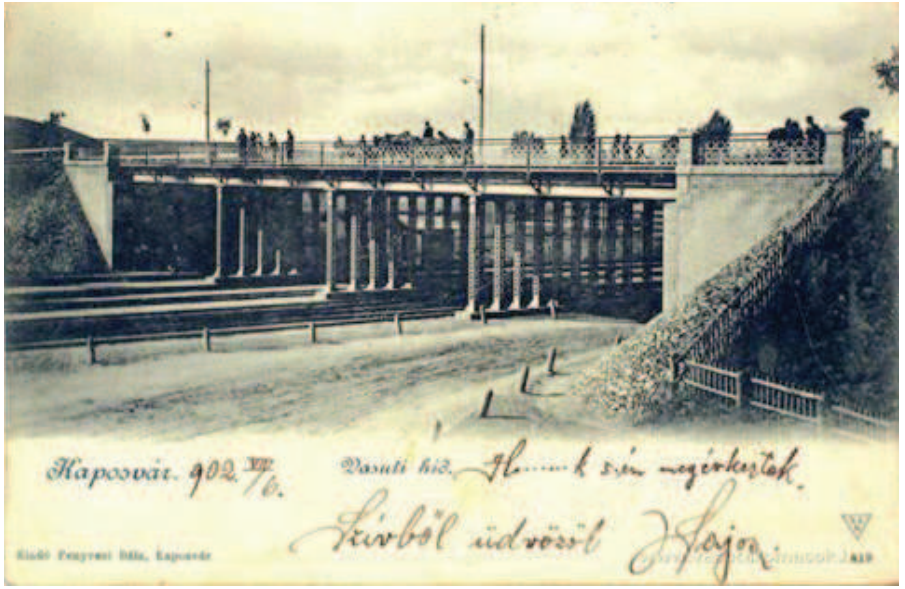
11. Gabona tér (Kopits János,1890)

12. Fő utca (Kopits János, Nagy utca)

13. Cukorgyár (1896)

14. A donneri felüljáró a századfordulón

15. Irányi D. utca (egykori Sétatér u., 1873)

16. A zárda épülete

2.3. Az első világháborútól 1945-ig

A vesztett háború, a forradalmak zűrzavara, a diktatúra és Trianon megrázkódtatása után kivezető utat és új lehetőségeket kellett találni a város és polgárai számára.

– A település kisipari jellege némileg visszaszorul, inkább kereskedői-tisztviselői várossá kezd átalakulni Kaposvár. A folyamatot erősíti, hogy az első világháború után több ezer, korábban főként állami alkalmazottként dolgozó, nagyrészt Erdélyből és Horvátországból érkezett menekültet fogad be a megyeszékhely.

– A népesség ezt követően már lényegesen lassabban növekszik: az 1920-ban körülbelül harmincezres város lakóinak száma további két évtized múltán is alig érte el a 33 ezret.

– A népességszám alakulása: az 1869. évi 100%-hoz viszonyítva

1920-ban	30 096 fő	100%	436%
1930-ban	33 226 fő	110%	481%
1941-ben	33 515 fő	111%	486%
1949-ben	33 535 fő	111%	486%

– A város közműveinek további fejlesztéséhez a húszas évek közepén részben külföldi kölcsön megszerzésével teremti elő a forrásokat a városvezetés. A Cseri városrészben elkészül a második városi vízműtelep, s a kaposvári villanytelep is új épületet kap. (Kaposvárt 1927-től látják el váltóárammal, amelyet a Salgótarjáni Kőszénbánya Részvénytársaság mázа–szászvári telepéről vásárolnak.)

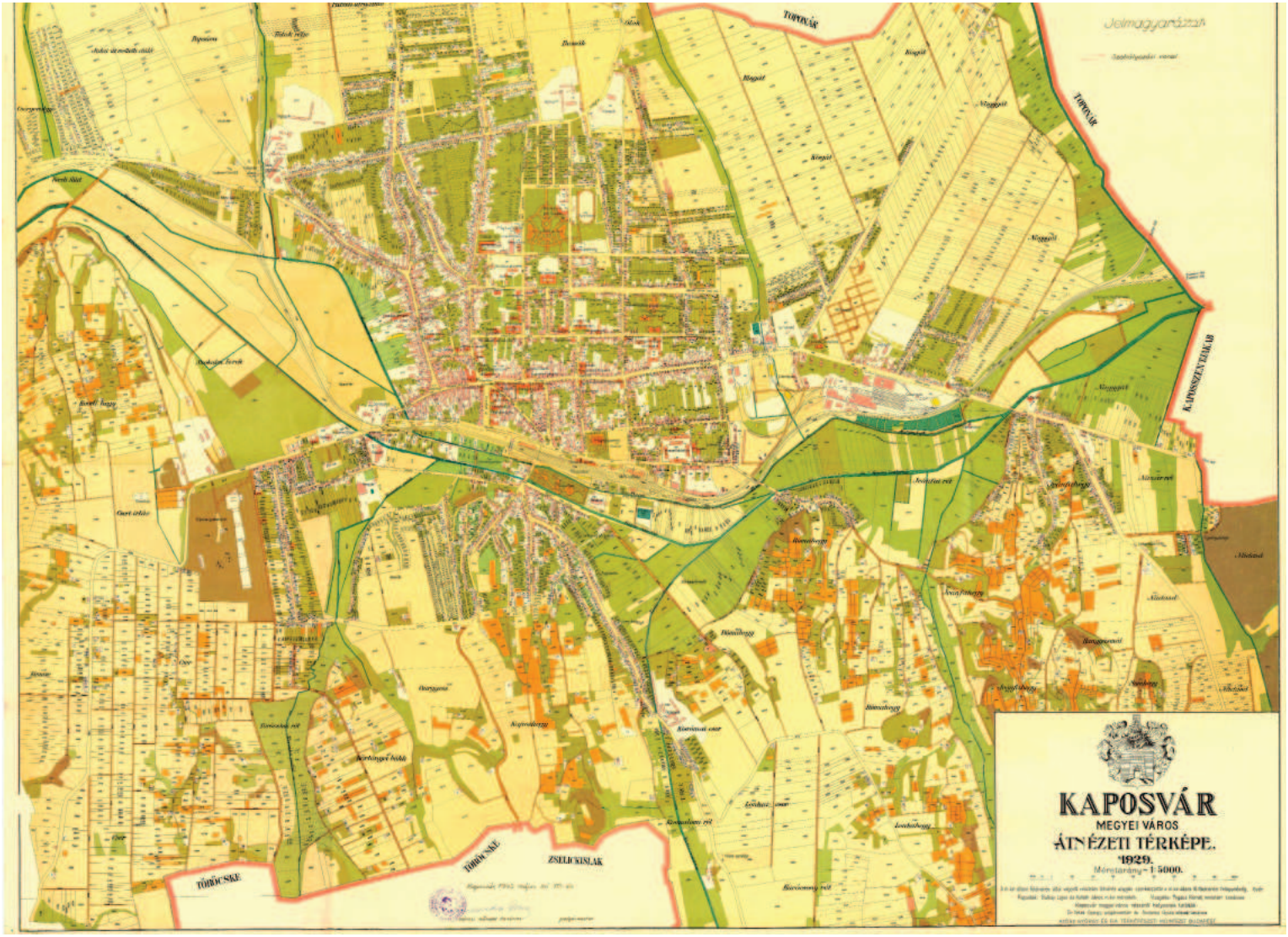
– Az 1929–33. évi világgazdasági válság Kaposvár gazdasági életében is nagy pusztítást végez; a piac nagymértékű csökkenése következtében visszaesik az ipari termelés. Néhány fontos ipari üzem meg is szűnik ebben az időben: egyebek közt a vasgyár, a Hazai-malom, a sörgyár, az Erzsébet Gőzfürdő és Műjéggyár, a Mayer-féle kocsigyár, az építkezések szünetelése miatt súlyos veszteségeket szenvedett Kaposvári Építőipari Részvénytársaság.

– Kitörési pontot jelent az idegenforgalom fellendülése. (A „Virágos Kaposvár" mozgalom, amely még az első világháború előtt bontott zászlót, szintén most teljesedik ki.)

– A világválság után lassú újjáéledés, gazdasági erősödés következik, ebben az időszakban új üzemek alakulnak (1941-ben 29 üzem működik a városban).

– 1942-ben törvényhatósági jogú várossá nyilvánítják Kaposvárt.

– A második világháború nem okoz jelentős háborús károkat a városban.

17. Kaposvár, 1929

Településszerkezeti és településképi változások: a tervszerű városrendezés és központi szabályozásának kezdete

– Kaposvár vezetői alapvetően a dualizmus utolsó évtizedeiben fogant koncepció szellemében kívánják fejleszteni a várost. A tervszerű városrendezés területén az 1920-as évek nem hoznak jelentősen újat, az 1924. december 29-i képviselő-testületi ülésen elfogadott módosított építkezési szabályrendelet nem változtat számottevően a korábbiakon.
– A városkép alakulása tükrözi a gazdaságban, a társadalmi és a foglalkozási szerkezetben bekövetkezett változásokat. Folytatódik az északi területek beépítése, most főként a Honvéd tér rendezése kerül napirendre. A korábban katonai gyakorlótérnek használt területen az 1920-as években felszámolják a világháború idején létrejött barakktábort, s kialakítják a kertvárosi jellegű tisztviselőtelepet.
– A menekültek beáramlásával is fokozódó lakásínséget a város több pontján folyó építkezések eredményeként sikerül megszüntetni. (Munkáslakótelepek a külvárosokban, ONCSA-telepek a Jutai út északkeleti oldalán és a Cseri városrészben.)
– Középületek építése: posta (1926), iparosszékház (1926), leánygimnázium (1925), polgári fiúiskola (1927), városi mozi (1928), Hősök temploma (1927) stb.
– Zöldterületek kialakítása (a mai Berzsenyi park 1929-ben, a mai Rippl-Rónai tér 1936-ban, a Rákóczi tér 1933-ban).

18. A városi mozi épülete

19. Berzsenyi-iskola

20. Kossuth Lajos utca, 1941

2.4. A második világháború végétől az 1970-es évek közepéig

A második világháborút követő évtizedekben gyökeresen átalakult a társadalmi-gazdasági rend, amelynek a hol keményebb, hol puhább kommunista diktatúra adta meg a politikai kereteit. Ezeket a kereteket csak átmenetileg – bár sok évtizedre kisugárzó hatással – tudta széttörni az 1956-os forradalom.

– A világháború után katonai megszállás következik, s a szélsőjobboldali önkény nyomása alól felszabadult várost a történelem sodrása mind közelebb viszi a kommunista diktatúrához. A többpártrendszert és a rövid életű demokrácia egyéb intézményeit a negyvenes évek végére Kaposváron is felszámolják.
– A földreform és a szocialista tervgazdálkodás bevezetése után az iparfejlesztés első jelentős beruházása a Kaposvári Textilművek létrehozása az ötvenes évek első felében.
– A nagymértékű, gyors ütemű iparosítás (Transzvill, Kábelgyár, Ruhaüzem, Finommechanikai Vállalat stb.) a város szempontjából ebben az időszakban egyértelműen kedvező, hiszen infrastrukturális fejlesztések is csak ott történnek, ahol ipar települ. Az extenzív iparfejlesztés segít a szakképzetlen munkaerő foglalkoztatási gondjainak megoldásában, viszont egy idő után a fejlődés akadályozójává válik. Az intenzív iparfejlesztés csak az 1960-as évek végén kezdődik.
– A mezőgazdaság szocialista átszervezése és gépesítése jelentős mezőgazdasági munkaerőt szabadít fel, mely az iparban keres magának munkahelyet. Mivel iparfejlesztés a megyében – ebben az időszakban – szinte csak Kaposváron történik, ez pedig az összes mezőgazdaságban felszabaduló munkaerőt fogadni nem képes, a megyéből számottevő elvándorlás kezdődik az ország más részeibe.
– A termelőerők területi koncentrációja – az ipartelepítés – a népesség területi koncentrációját eredményezi.

Kaposvár népességszáma ebben az időszakban rohamosan nő (az 1869. évi 100%-hoz viszonyítva):

1949-ben	33 535 fő	(100%)	(486%)
1960-ban	43 458 fő	(129%)	(629%)
1970-ben	58 127 fő	(173%)	(Toponár és Kaposfüred is, 842%)
1980-ban	72 374 fő	(215%)	(Toponár, Kaposfüred és Töröcske is, 1049%)

– A népességkoncentráció a városban nagy lakásigényt teremt. A lakásépítés – mint a szociálpolitika egyik legfontosabb eleme – állami feladat.
– Az 1960-as évek elején megkezdődik a tömeges lakásépítés, középblokkos technológiával.
– Az 1960-as évek végén megkezdődik a lakótelep-építés, paneles technológiával.
– Az 1960-as évek közepétől jelentősen fejlődik az infrastruktúra; számottevően emelkedik a város ellátottsági színvonala. Ez is segíti a népesség életkörülményeinek javulását.

21. Kaposvár, 1941

– A település életében jelentős közigazgatási változások is történnek ebben az időszakban, környező településeket csatolnak Kaposvár területéhez:

- 1950-ben Kaposszentjakabot,
- 1970-ben Kaposfüredet és Toponárt,
- 1973-ban Töröcskét.

– 1971-ben Kaposvárt – hét további magyarországi várossal együtt – felsőfokú szerepkörű központtá nyilvánítják.

Településszerkezeti és településképi változások: a tervszerű – „településléptékű" – városrendezés korszaka

– 1947. július 8-án Boór István polgármester Andorka Gyula főmérnököt bízza meg a városrendezési tervek elkészítésével, aki a terveket még ebben az évben el is készíti. Ez a terv a város első általános rendezési terve.

A terv a korábbi rendezési és fejlesztési javaslatok és elképzelések komplex összedolgozásán túl több új elemet is tartalmaz (például sportterületek, repülőtér kialakítása, városközpont és alközpontok kijelölése, az egykori vármegyeháza előtti tér kialakítása). A tervet a város törvényhatósági bizottsága 1948. június 3-án tartott rendkívüli ülésén jóváhagyja.

– 1951. augusztus 31-én kelt levelében az Építésügyi Minisztérium VII/4. Város- és Falurendezési Osztálya a Városépítési Tervező Vállalatot bízza meg Kaposvár város általános rendezési tervének elkészítésével. A munka felelős tervezője Peregi Tamás.

Az 1951–52-ben készült terv, a város második általános rendezési terve alapvetően a korábbi rendezési és fejlesztési elképzeléseket fejleszti tovább; emellett jelentős új elemeket is tartalmaz (ipartelepek kialakítása a Jutai út mentén és a Nagygáton, az állomás előtti déli forgalmi út megjelenése, a belterület számottevő növekedése, szomszédsági egységek kialakítása, lakóterület-fejlesztés a belső városrészek intenzitásának növelésével stb.).

– A városrendezési munka új, nagy szakasza kezdődik meg 1959-ben „Kaposvár városfejlesztési programjának" elkészítésével, mely a város fejlődését húszéves perspektívában körvonalazza. E program alapján 1961-ben készíti el a VÁTI az új – harmadik – általános rendezési tervet (felelős tervező: Peregi Tamás).

– A második világháborút követően a többszintes és középmagas épületek általánossá válásával megváltozik a várossziluett.

– 1967-ben a belvárosban elkészül a távolsági buszpályaudvar.

– 1973-ban jelentős zöldterület-fejlesztések valósulnak meg: a gyertyános-völgyi, a Tókaji- és a Gombás–Desedai-parkerdő, belterületen pedig a Cseri park.

– 1974–76 között elkészül a desedai víztározó, mely jelentős turisztikai, üdülőterületi és rekreációs fejlesztéseknek ad további lehetőségeket.

22. Beloiannisz utcai lakóházak (ma Somssich Pál utca)

23. Sávház (1970-es évek)

24. Gábor Andor tér lakóházai (1954)

25. Ady Endre utca

2.5. Az 1970-es évek közepétől a rendszerváltozásig

Az 1970-es évek elején az országot a gazdaság tényleges helyzeténél jóval fejlettebbnek mutatják a „látható" eredmények, a lakásépítés, az életszínvonal-emelkedés, a fogyasztói mentalitás kialakulása, ugyanakkor a háttérágazatok, az infrastruktúra – a 60-as évek második felében történt fejlődés ellenére – a gazdasági fejlettség színvonalához képest jelentősen elmaradottak, illetve korszerűtlenek. Fentiek – valamint az 1970-es évek közepétől kibontakozó kedvezőtlen világgazdasági folyamatok – a gazdasági fejlődés megtorpanását eredményezik.
A társadalmi jelenségek sem mutatnak kedvező képet (a demográfiai mutatók alakulása, a válások számának növekedése, az alkoholizmus erősödése, a társadalmi rétegek polarizálódása stb.).

– Jelentősen megváltoznak
  - a településpolitikai elvek; a népességkoncentráció helyett a települések népességmegtartó képességének fokozása a cél.
  - a lakásépítés-politikai elvek; az állami célcsoportos lakásépítés nagyarányú csökkenése, a lakásépítés egyre növekvő mértékben magánerőre történő alapozása a cél.
  - az épület-karbantartással kapcsolatos tevékenységek; központilag kiemelt, jelentős feladattá válik a meglévő épületállomány felújítása, karbantartása.

Településszerkezeti és településképi változások: a „regionális léptékű" településtervezés szükségességének felismerése

– 1974-ben ÉVM–MTTH együttes közlemény jelenik meg, melynek értelmében a városok és a körzetükbe tartozó községek összehangolt fejlesztését közös fejlesztési és rendezési tervnek kell megalapozni, az összetartozó településeknek azonos tervezési folyamat keretében való együtt-tervezésével.
– 1976-ban a Városi Tanács VB ÉKV Osztálya megbízza a VÁTI-t az ÁRT felülvizsgálatával; az eltelt időszak alatti dinamikus fejlődés és az új ÁRT-metodika új általános rendezési terv készítését teszi szükségessé.
– Az új ÁRT vizsgálatai 1977–78-ban készülnek el.
– 1983-ban készül el a VÁTI-ban „Kaposvár, Somogyaszaló, Magyaregres, Orci, Zimány általános rendezési terve". Felelős tervező: dr. Tompai Géza.
– Az általános rendezési tervet a Városi Tanács 1983. december 21-i ülésén hagyja jóvá.
– Az 1980-as évek közepétől jellemzővé válik a „minőségi lakásigények" erősödése.
– Új sporttelep kialakítása kezdődik meg a 70-es évek második felében az Arany János utcai téglagyár területén.
– Az 1980-as években kialakítják a Jutai úti, a Béke utcai és a Búzavirág parkot.
– Az 1980-as években a városközpont rekonstrukciójának keretében erősödnek a „kaposvári karakter" megőrzésére irányuló törekvések, újra értékké válnak a polgári épületek.

26. Füredi lakótelep (1975)

– 1986-ra befejeződik a 61. sz. főút új nyomvonalának 1975-ben megkezdett kialakítása, és 1986–88 között elkészül a 67. sz. főút vasút feletti felüljárója.
– Az 1980-as évek második felében a MÁV-tól átvett területen elkészül a helyi tömegközlekedés máig „ideiglenes" buszpályaudvara.
– 1987-ben készül el a sétálóutca, melynek kialakítása városképi szempontból igen jelentős építészeti megoldás. Ezzel elindul a kaposvári sétálózóna kiépítése – mely folyamat a mai napig tart.
– 1989-ben elkészül a vasútvillamosítás Kaposvárt érintő szakasza, ennek részeként kerül sor a régi donneri közúti és gyalogos-felüljárók bontására.a

27. Fő utca (a sétálóutca építése)

28. Somogy Áruház

29. Fő utca

2.6. A rendszerváltástól napjainkig

Az 1990. évi rendszerváltás ismét jelentős társadalmi-gazdasági változást eredményezett. Az állami vállalatok átalakításával, a magánosítással és a kárpótlással a város munkaerővonzó hatása mérséklődik. Ez, valamint a negatív természetes szaporodás és a népességszám csökkenése eredményezi, hogy a mennyiségi lakáshiány helyett a minőségi lakásigény válik elsődlegessé. A további fejlődés alapfeltétele az infrastruktúra-fejlesztés, valamint a regionális-központi szerepkör erősítése, a közép- és felsőfokú oktatás, a tudományos kutatás és az idegenforgalom fejlesztése.

– 1990. december 1-től Kaposvár megyei jogú város
– 1993. május 30-tól Kaposvár püspöki székhely
– 2005-ben elkészül a ma is hatályos településrendezési terv
– 2013-tól Kaposvár járási székhely

Településszerkezeti és településképi változások: a „regionális léptékű" településtervezés szükségességének felismerése

A jelentős társadalmi és gazdasági változások szükségszerűvé tették a településrendezési tervek újragondolását. A településszerkezet és a területfelhasználás fejlesztése során a területi növekedés helyett a rekonstrukciós, rehabilitációs feladatok elvégzése került előtérbe, a település építészeti arculatának alakításakor a történeti fejlődés eredményeként kialakult építészeti karakter megőrzése és harmonikus továbbfejlesztése alapvető követelménnyé vált. Természetesen továbbra is alapfeladat az infrastruktúra fejlesztése.

– 1991-ben az önkormányzat rendeletet alkot a védendő zöldterületekről, fasorokról, növényekről
– 1994-ben elfogadják az új rendezési tervet
– 1995-ben az önkormányzat rendeletet alkot a helyi építészeti értékek védelméről
– Új családi házas lakóterületek, lakóparkok alakulnak ki: Kecel-hegy, Kisgát II. és Kisgát III., Ezüsthárs lakópark, Róma-hegyi lakópark stb.
– A város belső területein a településképet jelentősen átalakítja a 21. század elején végigsöprő társasházépítési hullám, melynek során számos földszintes polgári lakóépület helyén többszintes, többlakásos lakóépület épült
– Jelentős zöldfelület-fejlesztésként 1995-ben megtörténik a Szokola-berek lecsapolása, kialakítják a Malom-tavat és a Városligetet. 2014-ben megindul az addig jórészt kihasználatlan park sport- és családi parkká történő fejlesztése

30. Kecel-hegyi lakópark (2010-es évek)

– Az 1985-ben megkezdett belváros-rehabilitáció folytatásaként kibővül a gyalogoszóna:
    - 2001-ben a Kossuth Lajos utca déli szakasza és az Európa park
    - 2002-ben a Múzeum utca
    - 2003-ban a Kossuth tér
    - 2004-ben a Teleki utca felső szakasza
    - 2010-ben az Ady Endre utca, a Noszlopy Gáspár utca
    - 2014-ben a Megyeház utca és az Irányi Dániel utca északi szakasza

– 2010-ben új iparterület létesül a város keleti határában, a 610-es út mentén

– 2011-re elkészül a 67-es út város előtti szakaszának fejlesztése, a 2019-ig a Balatonig megépülő R67-es gyorsút első ütemeként

A rendszerváltozást követően folyamatosan épültek-szépültek Kaposvár közterületei. Folyamatosan újulnak meg fasoraink, harmincnál is több szökőkutat építettünk–ezekkel a fejlesztésekkel nemcsak szépítünk, hanem a városi klímát is javítani igyekszünk.

A település közlekedési rendszere is jelentős fejlődésen ment keresztül. 2003-ban megépült a 61-es út városon átmenő szakaszát kiváltó elkerülőút, számos körforgalmat és lámpás kereszteződést építettünk ki a közlekedésbiztonság jegyében. A 67-es út városi szakaszának korszerűsítését követően a város szanálta a Berzsenyi utca műszakilag és erkölcsileg elavult épületeit, és kialakított az út nyugati oldalán egy korszerű bevásárlóközpontot. Az út keleti oldalán korszerű lakóépületek épültek–köztük önkormányzati bérlakások is. A bérlakásépítési program keretén belül a város több pontján épültek ilyen céllal épületek, pl. a Kecel-hegyen is egy hangulatos 72 lakásos együttes.

A városkép javítását és a lakók energetikai megtakarítását egyaránt szolgálta az ún. panelprogram, mely során a paneles épületállomány nagy részét az állam segítségével, önkormányzati támogatással és a lakók részvállalásával hőszigeteltük, nyílászáróikat korszerűre cseréltük, újrafestettük.

A városi közműhálózat korszerűsítése is az utóbbi évtizedek eredménye. Kaposvár ma 100%-ban csatornázott település, önálló vízművel, megújuló, korszerű energiatakarékos közvilágítási hálózattal.

A millennium évében közel 40 épületet újítottunk fel, ezzel is tisztelegve a múltnak. Elődeink is számos szobrot állítottak a városban, nincs ez másképpen rendszerváltás óta sem, számos szoborral és köztéri műalkotással gazdagodott az utóbbi évtizedekben Kaposvár.

Gondolva a legkisebbekre 2013–2014-ban „Gyermekmosoly" néven átfogó játszótérfelújítási programot hajtottunk végre, mely során megújultak meglévő játszótereink, egyesek kibővültek, sőt több új nagy alapterületű játszótér is épült.

A 2010 körüli gazdasági válságban a „Kaposvári modell"-ként ismertté vált stratégia segítette a helyi építési vállalkozásokat: az önkormányzat az építési beruházások megvalósítása során előnyben részesítette a helyi cégeket, és ezt elvárta, és azóta is elvárja a generálvállalkozóktól is az alvállalkozóik esetében. A gazdasági élet fellendítésének érdekében a város ipari parkot alakított ki a település keleti határában, a Dombóvári út déli oldalán – mely ipari parkot jelenleg éppen bővíti az út északi oldalának beépítésével.

31. Ady Endre utca (2010-es évek)

Örökségünk

3

3.1. Műemléki értékeink

A kulturális örökség védelméről szóló törvény alapján a műemlék olyan nyilvántartott műemléki érték, amelyet jogszabállyal védetté nyilvánítottak. Fentiek értelmében az országos műemléki jegyzék Kaposváron 36 műemléket tart számon. (1. sz. melléklet)

Ady Endre utca 1. (Hrsz.: 101/1)
Lakóépület (törzsszám: 4336)
Az egykori Korona utcában – a kereskedők üzletsorában – álló ház a fejlődésnek indult kisváros jellegzetes épülete, szép arányú homlokzattal. A házon egy fali konzol emlékeztet a „Fekete Elefánthoz" címzett egykori vaskereskedés, később festékbolt nevére. A cégért 2014-ben pótolták, Szabó Tamás bádogosmester munkája.
Egyemeletes, 5 tengelyes utcai homlokzattal, középen elhelyezett kapuval. Földszintjét dobozportálok takarják. Utolsó nagyobb felújításának éve 2010.
Romantikus, 1850 körül.

Ady Endre utca 3. (Hrsz.: 102/1)
Lakóépület (törzsszám: 4337)
Szintén az egykori Korona utcai kereskedősor jellegzetes épülete. A földszinti portálok között pilaszterekkel, emeletén kváderezett homlokzati mezővel, díszes nyíláskeretekkel, karakteres zárópárkánnyal.
Egyemeletes, utcai homlokzata 7 tengelyes, középre helyezett kapuval, földszintjén portálokkal.
Eklektikus, 1870 körül.

Arany János tér (Hrsz.: 4918/8)
Szent Rókus-szobor (törzsszám: 8670)
A 18. század derekán felállított rokokó Szent Rókus-szobor a betegek védőszentjét ábrázolja; erről tanúskodik a szobor lábazatán fekvő beteg. Az egyalakos szobor homokkőből készült. Felállításának közvetlen célja az volt, hogy távol tartsák a várostól a pestist. A betegek, szenvedők, szegények, árvák és özvegyek védőszentjének lába mellett kutya látható (a legenda szerint egy kutya vitt élelmet Szent Rókusnak, amíg a pestiseseket gyógyította). „Vándorló" szobor, hajdan a Fő utcán, az Anker-ház előtti részen állították fel a cserepescéh támogatásával, innen a Petőfi térre szorította a város fejlődése, onnan az Arany térre vándorolt, majd a Margit-templom falához. Ma ismét az Arany téren áll. Utolsó restaurálásának éve 1998.
Barokk, 1766.

32. Lakóépület, Ady Endre utca 3.

33. Lakóépület, Ady Endre u. 1.

34 Szent Rókus-szobor, Arany János tér

Baross Gábor utca 2. (Hrsz.: 7131/10,11,22, 9051/6, 7131/22)

A vasútállomás felvételi épülete, II. és III. váltókezelő tornya, szerelvényszámmérő (törzsszám: 11497)

A 19. század végén Pfaff Ferenc tervei alapján felépített állomásépület. A historizáló stílusú főépület tagolt tömegű, szimmetrikus alaprajzú. A három kétszintes, kontyolt tetős épületrészt földszintes, nyeregtetős szakaszok kötik össze. A homlokzati téglaarchitektúrát harmonikusan egészítik ki a vörös színű öntött gipsz- és műkő elemek. A vasút felőli oldalon 14 karcsú öntöttvas oszlopra állított, dekoratív, rácsos tartós perontető védi az utasokat.

A vasútállomás főépülete, az I. és a II. számú váltókezelői torony, az 1894-ben felállított szerelvényszámmérő építészeti, képző- és iparművészeti, vasúttörténeti érték. Az impozáns épület átfogó műemléki rekonstrukciójára 2015–2017 között került sor. (Tervező: Markó András és Németh Tamás, MÁV Zrt. Műszaki Tervezés.)

Eklektikus, 1899–1900.

Csalogány utca (Hrsz.: 6615)

„Gugyuló Jézus"-szobor (törzsszám: 8892)

Egykor a város szélén álló tabernákulumoszlop, benne az eredeti, fából készült, festett, ülő helyzetű Jézus-szobor másolatával. Lábazatának felirata: „Jézus segíts 1721". Az eredeti szobrot vagyonvédelmi okokból 2006-ban a városháza lépcsőpihenőjében helyezték el. 2004-ben helyreállított, restaurált alkotás. Népies elnevezése ülő helyzetéből fakad: guggol.

Barokk, 1721.

Fő utca 1. (Hrsz.: 320)

„Dorottya ház" (törzsszám: 4341)

Volt tiszttartói lakás, az Esterházyak hajdani központi épülete, Csokonai Vitéz Mihály vígeposzának, a Dorottyának színhelye. Gróf Széchényi Ferenc főispáni beiktatásakor, 1798-ban járt itt a költő. „Kapos volt a vidám Fársángnak is célja, hol szállásává lett a herceg kastélyja." Az épületben 1815. február 27-én volt az első kaposi színielőadás; a „Zrínyi Miklós és az ő barátai" című művet mutatták be.

Emeletes, L alaprajzú, utcai homlokzata 4-3-4 tengelyes. Száraz kapualja felett a nagyterem ablakai íves záródásúak. Valamennyi földszinti helyisége boltozott, utcai tetőszerkezete manzárd. Utolsó felújítása 1983–85-ben történt, L. Szabó Tünde – Somogyterv – tervei alapján. Jelenleg üres, újbóli felújítását belvárosi látogatóközpontként 2017–2018 között tervezik.

Földszintje késő barokk, 18. század vége, emelete eklektikus, 19. század vége.

36. „Gugyuló Jézus”-szobor, Csalogány utca

35. A MÁV felújított épülete, Baross G. utca

37. „Dorottya ház”, Fő utca 1.

Fő utca 10. (Hrsz.: 12)

Volt vármegyeháza (törzsszám: 4342)

Török Ferenc tervei alapján épült kétemeletes épület. Az épület fő motívuma a középütt elhelyezkedő kétszintes díszterem. Felette a homlokzaton, a megyecímerrel díszített timpanon alatt „A közjónak" felirat olvasható. A városközpont napjainkban is meghatározó tömegű épületének méreteit a felhasznált 3 300 000 tégla is mutatja. Az intézmény jelentős szerepet játszott a megye történetében, a szabadságharcok forradalmi szervei is itt működtek 1848-ban és 1956-ban is. Jelenleg a Somogy Megyei Önkormányzat, valamint a Rippl-Rónai Megyei Hatókörű Városi Múzeum működik az épületben.

U alaprajzú épület, főhomlokzata 3-4-5-4-3 tengelyes, timpanonos és erkélyes középrizalittal, kétszintes nagyterme öt nagy méretű, íves záródású ablakkal. A főbejárati egykori kocsibehajtó kapu két oldalán egy-egy gyalogbejáró van. Részlegesen felújították 1998–99-ben Kampis Miklós és Sziklai Judit tervei alapján, majd 2014-ben Borbás Gábor tervei alapján.

Klasszicista, épült: 1828–1832.

Fő utca 19. (Hrsz.: 341)

Lakóépület, Aranyoroszlán patika (törzsszám: 4343)

Az egykor volt Pirker-patika bejáratánál az 1774-es évszám árulkodik az építés idejéről. A 18. század végén megfordult az épületben az akkortájt Somogyban tartózkodó Csokonai Vitéz Mihály is. Itt dolgozott patikussegédként Rippl-Rónai József. Az épület eredetileg földszintes volt. A barokk stílusú földszint felett a romantikus elemeket mutató emeleten a pálcakeretes ablakok jellegzetes kaposvári építészeti stílust teremtettek. A gyógyszertári részben található értékes bútorzat az elbontott budapesti, Ráday utcai „Jópásztor" patikából való – Antall József egykori miniszterelnök közreműködésével került Kaposvárra.

Egyemeletes, 1-2-3-2-1 homlokzati tengellyel, középrizalittal, ebben szép kőkeretes üzletbejárattal, felette Bors István bronzcégérével. Homlokzatát utoljára 2002-ben újították fel ifj. Lőrincz Ferenc tervei alapján (Arker's Kft.).

Barokk, 1774, homlokzatát a 19. század második felében romantikus stílusban alakították át.

Fő utca 34. (Hrsz.: 401)

Lakóépület (törzsszám: 4344)

Egyemeletes, a-b-a-a ritmusú homlokzati tengelyekkel, a földszinten a szélső ablaktengelyben két kis lizénával kiemelt kapuval, mellette az ablak helyén méhészeti szaküzlet bejáratával.

Romantikus, 19. század második fele.

38. Volt vármegyeháza, Fő utca 10.

39. Aranyoroszlán patika, Fő utca 19.

40. Lakóépület, Fő utca 34.

Fő utca 65. (Hrsz.: 637)

Az egykori Somogy megyei közkórház régi épülete (törzsszám: 4345)

A pécsi Windisch Lajos építőmester tervei alapján felépült, majd a 19. század végén Gáspár Gyula tervei szerint bővített épület.
Egyemeletes, L alaprajzú. Főhomlokzatán elhelyezett kronoszt ikonján az építés évszáma látható: 1846. Utcával párhuzamos főhomlokzata 4-5-1-5-4 tengelyes, közép- és sarokrizalitokkal. Főbejárata felett „A szenvedő emberiségnek" felirat hirdeti az épület eredeti funkcióját. Az utcára merőleges szárnyának hosszabb oldala 7-3, az utcára néző keskenyebb homlokzata 4 tengelyes. Jelenleg üres, felújítását oktatási központként 2017–2018-ra tervezik.
Klasszicista, épült 1840–1846-ban, bővítve 1887-ben.

Géza utca 103. (Hrsz.: 7616)

Kapos-hegyi Szent Szűz-kápolna (törzsszám: 8671)

Eredetileg a 18. század végén a Szent Kereszt tiszteletére épített fatornyos szőlőhegyi búcsújáró kápolna. A 19. században nagyobb javítási munkákat végeznek rajta, nádfedését cserépzsindelyre cserélik, fatornyát elbontják, helyette téglatorony épül. Ekkor a Szent Szűz tiszteletére szentelik át. Benne látható a Szőlő Madonna képe a 19. század elejéről.
Egyhajós kápolna, íves záródású szentéllyel, egy tornya kősisakos. Utoljára 2008-ban újították fel, L. Balogh Krisztina tervei alapján (Arker's Kft.).
Barokk, 1776, átépítve 1835-ben.

Guba Sándor utca 81. (Hrsz.: 3655/4)

I. számú vízmű épülete (törzsszám: 9414)

Kaposvár első vízműépülete, benne szivattyúházzal és lakásokkal. A romantikus kastélyra emlékeztető épület ipartörténeti emlék.
Eklektikus, 1906.

Ivánfa-hegy – Balázskert köz (Hrsz.: 17937)

Szent Donát-kápolna (törzsszám: 9225)

A 18. század vége óta az Ivánfa-hegyen szolgáló barokk eredetű búcsújáró Szent Donát-kápolna. Eredeti tornya fából készült, jelenlegi téglatornya 1930-ból való. Belsejében egy nagy méretű barokk kálvária, Mária és Szent János faszobra, a szentély boltozatán Kaposvár látképének ábrázolása. A diadalíven előkerült felirat szerint 1823-ban nagyobb javítást végeztek rajta. Utolsó homlokzatfelújításának éve 2003.
Barokk, 18. század, átalakítva 1930-ban.

41. A közkórház régi épülete

42. A kapos-hegyi Szent Szűz-kápolna

43. Az I. számú vízmű épülete

44. Szent Donát-kápolna

Kaposszentjakab, Várdomb (Hrsz.: 17099)

Szentjakabi Bencés Apátság (törzsszám: 4339)

1061-ben alapított bencés apátság, román kori kegyúri templommal, az udvar köré szervezett kerengőfolyosós kolostorral, az 1400-as években épült gótikus temetőkápolnával. Az Árpád-korban 63 falu birtokosaként működő apátságot Atha – Győr fia – somogyi ispán alapította. Felszentelésén Salamon király és Géza herceg is megjelent. Az apátság a török kezére kerülve pusztult el. Az egykori kulturális központ a Szent László alapította somogyvári apátság szellemével azonosulva meghatározója volt a középkori Somogynak.

Régészeti feltárásai 1960-ban kezdődtek, első helyreállítására Nagy Emese régész és Zádor Mihály építész tervei alapján került sor. Első turisztikai fejlesztése és fogadóépülete 2001-ben készült el Troll István és Sziklai Judit tervei alapján. Utolsó részleges helyreállítása 2015-ben történt. Felújítását 2017–2018-ban tervezik.

Román kori, 12. század, gótikában átalakítva 1400 körül.

Kálvária utca 15. (Hrsz.: 7575)

Kálvária kápolna, stációk és szoborcsoport (törzsszám: 4347)

A 19. század végén felszentelt feltámadási kápolnát és a kálváriát Bereczk Sándor egykori városi főmérnök tervei szerint építette fel Gáspár Gyula építőmester. A templom előtt három teraszon felfelé haladó keresztút stációi kedvesen naiv figurák, Ringgeldics Antal tiroli szobrász alkotásai. A kápolna környezete rendezett, a kert gesztenyefái között, a kápolna előtt, a két lator között áll az Üdvözítő keresztje. A kápolna tornyában két harang van.

Egyhajós, egytornyos kápolna, boltozatos szentélyzáródással. A sekrestyét és a kórust később építették hozzá. Felújítása jelenleg is folyik (tervező: Sziklai Judit).

Eklektikus, 1893.

Kontrássy utca 3. (Hrsz.: 301)

Lakóépület (törzsszám: 6772)

Kétszintes, a szecesszió hajlékony vonalvezetésével díszített épület. Lakatosmunkáit Rózsa Ignác, ornamentikáit Borovitz Imre készítette. A ház homlokzatára a házszámon kívül felkerült a tulajdonos monogramja is – a mai napig látható a kapu két oldalán. Az épületben Latinca Sándor 1919-es kormányzótanácsi biztos lakott, később a róla elnevezett munkásmozgalmi múzeum, majd a Sportmúzeum működött benne.

Szecessziós, 1900.

45. Szentjakabi Bencés Apátság

46. Kálvária kápolna, Kálvária utca

47. Lakóépület, Kontrássy u. 3.

Kontrássy utca 4. (Hrsz.: 233)

Lakóépület (törzsszám: 8463)

A kétszintes egykori bérpalota építtetője Betnár Nándor biztosítási ügynök volt, tervezője pedig a budapesti Himler Dezső. A homlokzaton látható, Borovitz Imre kaposvári és Csikász Imre veszprémi szobrász által készített Ádám- és Éva-alakok hiányos öltözetük miatt nagy felháborodást keltettek, mégis ez az épület a magyar szecesszió egyik kiemelkedő műve. A szecesszió díszítőművészete ennél az épületnél nyilvánul meg legkifejezőbben Kaposváron. Épületplasztikáját a természet ihlette, homlokzatán megjelenik a tavasz, a szerelem, az újjászületés ábrázolása, ugyanakkor a halálfejek emlékeztetnek az elmúlásra. Az épület kivitelezője Borovitz Manó volt, lakatosmunkáit Rózsa Ignác készítette. Utolsó részleges homlokzatfelújításának éve 2011.
Szecessziós, 1904.

Kossuth tér 3. (Hrsz.: 318)

Nepomuki Szent János-szobor (törzsszám: 9878)

A Kossuth téri templom sarkánál áll Kaposvár védőszentjének szobra. Először az Ady E. utca végén, a későbbi felüljáró helyén emelt Szent János-kápolna dísze volt, mely 1802. április 25-én leégett, de a szobor érintetlen maradt. Ezt követően átkerült a térre, egy vízmedencés kúthoz. 1932-ben a plébánia elé helyezték, 1989-ben pedig jelenlegi helyére, a nagytemplom délnyugati sarkához. 18. századi, eredetileg festett szobor. A szobrot 2003-ban restaurálták.
Barokk, 1742.

Kossuth tér 3. (Hrsz.: 318)

Mária-oszlop (törzsszám: 4500)

A 18. század végén készült Mária-oszlop: a Madonna a régi magyar címerrel. A szobor a felhők között mutatja a kicsiny Jézust kézben tartó édesanyát, lábánál az eltiport ördög fejével. Valószínűleg a művész a kor szokásainak megfelelően a saját arcát rejtette az alakok közé az ördög képében. A szobrot Toponárról, a volt Festetics-kastély parkjából az 1970-es évek közepén helyezték át a templom mellé. 1999-ben helyreállított, restaurált alkotás.
Rokokó, 1770 körül.

Kossuth tér 2. (Hrsz.: 319)

Iskola (törzsszám: 4340)

A reformkorban épült egykori fiúiskola. Későbbi emeletráépítése a 19. század végén készült. Helyén már 1715-ben egy fából készült iskola állt, ezt 1748-ban egy tantermes és kétszobás iskolamesteri lakássá bővítették. 1829-ben ismét átalakítják, 1832-ben készül el, Tomola József kőművesmester tervei alapján. Rajta szép felirat: „A haza kis polgárainak, 1832". Az 1880-as években kapja mai formáját Lencz Sándor tervei szerint. Az 50-es években levert felirat később visszakerült kerámiabetűkkel a homlokzatra. 1999-ben felújították. Kétszintes, 3-1-3 tengelyes utcai homlokzattal épült T alaprajzú épület, hangsúlyos, szimmetriatengelybe helyezett íves záródású bejárati kapuval.
Klasszicista, épült 1829–1832 között, emelete eklektikus, 19. század vége.

48. Mária-oszlop, Kossuth tér

49. Nepomuki Szent János-szobor, Kossuth tér

50. Iskola, Kossuth tér 2.

51. Lakóépület, Kontrássy u. 4.

Noszlopy Gáspár utca 5. (Hrsz.: 82/5)

Filmszínház (törzsszám: 11352)

Az egyiptomi ornamentikával gazdagon díszített egykori Városi mozi épületét Lamping József építész tervezte. A kivitelező Horváth Andor volt. Az akkor 821 ülőhellyel készült épület érdekessége a belső térben látható egyiptomi szárnyas napkorong és a növényi díszítés a fáraók világából. Szép alkotás a főbejárat feletti üvegablak, meglepő a Napóleon kalapját utánzó előtető.

Az épületet 2009–2010-ben felújították és bővítették (tervező: L. Balogh Krisztina, Arker's Kft.), jelenlegi funkciója kultúrpalota.

Art deco, 1927–1928.

Ózaranypuszta (Hrsz.: 0472)

Fa harangláb és kőkereszt (törzsszám: 9629)

Fa harangláb és kőkereszt a 19. századból, az egykori puszta misézőhelye. A kőkereszten korpusz, felette szalagon INRI felirattal, oszlopokkal díszített lábazatán Mária imádkozik. A harangláb egyszerű rönk ágasfa, kúp alakú fémsisakkal, egy haranggal. Utoljára a 2000-es évek elején újították fel.

Népi, 19. század vége.

Rákóczi tér (Hrsz.: 436)

Csiky Gergely Színház (törzsszám: 9048)

1911. szeptember 2-án A cigánybáró c. operettel megnyitott szecessziós színházi épület. A tragikus sorsú Magyar Ede szegedi építész eredetileg 1400 főre tervezett épülete saját korában az ország legmodernebb és legnagyobb színháza volt. Külső megjelenése a copf-empire díszítő elemeivel kevert szecesszió. Belső tere és nézőtere a címerekkel és szép stukkókkal értékesebb, mint külső homlokzata.

Építészeti bravúr a tartószerkezet, az ország első vasbetonból készült nagyszerkezete, Stahl József merész munkája. Többször bővítették (1961), jelenlegi formáját az 1986-os felújításkor kapta, már kisebb nézőszámmal, számos technikai újdonsággal (Novák Zsuzsa és Czuppon Éva – KVB – tervei alapján). Átalakítása és felújítása jelenleg folyik.

Szecessziós, épült 1910–1911-ben.

Rippl-Rónai tér (Hrsz.: 13)

Rippl-Rónai-kút (törzsszám: 4349)

Medgyessy Ferenc alkotása, amely az ülő festőt ábrázolja, eredetileg síremléknek készült, és 1952-ben állították fel a későbbi Rippl-Rónai téren. A parkban 1936 óta Lányi Dezső műve, Rippl-Rónai József mellszobra állt, amelyet később a Keleti temetőbe, a festőművész sírjához helyeztek át. Medgyessy Ferenc alkotását utoljára 2001-ben újították fel.

Modern, 1952.

52. Filmszínház, Noszlopy Gáspár u. 5.

53. Kőkereszt, Ózaranypuszta

54. Fa harangláb, Ózaranypuszta

55. Csiky Gergely Színház, Rákóczi tér

56. Rippl-Rónai-kút, Rippl-Rónai tér

Rippl-Rónai tér 1. (Hrsz.: 12)

A megyeháza régi melléképülete (törzsszám: 4348)

Volt vármegyei börtön, utoljára levéltár, jelenleg üres. A 19. század elején épült, később, a 20. században 3 szintesre növelt épület. A második emelete és homlokzatképzése szecessziós. Nagy érték az első emeleten látható színes ablaksor, a megye vezető nemeseinek szép címereivel, és az egyik teremben a kápolna részére készített biblikus festmény, mely Dorfmeister alkotása. Az egykori börtön földszinti ablakain a régi rácsok eredetiek.
Klasszicista, 1824–1828, átépítése eklektikus, 20. század eleje.

Róma-hegy 88. (Hrsz.: 18216/7)

Rippl-Rónai-villa (törzsszám: 4346)

A város kiemelkedő művésze, Rippl-Rónai József egykori lakóháza. A villa barokk eredetű, mai formájában Gundy György neves operaénekes, a breslaui színház igazgatója és tulajdonosa építtette át 1868-ban. Birtokát halála után a kaposvári gimnáziumra hagyta, a házat Brandt József alezredes vette meg. A festő 1908-ban vásárolta meg legújabb birtokosaitól, Dobossy Páltól és nejétől.
Jellegzetes T alaprajzú villaépület, a bejárata feletti tornyocskában egykoron a birtokon dolgozókat ebédre hívó haranggal.
A ma emlékmúzeumnak berendezett emeletes vályogépületben és a mellette található, az egykori vincellérházból átalakított festőműhelyben sok festmény született.
A terület a kerttel a város művészeti és irodalmi központja volt. Járt itt Ady Endre, Reinitz Béla, Mikes Lajos és Medgyessy Ferenc is.
Utolsó külső felújítása 2011-ben volt, ekkor épült fel a kertben az új látogatóközpont is (tervező: L. Balogh Krisztina, Arker's Kft.).
Barokk eredetű, átépítve eklektikus stílusban, 1868.

Róma-hegy, (Hrsz.: 18216/7,8)

A Rippl-Rónai-villa parkja (történeti kert) (törzsszám: 11496)

Rippl-Rónai József 1908-ban árverés útján vásárolta meg Kaposvár déli szélén, a szőlők övezetében a parkos ligettel körülzárt emeletes nyaralóépületet gazdasági házakkal, szántóval és legelővel. A 10 holdas birtok Gundy György pesti operaénekes ízlése nyomán formálódott ki 1868-tól, negyven éven át. A Róma villa nevet is Gundy adta neki.
Rippl a későbbiek során még négy hold szomszédos szőlőt és szántót vett hozzá. Tehenet, birkát, lovat, szamarat, baromfit, méheket, kutyát és pávát tartott. A park növényállománya reprezentálja a somogyi faunát: jellegzetes gesztenyefasora, gyümölcsöse és a bejárat melletti két fenyő, Rippl kedvenc fái, melyekből mára sajnos csak egy maradt meg.

57. A megyeháza régi melléképülete, Rippl-Rónai tér 1.

58. Rippl-Rónai-villa, Fodor József u. 35.

59. A Rippl-Rónai-villa parkja (történeti park), Fodor József u. 35.

Somssich Pál utca 17. (Hrsz.: 932)

Lakóház (törzsszám: 10602)

Az ún. „Faragó-ház". Romantikus-eklektikus épület, 1900 körül épült az angol–holland házépítésben alkalmazott formákkal. Kéményeivel, tornyaival, fa-szerkezeteivel, ablakaival ez a téglával burkolt, szép arányú ház Kaposvár egyik gyöngyszeme. Építtetője, Faragó Lajos izzó magyarságú tanár volt – fia az 1942-es népszámláláskor mégis németnek vallotta magát, és a háború után Amerikába emigrált. A ház tervezője és kivitelezője Lamping Ádám és fia, József volt.

Romantikus-eklektikus, 1900 körül.

Toponár, Gém utca (Hrsz.: 13061)

Nepomuki Szent János-szobor (törzsszám: 8717)

Faragott Nepomuki Szent János-szobor, aranyozott glóriával, karjában pálmaággal és feszülettel. 2001-ben restaurálták.

Barokk, 1781.

Toponár, Toponári út 47. (Hrsz.: 13001)

Római katolikus templom (törzsszám: 4499)

A 18. század végén épült egytornyos római katolikus templomot a 20. században átalakították. A templomhoz hasonlóan berendezése is barokk: oltárok, szószék, keresztelőkút, padok. A templom belső festése Dorfmeister István alkotása. A templom előtt kőkereszt áll korpusszal. Belső terének restaurálása a közelmúltban fejeződött be.

Barokk, épült 1779–1781-ben.

Toponár, Toponári út 84. (Hrsz.: 13661)

Szent Flórián-szobor (törzsszám: 4501)

Kvalitásos faragott Szent Flórián-szobor. Valószínűleg pécsi mester, talán Speth Ferenc műhelyének munkája. A földesúr, Festetics Lajos alispán állíttatta a 18. század végén. 2002-ben restaurálták, mai helyére – pár méterre korábbi helyétől – 2010-ben helyezték át.

Barokk, 18. század második fele.

60. Lakóépület, Somssich Pál utca 17.

61. Szent Flórián-szobor, Toponár, Toponári út 84.

62. Római katolikus templom, Toponár, Toponári út 47.

63. Nepomuki Szent János-szobor, Toponár, Gém utca

Zárda utca 4. (Hrsz.: 316)

Zárdaépület (törzsszám: 4338)

A 19. században Szent Vincéről elnevezett zárdaépület Deckert Krisztián tervei szerint készült. 1873-ban avatták fel mint az irgalmas nővérek otthonát. Díszes déli homlokzatával szépen zárja a Kossuth teret. Utoljára 1999-ben újították fel (tervező: B. Kővári Ágota). Jelenleg a római katolikus gimnázium épülete, kétszintes épületrésszel bővítették, tetőterét beépítették.

Romantikus, 1873.

Zárda utca 8. (Hrsz.: 313)

Lakóépület (törzsszám: 11095)

Földszintes kialakítású, zárt sorú beépítésű, a kaposvári romantika formavilágában épült polgári lakóház. Az épület a 21. század elején jelentősen átépült, mely során csak az utcai homlokzatát tartották meg. A régi műemlék épület jellegzetességeit megőrizve új arculatot kapott, egy új, stílusában az utca képébe illeszkedő exkluzív megjelenésű két tömbből (utcai és udvari) álló liftes társasház. (tervező: Borbás Gábor, 2006.)

Romantikus, 19. század vége.

Zárda utca 9. (Hrsz.: 230)

Vaszary János szülőháza, lakóépület (törzsszám: 9224)

Vaszary János festőművész szülőháza, épült a 19. században, a megyeháza tervezője, Török Ferenc tervei alapján. Földszintes, 3 × 2 tengelyes polgári lakóépület, három utcai szobával, bolthajtásos tornáccal, kontyolt nyeregtetővel, kváderezett homlokzattal, a homlokzattal egybeépített falazott udvari kapukerettel. Ma a festő emlékháza.

Klasszicista, 1833.

Vásártéri út (Hrsz.: 9059, 9062/1)

Várrom (törzsszám: 4351)

A középkori vár maradványai. Milyenségéről nincsenek pontos és hiteles adatok. A feltételezések szerint első építési periódusában toronnyal megerősített, árokkal körülvett, udvarházszerű építmény lehetett. Ez épülhetett át később egy palánkkal körülvett, négyzetes alaprajzú, téglából épült erőteljes lakótoronnyá. Valószínűleg a 15. század második felében téglából belső kastélyt építettek a lakótorony mellé, és palánk helyett fallal vették körül. A vár külső megjelenésében a gyulai vár mai képéhez hasonlíthatott. A 16. század elejétől a török elleni védelmi vonal egyik bázisa. A 16. században építették ki a négy sarkán a rondellákat (kerek sarokbástyákat), valamint a 7-8 méter hosszú levert fagerendákkal és a közéjük font rőzsével megerősített, döngölt földből készült palánkfalat.

1555 szeptemberében foglalták el a törökök. 131 év múltán, 1686. november 12-én szabadították fel. A várat 1702-ben a bécsi haditanács rendeletére felrobbantották. Végső pusztulását az 1931-ben ráépített „gabonatárház" és a vásártér rendezése jelentette.

64. Zárdaépület, Zárda u. 4.

65. Lakóépület, Zárda u. 8.

66. Vaszary János szülőháza, lakóépület, Zárda u. 9.

67. A várrom területe, Vásártéri út

3.2. Helyi védett építészeti értékeink

A műemléki védettség hatálya alá nem tartozó, de a település szempontjából esztétikai, etikai vagy történeti értéküknél fogva jelentős örökségi elemeket a helyi építészeti értékek védelméről szóló 38/1995. (X. 16.) önkormányzati rendelet védte 2018. január elsejéig, amikor is a rendelet beépült a településkép védelméről szóló új helyi rendeletbe.

Kaposvár 1995-ben katasztert készíttetett a területén található, építészetileg történeti értéket képviselő épületeiről. Ezek között legjellemzőbbek az eklektikus, illetve a szecessziós stílusban épült lakóépületek és középületek.

Az egyedi védelem kiterjedhet az épület egészére (H1), kiterjedhet annak egy homlokzatára (H2), illetve egyes építészeti részletekre, vagy az ún. kisarchitektúrákra (például szobor, kerítés vagy kapu, kút stb.) (H3). A területi védelem olyan összefüggő területeken érvényesíthető, ahol a beépítés módja vagy a településrész karaktere csak több ingatlan együttes védelme mellett képzelhető el, mivel a védelem lényegét azok egységessége adja meg. A területi védelem kiterjedhet a történeti értékeket képviselő területekre (He) is.

Kaposvár M. J. Város Önkormányzata a helyi védett értékek fenntartását támogatandóan minden évben kiírja a helyi építészeti értékek felújítását támogató pályázatát, mely alapján – az éves költségvetésben meghatározott keret erejéig – a felújítás 50%-át vissza nem térítendő támogatásként nyújtja a tulajdonosoknak a város.

Kaposváron jelenleg 360 egyedi védelemmel érintett ingatlan és 11 területi védelem található. Helyi védelem alatt álló épületet nem lehet elbontani. Ezen épületek felújítását meghatározott szabályok szerint lehet csak végezni. Az önkormányzat ezen szabályok rendeletben történő meghatározásával egyidejűleg támogatást is nyújt a védett épületek tulajdonosainak, akik minden évben pályázhatnak épületeik homlokzatának felújítási támogatására.

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 13/A. §-a alapján ha a műemléki értékként külön jogszabályban védetté nyilvánított vagy önkormányzati rendelet alapján helyi egyedi védelem alatt álló épületet felújítják, akkor az épület, illetve az épületben lévő önálló adótárgy (lakás, nem lakás céljára szolgáló épületrész) a (2)-(7) bekezdésekben meghatározottak szerint a felújításra 2008. január 1-jét követően kiadott építési engedély jogerőre emelkedését követő három egymást követő adóévben mentes az adó alól.

A helyi védelem alatt álló építészeti értékeinket a kézikönyv 2. számú melléklete tartalmazza.

68. Ady Endre u. 10. (H2 típusú, helyi védett homlokzatú épület)

3.3. Táji és természeti értékeink

Védett területek

A település területének mintegy 20%-a ökológiai szempontból értékes terület (erdő, felszíni víz, kertség, ökológiai folyosó és magterület, illetve Natura 2000-terület). A Kaposvár M. J. Város külterületének déli nyúlványában lévő Nádasdi-erdő és az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet (N2000 Kr.) által kihirdetett Natura 2000-hálózathoz tartozó terület.

Ezenkívül a település területén több, helyi rendelettel védett természeti terület, illetve fasor és faegyed is található.

A város és a táj kapcsolata

Kaposvár a Dél-dunántúli régió középpontjában, a Kapos folyó mentén helyezkedik el. A történelmi Kaposváron kívül szervesen hozzátartoznak a közvetlen közelében elhelyezkedő, egykor különálló falvak: Kaposszentjakab, Toponár, Kaposfüred és Töröcske.

Kaposvár területe természeti szempontból két részre osztható. Északon találjuk Dél-Külső-Somogy enyhén hullámos felszínét, míg délen a dombokkal és völgyekkel gazdagon tagolt Észak-Zselic helyezkedik el. Közöttük – közel a város közepén – húzódik a Kapos völgye, mely a település legalacsonyabb pontja. (Bfm 129 méter) Legmagasabbra a zselici dombok emelkednek (a legmagasabb az Ivánfa-hegy 212 méterrel a folyó felett). A város kezdetben a Kapos folyó vizéhez és a völgyben menedéket adó mocsárvilághoz közel alakult ki. Ez még a 18. századi térképeken is jól nyomon követhető. Kaposvár nagyobb része ma a Kapostól északra lévő, a folyóvölgynél magasabb, árvízmentes területeken helyezkedik el.

Kaposvár lakóterületének legnagyobb része a Füredi- és a Kisgáti-árok közötti széles, csaknem vízszintes dombhátra települt. Az Észak-Zselicben találjuk Kaposvár legváltozatosabb, tájképi elemekben leggazdagabb részeit: Kecel-hegy, a Donner városrész a Kapos-heggyel, a Róma-hegy és a Lonka-hegy csoportja, valamint a város legmagasabb felszínét is hordozó Ivánfa-hegy. A Nádasdi-patak és a város keleti határa között emelkedő ötödik dombvonulat a Vár-heggyel veszi kezdetét.

Patakok, folyók, tavak

A város területének egésze a Kapos vízgyűjtőjéhez tartozik. A Kapos északi mellékvizei a következők:

- Jutai-árok
- Csöröge-völgyi-patak
- Füredi-árok
- Kisgáti-árok
- Deseda-patak és -tó
- Orci-patak

69. Fekete István Látogatóközpont – Deseda

A Kapos déli mellékvizei:

- Berki-patak
- Töröcskei-patak
- Ivánfai-patak
- Nádasdi-patak

A legnagyobb felszíni vízfelületünk a Deseda-tó, amely elsősorban vízkészlet-gazdálkodás, vízminőség-szabályozás és árvízcsúcscsökkentés céljából készült. A tározó és környezete 1994 óta helyi jelentőségű természetvédelmi terület, amelyet idegenforgalmi, rekreációs célra használ a város, a városkörnyék és az ide látogató turisták. A halakban gazdag, nyolc kilométer hosszú, 300-400 méter széles, 260 hektár felületű és nyolcmillió köbméter vizet magában foglaló tó kedvelt kirándulóhely és horgászparadicsom. Kerékpárral, lóháton és gyalogosan is körbejárható. A tó és környéke sportolási lehetőséget is biztosít a tiszta levegőjű környezetben mozogni vágyóknak.

A belterület egyetlen nyílt vízfelülete az 1995-ben a Malom-árok felduzzasztásával kialakított Malom-tó. Körülötte a Szokola-berek lecsapolásával kialakult a Városliget, mely a legfiatalabb parkunk, a városlakók kedvelt találkozóhelye.

Erdőgazdaság, mezőgazdaság – agráraktivitás

Városunk belterületének nagysága 2967,48 ha, a külterülete 7350,65 ha. A zártkerti terület nagysága 1041,24 ha. Területére jellemző az erdőterület, a szántó és gyümölcsösök (szilva, alma, szőlő) magas aránya. Magas a művelésből kivett területek és a legelők aránya is.

Az egykori összefüggő erdőtakaróra ma már csak kisebb foltok emlékeztetnek, ezek is erős emberi befolyás alatt állnak. Legjellegzetesebb erdőtársulások a gyertyános-tölgyes és az ezüst hársas (illír)-bükkös. Mindkét erdőtársulásban hasonló állatfajok élnek. Ízeltlábúak (például havasi cincér), madarak (például fakopáncsok, szajkó, szén-, illetve kék cinege, fehérgalléros örvösgalamb, ölyv és héja). Az emlősök gyakori képviselője a róka, a borz, a nyest és a nyuszt. Az erdőkben gyakoriak a vaddisznók, az őzek.

A belterületet többnyire nagyobb, összefüggő erdősült területek veszik körül. A város nagyobb, összefüggő erdőterületei a külterület északi részén lévő Gombás-parkerdő, a Deseda-tó nyugati oldalán kialakított Füredi-erdő, a belterülethez csatlakozó Zaranyi-erdő, a város belterületétől délre lévő Nádasdi-erdő, valamint Gyertyános-völgy erdőterülete és a Töröcske környezetében lévő erdők.

A Kaposvár és Zselickislak között elterülő Gyertyános egy 77 hektáros erdő, mely 1973-ban kapott új szerepkört a megye első parkerdejeként. Az erdő változatos felszínű vidéken található, ahol a meredek dombokat mély völgyek és vízmosások választják el. Nevéhez illően zömében gyertyán-tölgy vegyes erdő, ahol a ritkított faállomány és gyérített cserjeszint lehetőséget ad arra, hogy a szaggatott felszíni formákban gyönyörködjünk. A Zselic éghajlatában érzékelhető enyhe óceáni és mediterrán hatásnak köszönhetően néhány ritkább védett növény is él ebben az erdőben: a szúrós csodabogyó (Ruscus aculeatus) állományainak egy része megmaradt a védelem előtti időszakból (akkor még koszorúkhoz gyűjtötték az ágait), míg az igazi ritkaságnak számító lónyelvű csodabogyó (Ruscus hypoglossum) gyér állománya a látogatók által nem háborgatott szűk bevágásokban rejtőzik. A völgy legmélyebb pontján tó hívogatja a kirándulókat, és a Négy testvér forrás a friss vízre szomjazókat.

70. Töröcskei-tó (ortofotó)

A 70 hektáros Töröcskei-parkerdőt 1981-ben hozták létre Kaposvár déli részén, a Töröcskei-patak völgyében, illetve annak peremén. A ritkán álló idős fák (elsősorban kocsánytalan és csertölgyek, valamint vadkörték) régi fás legelőt idéznek, a fák közti legelőterületen napjainkban már nem legeltetnek, ezért megindult a visszaerdősödés. A felnövő újulat a korábban itt levő cseres-tölgyes és kocsányos tölgyes erdők lombkoronaszintjét alkotó fajokból, valamint kökény-, illetve egybibés galagonyabokrokból áll. Az erdő szegélyén levő bolygatott helyeken termetes feketebodza-bokrok nőnek, termésük a madarak kedvelt tápláléka. Az erdő keleten felhúzódik a völgy oldalára, és egészen a Töröcskére vezető műútig ér, ott majdnem összeér az út túloldalán levő gyertyános-völgyi erdővel. A terület egy részére fiatalos bükkös és kocsánytalan tölgyes a jellemző, míg másutt idősebb gyertyános-tölgyes és bükkös állományokkal találkozunk. A völgy mélyebb részén folyik a Töröcskei-patak, mely a város közigazgatási határán túl, a Sós-kúti-erdőben ered. Vizét felduzzasztva hozták létre az 1970-es években a Töröcskei-tavat, mely nagyon kedvelt horgásztó, rendszeresen nemzetközi halfogó versenyek színhelye is. A tó 3 hektár területű, 600 méter hosszan és 200 méter szélességben tölti ki a völgyet. Átlagos mélysége 2 méter, de a mederviszonyok eléggé változatosak, találhatók 3–6 m közötti szakaszok is. Partján vízparti vegetáció él, legtömegesebben a széles- és keskenylevelű gyékénytövek, valamint a 2-2,5 méteresre is megnövő nád. A nádas peremén néhol sásokból (főképpen parti és zsombéksásból) álló magas sásos alakult ki. A vízparti növényzet képviselője a tavasszal nyíló sárga nőszirom; nyáron bontja szirmait a réti füzény és a fekete nadálytő. A nádszálak között két lizinkafaj is megbújik, a közönséges lizinka szára magasra emelkedik, míg a pénzlevelű lizinkáé a talajon kúszik. A vízparthoz közel nedvességet kedvelő fafajok élnek: a törékeny fűz inkább fatermetű, míg a hamvas fűz gömbölyded bokorrá nő.

A vízfolyások völgyét, mély fekvésű területeit kísérő természetközeli állapotú mezőgazdasági területek (rétek, legelők) jellemzően az országos ökológiai hálózathoz tartozó területek. A patakvölgyek a város átszellőzése szempontjából fontos zöldfolyosók.

Az átalakulóban lévő szőlőhegyek, város környéki kertek nehezen művelhető gerincein, domboldalain értékes, fásodott zöldfelületek alakultak ki, amelyek (Donner, Róma-hegy, Kaposszentjakab) megmaradása a településképi és egyéb környezeti értékük (városi környezeti levegő kondicionálása, eróziós károk elleni talajvédelem) miatt fontos. Ezt a Szabályozási Tervben lehatárolt területtel a hatályos Helyi Építési Szabályzat előírások szintjén biztosítja.

Városi zöldfelületi rendszer

A település zöldfelületi rendszerének elemei a közterületen kialakított közparkok, közkertek, a jelentős zöldfelületű létesítmények kertjei (például temető, sport- és rekreációs területek, oktatási és egészségügyi létesítmények kertjei), lakókertek, erdő- és mezőgazdasági területek (kiskertek), vonalas zöldfelületi elemek (utakat, vízfolyásokat kísérő gyepes, illetve fásított zöldsávok, fasorok).

A város belterjesen „művelt" fenntartott zöldfelülete 1.565.000 m^2, vagyis mintegy 156,5 ha, ami 1 lakosra vetítve mintegy 20 m^2/fő zöldfelületi ellátottságot jelent az intenzíven fenntartott zöldfelületekre vonatkozóan.

A korabeli források tanúsága szerint az első parkok kialakítását a 19. század elején kezdték meg a városban. A Sétatérnek nevezett első parkot a Kapos bal partján hozták létre az 1830-as években – ennek töredéke a mai Jókai liget. A parkosítás Németh István polgármester idejében, a 20. század első évtizedeiben kapott igazán nagy lendületet, s utódai alatt is folytatódott, Schilhán József, Kopátsy Sándor, majd Stöckl József városi főkertészek irányítása mellett.

71. A Berzsenyi park megújult játszótere

Legjelentősebb parkjaink:

- Jókai liget (1830-as évek, növényzete nem kiemelkedő, jellemző a kőris, a hárs és a platán)
- Berzsenyi park (1927–29, közel 400 fa és 1000 cserje található itt, növényzete értékes és jellegzetes, városképi szerepe meghatározó, 3,5 ha-os védett park)
- Színház park (1933, jellegzetes növényei a tornyos kocsányos tölgyek, a vérbükkök és a tiszafák. Jelen van a japánakác, a közönséges nyír, a sajmeggy, a vadgesztenye és az ezüst hárs is.)
- Nagy Imre park (1986, jellegzetessége a császárfa, a feketedió, a jegenyefenyő, az atlaszcédrus és a mamutfenyő)
- Európa park (az 1950-es években kialakított park helyén az ezredfordulón újratervezett park, jellegzetes növényei a platán, a nyír, a boglárkacserje és a berkenyék)
- Millenniumi park vagy Városliget (1995–2002, az újszülött gyerekek tiszteletére éveken keresztül évi két alkalommal ültettek fákat. Növényállománya azóta is folyamatosan gyarapszik. A park kialakításának fontos lépése volt a Malom-árok egy szakaszának tóvá történő duzzasztása. Az így kialakított Malom-tó ma a Városliget lelke, a csónakázótó.)
- Centenáriumi vagy Cseri park (1978–79, egy része egybefüggő csertölgyes, ezenkívül kocsánytalan tölgyek, ezüst hárs, mezei szil és közönséges nyír jellemzi faállományát. Előfordul a fehér akác, a vörös tölgy és a zöld juhar, az örökzöldek közül a mamutfenyő, az atlaszcédrus, az ezüstfenyő és a különböző tujafajok.)
- Béke park
- Búzavirág park

Intézményi parkjaink:

- Toponári iskolapark (a Festetics grófok egykori tájképi kastélyparkja, 5,6 ha-os védett terület. Több mint kétszáz éves park, platánokkal, tiszafákkal, kocsánytalan tölgyekkel, ezüst hársakkal, kőrisekkel, duglászfenyőkkel, nyugati ostorfákkal, simafenyőkkel, krisztustövissel. Legértékesebb fája a Magyarországon ritkán ültetett narancseperfa.)
- Rippl-Rónai-villa parkja (1936, nyírfák, tölgyek és vadgesztenyék jellemzik)

72. A Rippl-Rónai-villa parkja nárciszvirágzáskor

Nyitott terek, zöldfolyosók

A patakok zöldfolyosóként hozzájárulnak a város átszellőztetéséhez, a levegő minőségének javításához, ezenkívül lehetőséget biztosítanak a biodiverzitás és a városi ökoszisztémák megőrzéséhez. Árnyékolják és díszítik utcáinkat, javítják a mikroklímát.

Nyitott terek továbbá a Kaposvárra jellemző, fasorokkal szegélyezett utak. A fasorokkal rendelkező utcák közül az alábbiak a legértékesebbek:

- Németh István fasori kettős hársfasor (1904-ben telepítették)
- Toponári kettős vadgesztenyesor (1900-as évek)
- Ezredév utcai kettős platánsor
- Bajcsy-Zsilinszky utcai tulipánfák (a 20. század eleji fehér akácfasort 2017-ben cserélte le a város)
- Kossuth Lajos utcai platánsor
- Noszlopy Gáspár utcai négyes platánsor (1904)
- Temesvár utcai fasor

A város zöldfelületi rendszerének részei a kiemelkedően értékes kulturális örökségek zöldfelületi részei, mint a Kapos-hegyi Kálvária, a kaposszentjakabi romkert, a Róma-hegyi kápolna, a Rippl-Rónai-villa parkja, a kaposfüredi templomkert, a toponári műemlék templom és védett gesztenyesor, valamint a toponári iskolakert (a Festeticsek egykori uradalmi központjának maradványaként). Temetőink szintén jelentős növényállománnyal rendelkeznek.

Az országos nyilvántartásban nem szereplő, de a város számára jelentős táji és természeti értékeket az önkormányzat az alábbi rendeleteivel nyilvánította védetté:

- 53/1993. (XII. 15.) önkormányzati rendelet a Deseda-tó és környékének használatáról és védelméről
- 22/1994. (V. 18.) önkormányzati rendelet a Deseda-tó és környéke helyileg védett természetvédelmi területté nyilvánításáról
- 27/2001. (VI. 12.) önkormányzati rendelet a város egyes területeinek, fasorainak és fáinak védetté nyilvánításáról

73. Noszlopy Gáspár utca – Bors István Tél című szobra

74. Temesvár utca – japán cseresznyefák virágzása

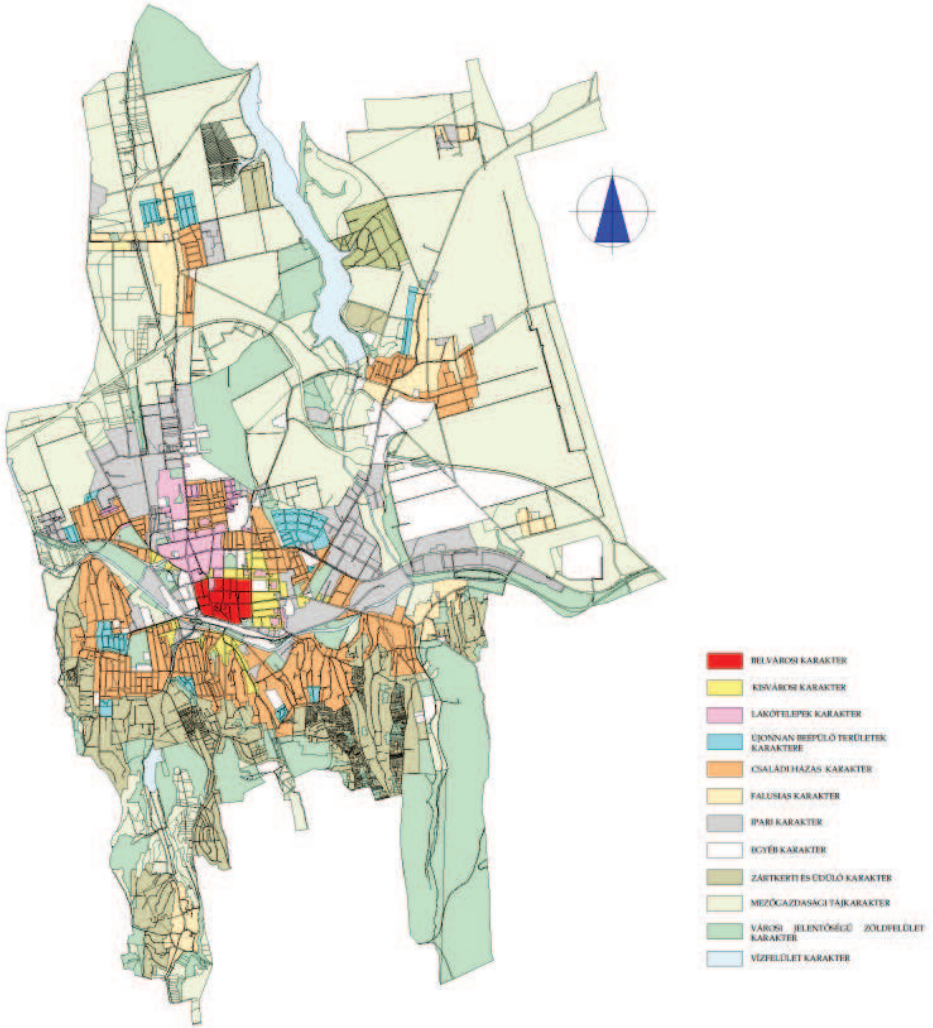
Eltérő karakterű településrészek

4

A karakterek meghatározásánál alapvetően azt vizsgáltuk, hogy egy-egy, jellegében egységes és elkülönülő városrész vagy külterületi térség miként illeszkedik a táji környezetbe. A karakterek lehatárolásánál elsősorban a telekméretet és az építészeti jellemzőket vettük figyelembe, valamint jellemeztük a karakterekhez tartozó közterületeket is. Vizsgáltuk és tipizáltuk a külterületet is, és önálló karaktereket alkottunk.

A karakterjellemzők alapján lehatárolt területek, valamint a szerkezeti és szabályozási terven megjelenő építési övezetek között nincs mindenütt megfeleltetés.

Az egyes karakterek általános és egyedi jellemzőinek bemutatása a következő oldalakon fényképekkel kiegészítve található.

BELVÁROSI KARAKTER
KISVÁROSI KARAKTER
LAKÓTELEPEK KARAKTER
ÚJONNAN BEÉPÜLŐ TERÜLETEK KARAKTERE
CSALÁDI HÁZAS KARAKTER
FALUSIAS KARAKTER
IPARI KARAKTER
EGYÉB KARAKTER
ZÁRTKERTI ÉS ÜDÜLŐ KARAKTER
MEZŐGAZDASÁGI TÁJKARAKTER
VÁROSI JELENTŐSÉGŰ ZÖLDFELÜLET KARAKTER
VÍZFELÜLET KARAKTER

Falusias karakter

Jellemzően a városhoz csatolt, korábban önálló közigazgatási egységként működő településrészek történeti magjára jellemző karakterforma (Toponár, Kaposfüred, Töröcske, Szentjakab). A falusias karakterű településrészeket az eltérő, de hasonló léptékű és ritmusú homlokzatok jellemzik.

75. Töröcskei városrész (ortofotó)

76. Toponári városrész – Toponári út

Telkek

• hosszú, keskeny telkes;
• jellemzően oldalhatáros beépítés;
• hagyományosan utcára merőleges tető vagy polgárosodott formája, az utcával párhuzamos szárnnyal kibővített L alakú épület;
• jellemzőek a hátsó melléképületek, gazdasági épületek;
• a telkek kerítettek, az utcai kerítések áttörtek, cca. 150-180 cm magasak

Épületek

• jellemzően földszintesek, ritkábban újabb építésű többszintesek, esetleg tetőtérbeépítéssel;
• egyszerű tömegű, magastetős (35–45 fokos) épületek;
• homlokzatukat a vakolatarchitektúra, ritkább esetben a téglaarchitektúra jellemzi;
• karakteres lábazat jellemző;
• pikkelyes tetőhéjalás jellemző;
• az utcai homlokzatokat a tengelyes nyílásrend jellemzi, a faszerkezetű ablakok jellemzően 2/3 arányúak, jó esetben keretezettek;
• a felületeket hagyományosan ornamentika díszíti;
• a homlokzatok színezése: történeti földszínek vagy törtfehér

Közterületek

• utcák találkozásánál kialakult teresedések, utcán belüli töréspontok, kiszögellések;
• tört vonalú utcavezetés, esetleg változó utcaszélesség;
• utca menti nyílt árkok és fasorok;
• településrészenként jellemzően 1-1 park jellegű intézményterület
• kevés utcabútor

Problémák

- tájidegen homlokzati burkolóanyagok megjelenése (kerítéseken is)
- harsány színválasztás (héjazaton is);
- „mediterrán" tetők megjelenése;
- tájidegen út menti növénytelepítés;
- légvezetékek;
- kocsibehajtók, átereszek eltérő formája

77. Kaposfüredi városrész – Kaposfüredi út

Családi házas karakter

Jellemzően a második világháborút követő gyors városiasodás során kialakuló, a történeti városrészek megépítését követő évtizedekben megjelenő beépítés. Legfőbb jellemzője a típusépítészet, mely területenként ugyan eltérő, de azon belül relatíve egységes utcaképeket eredményez.
Az ún. „családi házas" és kis társasházas beépítésű lakott területek a város külső városrészeiben találhatók. Több építési időszakban alakultak ki, az egy időben épülő városrészek a mindenkori országosan általános építészeti jellemzőket hordozzák. Alapvető jellemzője az épületet legalább két vagy előkert esetén három oldalon körülvevő kert. Tervszerűen kialakított városrészek, egy-egy városrész vagy telekcsoport különösen jellemző egységességet mutat, pl. sorházas tömbök, „tanácsi" telekosztások.

78. Szent László utca – Frankel Leó utca közötti településrész (ortofotó)

79. Martinovics Ignác utca

Telkek

• városias telekméret, már nem számol haszonkerttel;
• jellemzően oldalhatáros beépítés, területenként jellemző az egységes előkert;
• helyenként jellemző a csoportos beépítés (pl. sorház, ikerház stb.)
• jellemzően utcával párhuzamos tetőgerinc vagy sátortető;
• jellemzőek a hátsó melléképületek;
• a telkek kerítettek, az utcai kerítések áttörtek, cca. 150-180 cm magasak

Problémák

• melléképítmények elhelyezése;
• harsány színválasztás (héjazaton is);
• légvezetékek;
• hiányos utcai fasorok

Épület

• egyaránt jellemzőek a földszintes tetőtér-beépítéses és az egyemeletes épületek is;
• egyszerű tömegű, magas tetős (35–45 fokos) épületek;
• homlokzatukat a vakolatarchitektúra jellemzi;
• a típusterv-építészet miatt egyedi karakterek nem jellemzik;
• pikkelyes tetőhéjalás jellemző;
• az utcai homlokzatokat a tengelyes nyílásrend jellemzi, a faszerkezetű ablakok jellemzően 3/2 arányúak, jó esetben keretezettek;
• a homlokzatok színezése vegyes

Közterületek

• tervezett, rendezett utcahálózat, szerepkör szerint szabályozott, megfelelő szélességű utak;
• domborzatot követő, praktikus nyomvonalak;
• utca menti nyílt árkok és fasorok;
• funkcionalista közterületek, jellemzően játszóterek, parkolók;
• település-alközpontok (alapellátás);
• utcabútorok (buszmegállók, padok, hulladékgyűjtők, kerékpártámaszok stb.)
• jellemzően nem egységes utcai fasorok

80. Hóvirág utca

Kisvárosi karakter

Jellemzően a századforduló környékén, a gyors városiasodás során kialakuló történeti városrész (belváros) megépítését követő évtizedekben megjelenő beépítés. Legfőbb jellemzője a koronként jellemző típusépítészet, mely területenként ugyan eltérő, de azon belül relatíve egységes utcaképeket eredményez. A kialakult változatok jellemzője a félig zártsorú, illetve hézagos zártsorú beépítés, telekhatáron álló, befelé hajlított lakóépület-együttesekkel. (Cseri városrész, Pécsi u. városrész stb.)

81. Bartók Béla utca és környéke

82. Zrínyi utca

Telkek

• utcák által határolt tömbök, a telkek nagyon hasonlítanak egymásra tömbön belül;
• kis méretű telkek, telkenként több épülettel, emiatt sűrű beépítésűek;
• jellemzően zártsorú, hézagosan zártsorú, utcavonalú beépítés;
• jellemzően utcával párhuzamos tetőgerinc vagy sátortető;
• a telekhatáron szinte végig beépített telkek, több épülettel, eltérő funkcióval;
• telken belül kevés zöldfelülettel;
• a telkek kerítettek, az utcai kerítések a zártsorú beépítés miatt a kapukra korlátozódnak, azok magassága cca. 150-180 cm, jellemzően zárt kialakítással

Épület

• egyaránt jellemzőek a földszintes tetőtér-beépítéses és az egyemeletes épületek is;
• egyszerű tömegű, magas tetős (35–45 fokos) épületek; ritkán üzletek is megjelennek az utcafronton;
• homlokzatukat a vakolatarchitektúra jellemzi;
• pikkelyes tetőhéjalás jellemző, utcával párhuzamos tetőszerkezettel;
• a sarkok kidolgozottak, sarokátforulások;
• az utcai homlokzatokat a tengelyes nyílásrend jellemzi, a faszerkezetű ablakok jellemzően 3/2 arányúak, jó esetben keretezettek;
• a homlokzatok színezése vegyes, a díszítést a kisebb részletek adják

Közterületek

• tört vonalvezetésű, tömbön belüli állandó utcaszélességgel, rendezett utcahálózat;
• domborzatot követő, praktikus nyomvonalak;
• utca menti nyílt árkok és fasorok;
• az utcák találkozásánál kialakult teresedések;
• út menti fásítások;
• utcabútorok (buszmegállók, padok, hulladékgyűjtők, kerékpártámaszok stb.)

Problémák

• elhanyagolt homlokzatok;
• utcákban eltűnő fasorok;
• a felújított épületeken eltérő és harsány színhasználat, tájidegen homlokzati burkolóanyagok megjelenése, elmaradó vakolatdíszek

83. Bajcsy-Zsilinszky utca

Belvárosi karakter

A történeti városmag és a századfordulóra kialakult belváros a történetileg kialakult utcák, terek, fasorok, műemléki és helyi védelem alatt álló épületek területe. A karakter kialakult változatát a 19–20. század fordulóján Kaposvár szecessziós és eklektikus városmagjában felépült épületegyüttesek, foghíj - vagy tömb nagyságú átépítések, továbbá a történeti városközpont Kossuth teret átszelő főutcája, az egykoron módosabb polgárok lakóterületei és a századforduló kaposvári közintézményei határozzák meg.

A belvárosi karakter kiemelt jellegzetességei a közterületi fasorok, a kisebb területű reprezentációs, rekreációs-pihenő és esztétikai céllal kialakított zöldfelületek (Színház park, Rippl-Rónai park, Európa park stb.).

A történelmi főtér öt utca találkozásánál alakult ki, és az innen kiágazó utcák ma már a gyalogoszóna meghatározó elemei. Emlékművek, nagy számban készült köztéri alkotások sajátos jellemzői e városkarakternek.

84. Kossuth tér (ortofotó)

85. Fő utca

Telkek

• kisebb telekméret, a beépítettség magas, néhol eléri a 100%-ot; sűrű beépítésű;
• zárt tömbök;
• jellemzően zártsorú, hézagosan zártsorú utcavonalú beépítésű;
• a telkek kerítettek, az utcafronton kerítés nem jelenik meg;
• jellemzően utcával párhuzamos tetőgerinc, osztott tetőszerkezet;
• telken belüli zöldfelület nem jellemző;
• melléképületek nem jellemzőek

Épület

• jellemz a 2-3-4 szintes épületek, de előfordul a földszintes épület is;
• az egykori szárazkapuk, erkélyek, díszes ablakkeretek és a tetőfelépítmények meghatározóak – részletgazdag építészet;
• az eklektikus és szecessziós épületek, illetve a műemlék épületek jelentős része itt helyezkedik el;
• utcaszinten üzletek, vendéglátó egységek, magas padlószint jellemző;
• 45 fokos sarokkialakítások, a sarkok kidolgozottak, sarokátfordulások;
• utcával párhuzamos gerincvonal; pikkelyes tetőhéjalás jellemző, osztott, toronyszerű tetőszerkezetek;
• az utcai homlokzatok díszesek, a vakolatszínekkel, hangsúlyos párkányokkal vízszintesen megosztott homlokzatok; a homlokzatokat a gazdag vakolatarchitektúra jellemzi;
• monumentális tömegű, szabadon álló szoborszerű középületek, a homlokzatok színezése vegyes, jellemzően pasztellszínek

Közterületek

• terek, téregyüttesek, történetileg kialakult enyhén ívelt vonalvezetésű utcák;
• egyenes vonalvezetésű tervezett utak;
• utak mentén fasorok – kivéve a sétálóutca;
• tereken jellemző intenzív zöldfelületek;
• nagyarányú gyalogosfelület díszburkolattal;
• funkcionalista közterületek, kisebb parkok, sétálóutca, parkolók;
• köztéri alkotások nagy száma;
• szökőkutak és ivókutak;
• utcabútorok (buszmegállók, padok, hulladékgyűjtők, kerékpártámaszok stb.)

Problémák

• pusztuló homlokzatok;
• az utólagos hőszigeteléssel elvesztik az épületek a vakolt architektúrájukat, mívességüket;
• műanyag ablakok megjelenése;
• tájidegen burkolóanyagok megjelenése elsősorban lábazatokon;
• klímaegységek elhelyezése, üzletek feliratai, cégérek, üzletportálok matricázása

86. Teleki utca

87. Múzeum utca

Lakótelep karakter

A lakótelepek a programszerű, városrészi léptékű területek, melyek lebontott családi házas területen valósultak meg.
A második világháborút követő első időszakban egyedi tervezésű többlakásos lakótelep épült a Gábor Andor téren, ezt azonban hamarosan követte a tömeges lakásépítés első szakasza, a téglaközépblokkos technológiával épült, általában földszint+négyemeletes lakótelepi házak, jellemzően a nagytelkes tömbök belső területein (pl. Iskola köz, Biczó köz, Léva köz stb.), pontházként vagy több lépcsőházas hasábszerű épületként.
A második szakaszban, a 60-as évek végétől öt- és tízszintes panelházak épülnek, jellemzően a fő közlekedési útvonalak mentén (Füredi utca, Honvéd utca, 48-as ifjúság útja stb.). Ezek az épületek megjelennek szoliter, önálló toronyszerű pontházként is, de gyakran keretes-félkeretes beépítéssel láncházként is. Ezen kategórián belül egyedi karakterelemként jelenik meg a Sávház.
A 80-as évek nagy lakásszámú lakótelepi épületeit a kevésbé tipizált, kisebb lakásszámú, humanizáltabb panelek váltották fel, mint pl. a Zárda utcai színes panelek vagy a Zaranyi lakótelep egyes területei.
A kaposvári lakótelepeket a nagy zöldfelületek és a szép faállomány jellemzik.

88. Füredi lakótelep és környéke (ortofotó)

89. Honvéd utca

Telkek

• úszótelkes
• a telken csak az épület körüli járda és maga az épület jelenik meg;
• kerítés nincs, karakter szempontjából a telek nem jelenik meg;
• kis számban saját telkes lakótelepek is épültek (Hársfa utca, Zaranyi lakótelep stb.)

Épület

• jellemzően 2–5 és 10 szintes dobozszerű, lapostetős épületek;
• magas tető ritkán jellemző (Zaranyi lakótelep egy része, Zárda utca);
• a homlokzatok ortogonálisak, hálószerűek, programozottak;
• a felületek homogének, a monotonitást az erkélyek/franciaerkélyek mellvédei törik meg;
• az utólagos hőszigetelések lehetőséget adnak a színezésre, a felületek feloldására

Közterületek

• a közterületek telke utakkal és a szolgáltató-kiszolgáló intézmények területével szabdalt;
• a gyalogos-kerékpáros tengelyek részben kiépítettek, részben spontán használatból alakultak ki;
• nagy méretű parkolók, illetve garázsvárosok;
• összefüggő zöldfelületek, játszóterek, lassan megújuló utcabútorozás;
• értékes zöldfelületek

Problémák

• a homlokzatok utólagos hőszigetelésének ütemezése, tervszerű színezése;
• homlokzati nyílászárók lakásonkénti cseréje;
• erkélyek beépítésének igénye;
• árnyékolószerkezet kihelyezésének igénye;
• kültéri klímaegységek kihelyezése;
• parabolaantennák kihelyezése;
• gazdasági tevékenység esetén feliratok/reklámok kihelyezése;
• lakás átminősítése vagy utólagos tetőtér-beépítés esetén parkolóhelyek kialakítása;
• gázkonvektoros fűtés megszüntetése esetén égéstermék-elvezető elhelyezése;
• parkolási problémák, ma már több az autó, mint a parkolóhely;
• műszakilag elavult, építészetileg nívótlan garázssorok, garázsvárosok

90. Sávház

91. Honvéd utca

Újonnan beépülő lakóterület karaktere

Az ezredfordulót követően, általában a belterület határán, egykori nagyobb, összefüggő terület funkcióváltását követően egy ütemben kialakuló lakóterületek. Jellemző tervezett, önálló, belső úthálózatuk, a mindenkori általános országos trendeket követő, a helyi jellegzetességeket kevéssé hordozó karakter (pl. Kecel-hegy, Kisgát II–III., Ezüsthárs, Lonka-hegyi és Róma-hegyi lakópark, kaposfüredi új lakóterület stb.). Általános építészeti színvonaluk változatos, az egyedi igényeket tükröző.

92. Kecelhegyi lakópark (ortofotó)

93. Kaposfüred – Kankalin utca

Telkek

• területenként hasonló méretű, szabályos, 1000 m^2 körüli, szélesebb telkek;
•jellemzően szabadon álló, előkertes beépítés, 20–40%-os beépüléssel;
• helyenként jellemző a csoportos beépítés (pl. sorház, ikerház stb.);
• hangsúlyos a telken belüli többszintes, gondozott növényzet, a díszkert;
• szaporodó melléképületek (szerszámos, szaletli, medenceház stb.);
• a telkek kerítettek, az utcai kerítések helyenként áttörtek, helyenként zártak, cca. 160-180 cm magasak

Épület

• jellemzően kétszintes épületek, előfordulnak többlakásos társasházak is;
• tagolt épülettömeg, alacsony hajlásszögű „mediterrán" tető;
• nagy méretű teraszok, emeleti teraszok;
• a homlokzatarchitektúra sokféle, a kortárs burkolóanyagtól a vakolt felületig;
• jellemző az épület részeként épített garázs;
• pikkelyes tetőhéjalás

Közterületek

• szabályos utcaszélesség, tervezett útrendszer;
• fásított utcák, lakók által gondozott, épület előtti közterületek;
• jellemzően 1-1 telekméretnyi funkcionális közpark, játszótér;
• utcabútor csak a közparkban/játszótéren jellemző

Problémák

• tájidegen homlokzati burkolóanyagok megjelenése (kerítéseken is);
• harsány színválasztás (héjazaton is);
• tájidegen növénytelepítés;
• típusházak és előre gyártott épületek megjelenése, tipizálás;
• hiányzó utcafásítás

94. Kisgát – Tas vezér utca

Ipari karakter

Jellemzően a település szélén, a bevezető utak mentén található, gazdasági funkciót szolgáló területek. Kialakításuk tervszerű, nagyságuk meghatározó településképet eredményez.
Egyes városon belüli iparterületek az egykori századfordulós Kaposvár határában épült, mára a városi szövettel körbe benőtt területek.

95. Raktár utca

96. Kanizsai utca – „SÁÉV"-telep

97. Keleti Ipari Park – Cargill Takarmány Zrt.

Telkek

• változó, jellemzően nagyobb telekméret;
• belső technológiai rend szerinti telken belüli útrendszerrel;
• jellemzően szabadon álló beépítés;
• szabdalt zöldfelület;
• a telkek kerítettek, az utcai kerítések áttörtek

Épület

• funkcionalista tömegalakítás, gyakori csarnokszerkezetek;
• az épületek mellett gyakoriak a technológiai építmények, melyek magassága jóval meghaladhatja az épület magasságát;
• az anyaghasználat jellemzően fém, üveg;
• a tetőhajlásszög alacsony (shed-, lapos tető, csarnoktető)

Közterületek

• tervezett úthálózat (kivéve a korábbi nagy telepek felosztása), megfelelő szabályozási szélesség, egyenes nyomvonalvezetés;
• funkcionális közterületek: parkolók;
• utcabútor nem jellemző;
• véderdősáv, útfásítás

Problémák

• az egykori telepen belüli utak „jó gazda gondossága" elveszett;
• zöldfelületek lassú megszűnése (depó, parkoló stb.);
• egyre növekvő beépítési igény;
• tájidegen növénytelepítés (tujasorok);
• idegen, harsány színhasználat (színes fémlemez burkolatú csarnokok);
• véderdősáv telepítésének hiánya;
• reklámok, cégfeliratok külalakja, mérete

98. A Magyar Cukor Zrt. területe

Egyéb karakter

Az előzőekbe nem besorolható, jellemzően valami különleges céllal kijelölt, nagy alapterületű, nagy tömegeket befogadó ingatlanok. Eltérő jellegük miatt építészetileg nehezen karakterizálhatók.
Ilyen területek pl. az egyetem, a sportterületek, a vásár területe, a nagy bevásárlóközpontok területe, a temetők területe stb.

99. Bevásárlóközpontok területe (ortofotó)

100. Nyugati temető

Telkek

• változó, jellemzően nagyobb telekméret, belső használati rend szerinti telken belüli útrendszerrel;
• jellemzően szabadon álló beépítés;
• szabdalt zöldfelület

Épület

• jellemzően középületek;
• nem karakterizálható

Közterületek

• az ingatlanok jellemzően közforgalom számára megnyitottak, közterületjelleggel működnek

Problémák

• parkolás;
• kevés és elégtelen zöldfelület

101. OBI Barkácsáruház

102. Berzsenyi Üzletház

103. Városliget – futópálya

Zártkerti és üdülő karakter

A lakótelepek építésével párhuzamosan jelentkező igény volt a hétvégi kiskertek, a zártkertek művelésének igénye. E telkek egykori nagyobb, összefüggő szőlő- és kertgazdálkodási területek kiparcellázásával alakultak ki. A területeken megjelentek a kerti szerszámosok és gazdasági épületek. Idővel ezek hétvégi lakhatásra szolgáló „nyaralókká" váltak, majd az első lakótelepi generáció felnövekedésével a szülők vagy a fiatalok állandó lakhelyként kezdték el használni azokat. Mára gyakran életvitelszerű lakóterületként működnek, noha az állandó lakhatás feltételei nem minden esetben biztosítottak.
Jellemző a vegyes telekhasználat: az intenzíven művelt és kultúrkertek egymásmellettisége. Utcaszerkezetük szabálytalan, utcakép nem jellemző. Gyakran jellemző az átmenetiség, sok ideiglenes épülettel.
A külterületi táj zöldfelületei, élő növénytakarója nagyrészt elsődlegesen gazdasági rendeltetésű, de ezentúl számos egyéb táj- és településképi alapszerepet is betölt. A zártkertek az épített és a megművelt közötti területek, melyek egyben településszegélyként jelennek meg, és mint köztes formációk, településképi szerepük is többrétegű. E karakternek jellegzetessége, hogy az épületeknek elsősorban funkcionális rendeltetésük van, a településképet elsősorban a gondozott telek, a kiskert, mint maga az épület határozza meg. A zártkertek zöldfelületei jelentős ökológiai szerepet is képviselnek, ezért nem támogatható azok belterületbe csatolása, a zártkerti települési karakter alapvonásainak felszámolásával járó településrendezési törekvések – legyenek azok akár apró lépésekben vagy látványos, nagy léptékű fejlesztések formájában magvalósulók.

104. Deseda zártkert (ortofotó)

105. Zselic Kertváros

Telkek

• elaprózódott nagy telkek, változatos telekméret;
• folyamatosan kiépülő (nőtt) szerkezet;
• jellemzően szabadon álló beépítés, 3–10%-os beépüléssel;
• telken belül megjelenő többféle kerthasználat (haszonkert, gyümölcsös, szőlő, díszkert);
• a telkek kerítettek, az utcai kerítések helyenként áttörtek, helyenként zártak, cca. 140-180 cm magasak

Épület

• gazdasági és lakásként használt gazdasági épületek vegyesen, szaporodó melléképületek;
• jellemzően kétszintes épületek, előfordulnak kifejezetten lakóházjellegűek is;
• jellemzően magas tető;
• beépülő teraszok;
• a homlokzatarchitektúra sokféle, a kortárs burkolóanyagtól a vakolt felületig

Közterületek

• szűk utcahálózat, változó szélességű, szabálytalan útrendszer;
• közművek tervszerűtlensége, részleges hiánya;
• burkolt út nem jellemző;
• közterületek utcák összecsatlakozásánál alakulnak ki spontán, funkció nélküli közterületek;
• jellemzően gondozatlan közterületek;
• utcabútor nem jellemző (postaládarendszerek, utcatáblák)

Problémák

• tájidegen homlokzati burkolóanyagok megjelenése (kerítéseken is);
• változó színvonalú építészeti minőség;
• légvezetékek;
• infrastruktúra és szolgáltatások hiánya;
• életvitelszerűen ott élők számának növekedése;
• igénytelen melléképítmények

106. Zselic Kertváros – Harangvirág utca

107–108. Zselic Kertváros – Borostyán utca

Városi jelentőségű zöldfelület karakter

Jellemzően egybefüggő, viszonylag nagy kiterjedésű zöldfelületet alkotó területek, melyek alaprendeltetésükön túl rekreációs vagy kondicionáló zöldfelületi elemként jelennek meg, így pozitív kiegyenlítő városklimatikus hatással bírnak. A városi jelentőségű zöldfelületek településképi szempontból is meghatározóak, elszórtan vagy helyenként összefüggő rendszert alkotva elhelyezkedő egységek, melyek további hálózatos kialakítására, az egyes elemek zöldfelületi összekapcsolására kell törekedni.

Funkciójukat tekintve a legkülönbözőbb területhasználatok tömörülnek ebbe a karakterbe: közparkok, temetők, védelmi zöldfelületek (pl. élővizek, ivóvízkutak és létesítmények védőterületei), erdők stb.

Érdemes külön karakterként kezelni ezeket a városrészleteket, hiszen a megfogalmazódó településképi igények itt eltérőek. Jellemző a háromszintes növényállomány (van gyep, cserjeszint fás növényállománnyal), ugyanakkor átlátható, ligetes növénytelepítések, mely szerkezet biztosítja a használhatóságot. Nyílt terek és facsoportok váltakoznak egy egységen belül, napos és árnyékos helyszíneket is kialakítva. Lényeges, hogy a pihenést és az aktív időtöltést kiszolgáló szabadtér-építészeti elemek jól használhatóak, állapotuk nem korlátozza a használatot, igyekeznek több korosztály szabadidő-eltöltési szokásait is figyelembe venni, emellett jól átjárható, arra alkalmas ösvények, útvonalak vezetik a látogatót, és segítenek az eltérő használatok elkülönítésében (pl. külön futóút, kerékpárosút).

109. Berzsenyi park (ortofotó)

110. Cseri park (ortofotó)

Telkek

• jellemzően nagy alapterületűek;
• beépítésre nem szánt ingatlanok, igen csekély, szabadon álló beépíthetőséggel;
• ingatlanon belül elkülönülő funkciók (játszótér, sportpálya, pihenőkert stb.);
• jellemzően nem kerített

Épület

• épület jelenléte nem jellemző (kivéve ravatalozó);
• funkcionális igénnyel megjelenő kisépítmények: mosdó, esőbeálló, kilátó stb;
• alacsony építménymagasság

Közterületek

• változatos, szabálytalan útrendszer, tervezett parkok;
• növények intenzív jelenléte;
• utcabútorok jellemzőek (padok, információs táblák)

Problémák

• eszközök és utcabútorok állagromlása;
• növényállomány elöregedése

111. Béke park – játszótér

112. Városliget – KRESZ-pálya

113. Vásártéri út

Mezőgazdasági táj karakter

Belterület körül megjelenő, mezőgazdasági művelés alá vont táj, Kaposváron ez jellemzően a növénytermesztés. Épített környezet nem jellemzi, ezért építészeti karakterként nem jellemezhető – kivéve a majorok és egyetemi épületek.

114. Külterület (ortofotó)

115. Kukoricatábla

Telkek

- jellemzően nagy alapterületűek;
- beépítésre nem szánt ingatlanok, igen csekély, szabadon álló beépíthetőséggel;
- jellemzően nem kerített

Épület

- épület jelenléte nem jellemző;
- leginkább a műveléshez kapcsolódó gazdasági épületek lelhetők itt fel

Közterületek

- földutak, egyes ingatlanok megközelítését szolgáló feltáró utak;
- nem közterület-jellegűek;

Problémák

- egyes mezőgazdasági ingatlanokon reklámtevékenység (óriásplakát);
- gondozatlan földutak;
- hiányzó erdősávok (melyeket a szabályozási terv jelöl)

116. Mezőgazdasági művelés alá vont terület

117. Mezőgazdasági művelés alá vont terület

118. Külterület

Építészeti útmutató

5

Ebben a fejezetben az előző részben meghatározott karakterekhez településképi illeszkedést biztosító javaslatokat gyűjtöttük össze. A kézikönyv egyik fő célja a településkép minőségi formálása.

Sematikus ábrákon mutatjuk be az egyes településképi karakterekhez az ajánlásokat és az óvásokat. A kézikönyv alapján elkészített, a településkép védelméről szóló helyi rendelet ezen útmutató alapján határozza meg az egyes karakterekhez tartozó településképi előírásokat.

Az útmutató három témakörben fogalmaz meg javaslatokat. A telkekre vonatkozó kigyűjtés javaslatokat fogalmaz meg a telkek beépítésére, a melléképületek és kerítések megformálására. Az épületekre vonatkozó javaslatok elsősorban azok tömegalakítására, homlokzati anyag- és színhasználatára, tetőfedésének anyagára adnak iránymutatásokat. A közterületekre vonatkozó ajánlások az egyes karakterekhez tartozó közterületek minőségi alakításának elősegítését szolgálják.

119. Látkép

120. Lonka-hegyi zárt lakópark (beépülés alatt)

Falusias karakter

Telkek

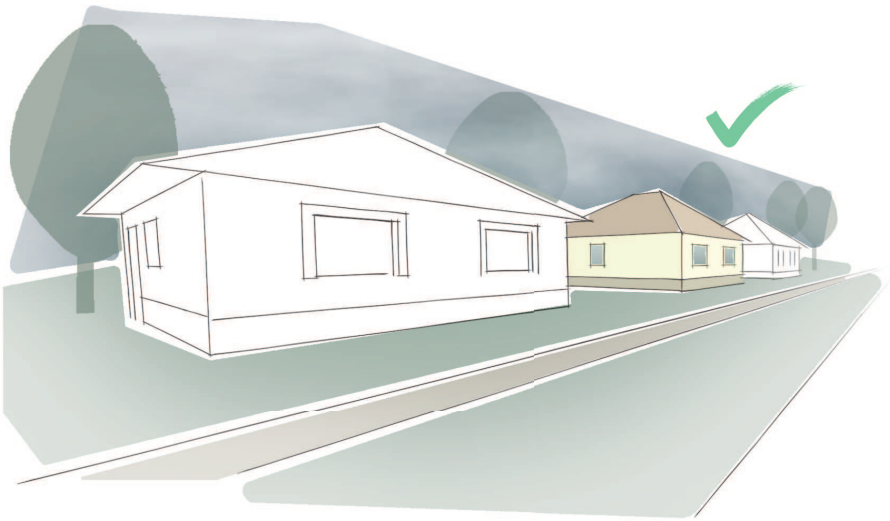
• a telkek zöldfelületének megőrzése;
• oldalhatáros beépítés megtartása;
• hagyományosan utcára merőleges tető vagy sátortető építése ajánlott 35-45 fokos tetőhajlásszöggel;
• melléképületek, gazdasági épületek a telek hátsó részében történő elhelyezése;
• haszonkertek kialakítása a telek középső, hátsó részében;
• a kerítések áttörtek, az utcai kerítés cca. 140-160 cm magasságban készüljön;
• a kerítésen kerülendő a tájidegen burkolóanyagok használata

Épület

• a földszintes, tetőtérbeépítéses épületek építése;
• egyszerű tömegű, magas tetős (35–45 fokos) épületek;
• pikkelyes tetőhéjalás;
• kerülendő az elaprózott, túlzottan összetett tető, az alacsony hajlásszögű tető, a manzárdtető, valamint a harsány színválasztás a héjazaton;
• utcai homlokzatok tengelyes nyílásrenddel történő kialakítása ajánlott;
• vakolt homlokzatarchitektúra;
• a homlokzatfelületek alakítása során törekedni kell az igényes anyaghasználatra, a meglévő díszítések megtartására;
• kerülendő a harsány homlokzatszínek alkalmazása

Közterületek

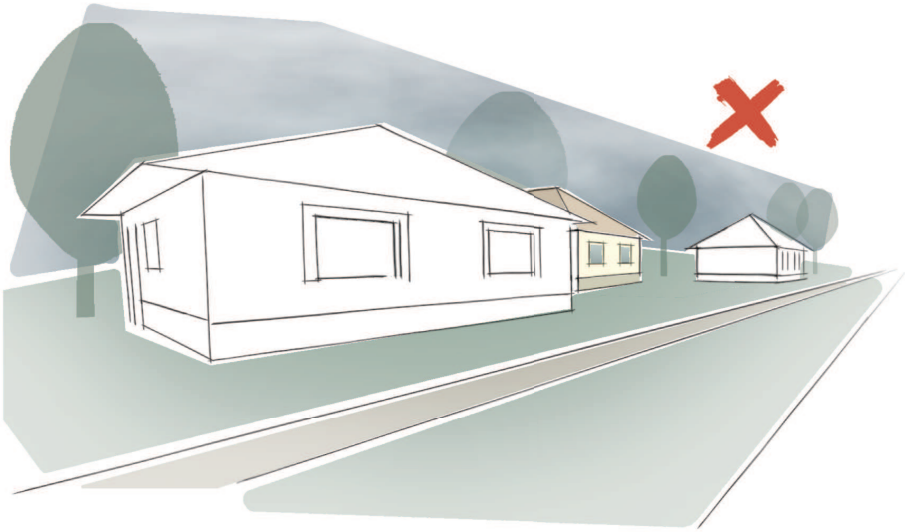
• utcák találkozásánál kialakult teresedések folyamatos karbantartása, a zöldfelületek megtartása, esetleg növelése;
• a közterek fásított kialakítása megőrzendő;
• a meglévő közterületi növénytelepítéshez szükséges igazodni az új telepítések során;
• kerülendő a tájidegen út menti növénytelepítés, őshonos fák telepítése ajánlott;
• törekedni kell egységes kocsibehajtó, áteresz és járdafelületek kialakítására, a meglévő járdák állagának megőrzésére;
• új közműhálózat építése valamint a meglévő rekonstrukciója során a vezetékek nyomvonala föld alatti kivitelben készüljön

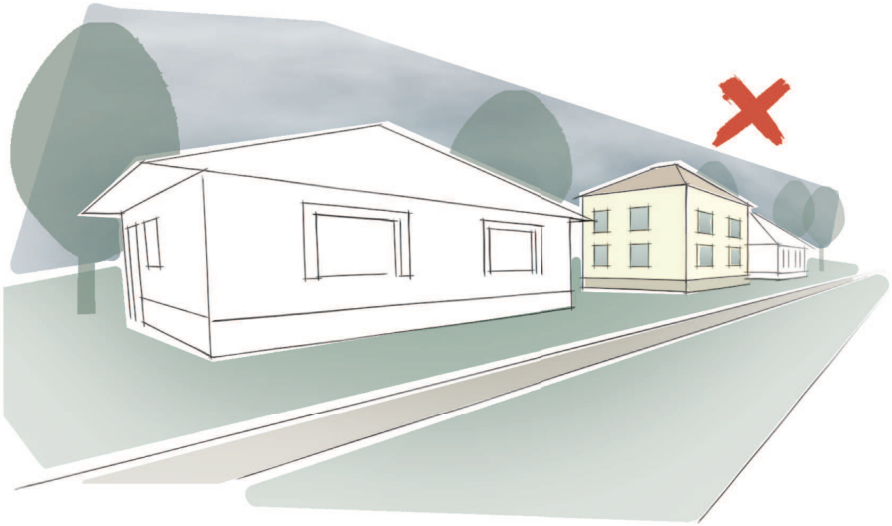
Az utcafronttól egyenlő távolságra lévő épületek egységes, nyugodt ritmusú képet adnak.

A természetes anyag- és színhasználattal egységes településkép jön létre. Az eltérő, kirívó színű épületek nem illeszkednek a meglévő házokhoz.

Egységes utcakép létrehozása egyenlő távolságra lévő épületekkel lehetséges. Hátrahúzással megtörik az utca ritmusát.

Azonos magasságú épületek egyenletes utcaképet alkotnak. Az újonnan épülő épületeknek a meglévő magassághoz kell alkalmazkodniuk az egységesség érdekében.

Családi házas karakter

Telkek

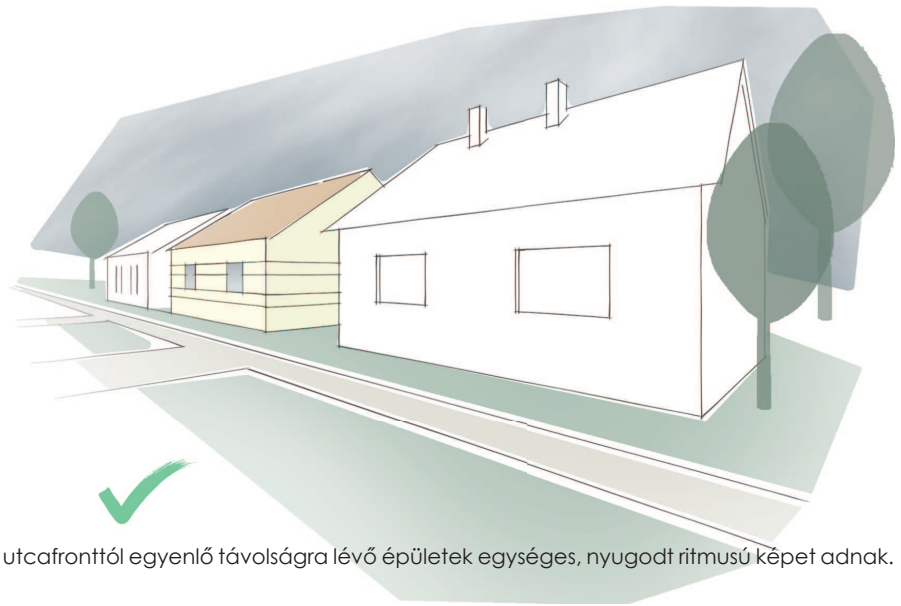
• a telkek zöldfelületének megőrzése, burkolt felületek méretének minimálisra csökkentése;
• jellemzően oldalhatáros beépítés, előfordul szabadon álló beépítés is, területenként jellemző az egységes előkert;
• helyenként előfordul a csoportos beépítés (pl. sorház, ikerház stb.);
• jellemzően utcával párhuzamos tetőgerinc vagy sátortető (35–45 fokos) tetőhajlásszöggel;
• a melléképületek, melléképítmények a telek hátsó részében történő elhelyezése lehetőség szerint egy tömegben;
• több melléképítmény különálló elhelyezése kerülendő;
• a telkek kerítettek, az utcai kerítések áttörtek, javasolt a cca. 140-150 cm magasságban történő kialakításuk;
• a kerítésen kerülendő a tájidegen burkolóanyagok használata

Épület

• a földszintes, tetőtérbeépítéses és az egyemeletes épületek építése a helyi előírások figyelembevételével;
• egyszerű tömegű, magas tetős (35-45 fokos) épületek;
• pikkelyes tetőhéjalás;
• kerülendő az elaprózott, túlzottan összetett tető, az alacsony hajlásszögű tető, a manzárdtető;
• az utcai homlokzatok tengelyes nyílásrenddel történő kialakítása ajánlott;
• vakolt homlokzatarchitektúra;
• a homlokzatfelületek alakítása során törekedni kell az igényes anyaghasználatra, a meglévő díszítések megtartására;
• kerülendő a harsány homlokzatszínek alkalmazása

Közterületek

• a meglévő zöldfelületek megtartása, esetleg növelése;
• közterek fásított kialakítása, fasorok megőrizendőek, őshonos fák telepítése ajánlott;
• a meglévő közterületi növénytelepítéshez szükséges igazodni az új telepítések során;
• funkcionalista közterületek, jellemzően játszóterek, parkolók fenntartása a helyi lakosság bevonásával;
• utcabútorok telepítése során a már meglévő bútorokhoz való illeszkedést szem előtt kell tartani;
• új közműhálózat építése valamint a meglévő rekonstrukciója során a vezetékek nyomvonala föld alatti kivitelben készüljön

Az utcafronttól egyenlő távolságra lévő épületek egységes, nyugodt ritmusú képet adnak.

Nem azonos tetőformájú épületek megbontják az utca egységességét.

Egységes utcakép létrehozása egyenlő távolságra lévő épületekkel lehetséges. Hátra húzással megtörik az utca ritmusát.

Azonos magasságú épületek egyenletes utcaképet alkotnak. Az újonnan épülő épületeknek a meglévő magassághoz kell alkalmazkodniuk az egységesség érdekében.

121. Tüskevár utca

122. Martinovics Ignác utca

123. Ibolya utca

124. Hóvirág utca

Az utcafronttól egyenlő távolságra lévő épületek egységes, nyugodt ritmusú képet adnak.

A természetes anyag- és színhasználattal egységes településkép jön létre. Az eltérő, kirívó színű épületek nem illeszkednek a meglévő házokhoz.

Nem azonos tetőformájú épületek megbontják az utca egységességét.

Nem azonos tetőformájú épületek megbontják az utca egységességét.

Kisvárosi karakter

Telkek

• jellemzően zártsorú, hézagosan zártsorú utcavonalú beépítés ajánlott;
• az utcakép jellegét adó épületekhez igazodó magassági arányok megtartása;
• jellemzően utcával párhuzamos tetőgerinc (35–45 fokos);
• az udvari melléképületek gerincmagassága az utcai épület gerincmagasságánál nem lehet nagyobb;
• telken belüli kevés zöldfelület növelése, illetve a meglévő megtartása;
• az utcai kerítések a zártsorú beépítés miatt a kapukra korlátozódnak, kerítés megjelenése esetén azok magassága cca. 140-160 cm, a főépület karakteréhez illeszkedő legyen;
• gazdasági tevékenység megjelenése esetén a tevékenységhez szükséges parkolókat lehetőség szerint a telken belül kell megoldani

Épület

• a földszintes, a tetőtérbeépítéses és az egyemeletes épületek ajánlottak;
• egyszerű tömegű, magas tetős (35–45 fokos) épületek építése, utcával párhuzamos tetőgerinccel;
• új vagy átalakított magas tetőkkel a takaratlan tűzfalak felületének csökkentése ajánott;
• pikkelyes vagy ahhoz hasonló tetőhéjalás, csillogásmentes felülettel, jellemzően piros, barna, szürke vagy az égetett cserép színéhez hasonló árnyalatú színben;
• a csatlakozó párkánymagasság illeszkedjen a szomszédos épületekéhez;
• kerülendő az elaprózott, túlzottan összetett tető, az alacsony hajlásszögű tető, a manzárdtető;
• az utcai homlokzatok tengelyes nyílásrenddel történő kialakítása ajánlott;
• vakolt homlokzatarchitektúra;
• a homlokzatfelületek alakítása során törekedni kell az igényes anyaghasználatra, a meglévő díszítések megtartására;
• kerülendő a harsány homlokzatszínek alkalmazása

Közterületek

• a meglévő zöldfelületek megtartása, esetleg növelése, fenntartható zöldfelület kialakítása;
• közterek fásított kialakítása, fasorok megőrizendőek, őshonos fák telepítése;
• a meglévő közterületi növénytelepítéshez szükséges igazodni az új telepítések során;
• funkcionalista közterületek, jellemzően játszóterek, parkolók fenntartása a helyi lakosság bevonásával;
• utcabútorok telepítése során egységes megjelenésre kell törekedni
• új közműhálózat építése valamint a meglévő rekonstrukciója során a vezetékek nyomvonala föld alatti kivitelben készüljön

Az utcafronttól egyenlő távolságra lévő épületek egységes, nyugodt ritmusú képet adnak.

A természetes anyag- és színhasználattal egységes településkép jön létre. Az eltérő, kirívó színű és héjazatú épületek nem illeszkednek a meglévő házokhoz.

Egységes utcakép létrehozása egyenlő távolságra lévő épületekkel lehetséges. Hátrahúzással megtörik az utca ritmusát.

Azonos magasságú épületek egyenletes utcaképet alkotnak. Az újonnan épülő épületeknek a meglévő magassághoz kell alkalmazkodniuk az egységesség érdekében.

Belvárosi karakter

Telkek

• a beépítés kialakultnak tekinthető, új épület elhelyezése esetén követelmény a meglévő beépítéshez való illeszkedés;
• jellemzően zártsorú, hézagosan zártsorú utcavonalú beépítés ajánlott;
• a meglévő zöldfelület mérete nem csökkenthető; annak növelésére kell törekedni;
• ajánlott a telkek terheltségének csökkentése érdekében a beépítési százalék nem teljes mértékben történő kihasználása

Épület

• jellemzően kialakult állapotról van szó;
• 2-3-4 szintes, magas tetős (35-45 fokos) épületek jellemzőek, a meglévő beépítési magassághoz illeszkedni kell;
• a csatlakozó párkánymagasság illeszkedjen a szomszédos épületekéhez;
• utcával párhuzamos gerincvonal;
• új vagy átalakított magas tetőkkel a takaratlan tűzfalak felületének csökkentése ajánott;
• pikkelyes vagy ahhoz hasonló tetőhéjalás, csillogásmentes felülettel, jellemzően piros, barna, szürke vagy az égetett cserép színéhez hasonló árnyalatú színben;
• egykori szárazkapuk, erkélyek, díszes ablakkeretek és a tetőfelépítmények meghatározóak – részletgazdag építészet; az eklektikus és szecessziós épületek, illetve a műemlék épületek jelentős része itt helyezkedik el; ezért felújítás során törekedni kell az eredeti állapot visszaállítására;
• az igényes építészeti részletek feltétlenül megőrizendőek, a megőrzés érdekében a folyamatos karbantartásukról gondoskodni kell

Közterületek

• közterületi burkolatok, utcabútorok, lámpatestek cseréje, felújítása csak egységes koncepció alapján történhet;
• a zöldfelületek növelésére törekedni kell, fenntartható zöldfelület kialakítása;
• ahol nem telepíthető növényzet, ott dézsás növények lehelyezésével kell megoldani a természeti környezet megjelenését;
• ajánlott a zöldfelületek, közparkok növényállományának, utcabútorainak a mai igényeket színvonalasan kiszolgáló, hosszú távon életképes és fenntartható megújítása
• új közműhálózat építése valamint a meglévő rekonstrukciója során a vezetékek nyomvonala föld alatti kivitelben készüljön

Az utcafronttól egyenlő távolságra lévő épületek egységes, nyugodt ritmusú képet adnak.

Nem azonos tetőformájú épületek megbontják az utca egységességét.

Egységes utcakép létrehozása egyenlő távolságra lévő épületekkel lehetséges. Hátrahúzással megtörik az utca ritmusát.

Azonos magasságú épületek egyenletes utcaképet alkotnak. Az újonnan épülő épületeknek a meglévő magassághoz kell alkalmazkodniuk az egységesség érdekében.

• kerülendő az épület karakteréhez nem illeszkedő, műanyag nyílászárók használata; a homlokzaton épületgépészeti elemek, oda nem illő reklámfelületek elhelyezése; azok esetleges elhelyezését takartan, lehetőség szerint a nyílászárók méretén belül kell megoldani;
• homlokzati hőszigetelés esetén az eredeti homlokzati díszek megőrzésére kell törekedni;
• felújítása során a közterületről látható homlokzat átszínezését és hőszigetelését a teljes homlokzaton, a tetőhéjazat cseréjét pedig az épület közterületről látható teljes felületen kell elvégezni;
• tájidegen lábazati burkolóanyagok kerülendőek

1956.
NOVEMBER 3.
L'ALTRO RISTORANTE
L'ALTRO
1956.
NOVEMBER 4.

Lakótelep karakter

Telkek

• a beépítés kialakultnak tekinthető;
• új épületek építése, meglévők bővítése nem kívánatos;
• a telkek bekerítése nem ajánlott

Épület

• jellemzően 2–5 és 10 szintes dobozszerű, lapos tetős épületek; magas tető ritkán jellemző (kivétel Zaranyi lakótelep egy része, Zárda utca);
• kerülendő tömbtelken belül egy-egy épület magas tetős ráépítése;
• a felújítás során törekedni kell az egységes megjelenés megőrzésére; a homlokzati hőszigetelés és nyílászárók cseréje teljes felületen, egy ütemben történhet;
• élénkebb homlokzati színek bátrabb alkalmazása javasolt;
• épületgépészeti berendezések, árnyékolószerkezetek, parabolaantennák elhelyezése a homlokzaton nem ajánlott; azok elhelyezését takartan, lehetőség szerint a nyílászárók méretén belül kell megoldani;
• új szerkezeti elemek kialakítása, elhelyezése, a meglévő erkélyek át- és beépítése kerülendő

Közterületek

• közterületi burkolatok, utcabútorok, lámpatestek cseréje, felújítása csak egységes koncepció alapján történhet;
• a meglévő zöldfelületek megőrzése, fenntartása, továbbfejlesztése indokolt;
• ajánlott a zöldfelületek, közparkok növényállományának, utcabútorainak a mai igényeket színvonalasan kiszolgáló, hosszú távon életképes és fenntartható megújítása;
• funkcionalista közterületek, jellemzően játszóterek, parkolók fenntartása a helyi lakosság bevonásával;
• új parkolóhelyek kialakítása a parkolási problémák megoldására
• új közműhálózat építése valamint a meglévő rekonstrukciója során a vezetékek nyomvonala föld alatti kivitelben készüljön

24/A

Újonnan beépülő lakóterület karaktere

Telkek

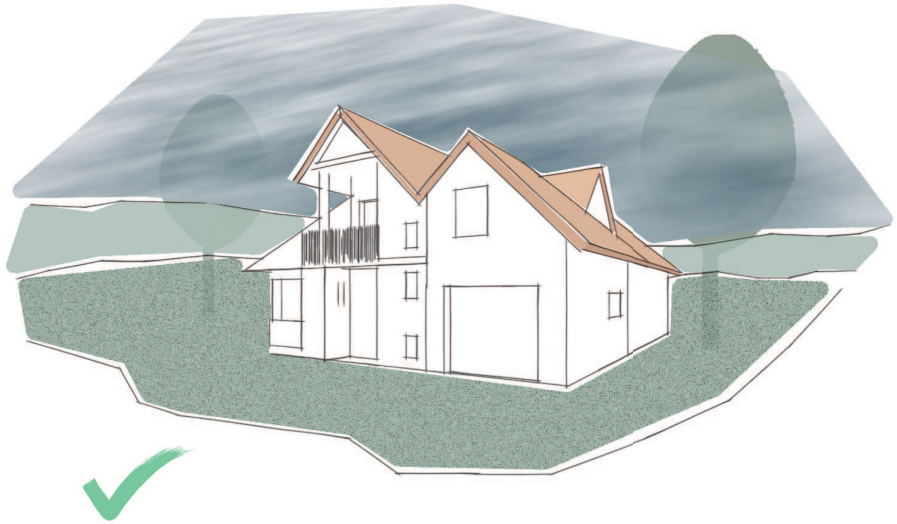
• jellemzően szabadon álló, előkertes beépítés; helyenként előfordul a csoportos beépítés;
• a beépítési mód és intenzitás követendő;
• a telken belüli többszintes, gondozott növényzet, a díszkert megtartása fontos;
• kerülendő a különálló melléképületek építése;
• áttört kerítés kialakítása ajánlott, a tömör kerítés kerülendő, magasságuk legfeljebb cca. 160 cm;
• tájidegen burkolóanyagok használata a kerítéseken kerülendő

Épület

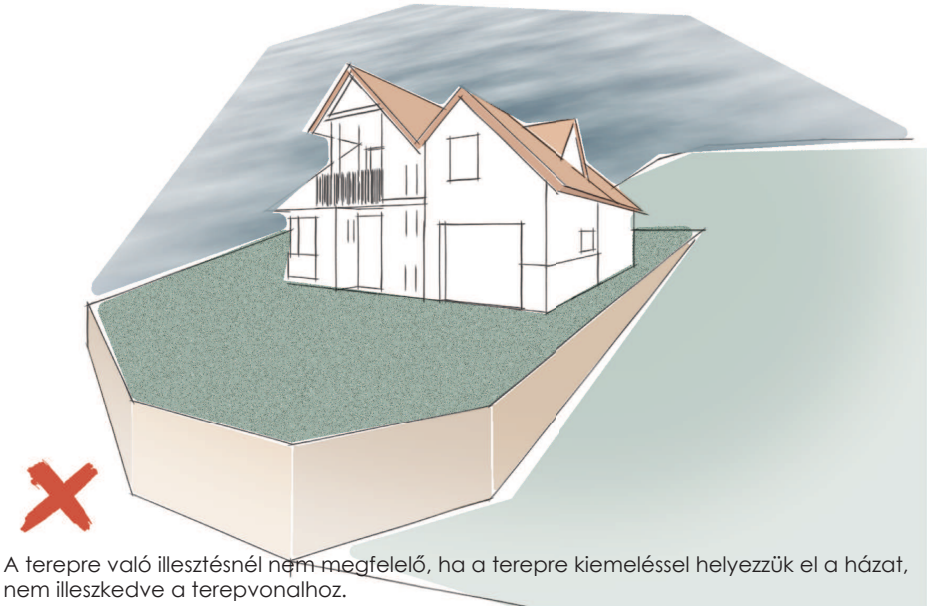
• tagolt épülettömeg, alacsony hajlásszögű „mediterrán" tető; pikkelyes fedés követendő;
• kerülendő a lapos tetős kialakítás, valamint a harsány színválasztás a homlokzati felületen és a tetőhéjazaton;
• érdemes követni a már kialakult jellegzetességeket (nagy méretű teraszok, hangsúlyos lábazati rész, nagy, összefüggő nyílások);
• a homlokzat architektúra változatos, megjelenik a kortárs burkolóanyagtól a vakolt felületig minden struktúra, ennek figyelembevételével utcaképhez illeszkedő kialakítás javasolt;
• az alacsonyabb építménymagasság megtartása javasolt

Közterületek

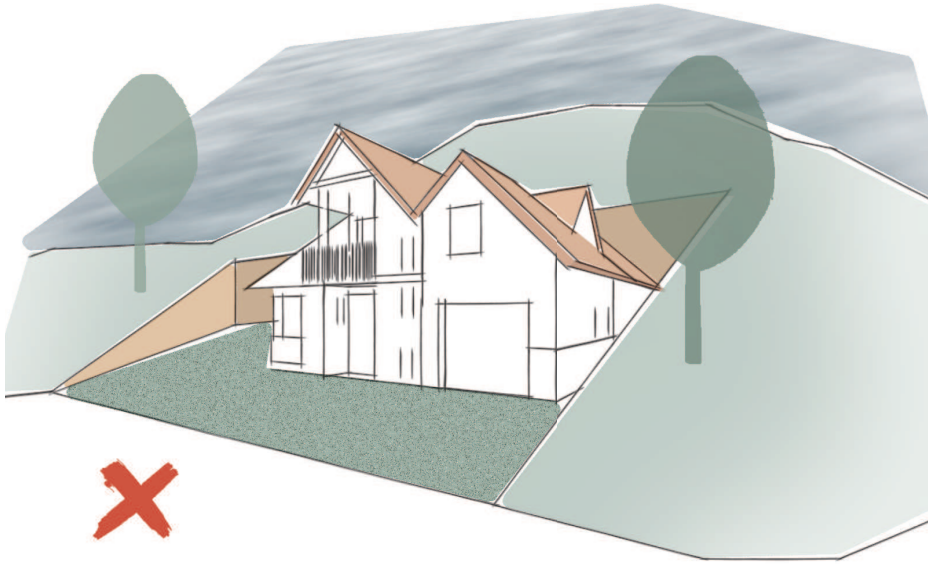
• ajánlott a közterületi, utcai növénytelepítés esetén a fásított jelleg erősítése, a már kialakult utcaképbe illő, nagy koronás, árnyékot biztosító, őshonos fajok ültetése;
• kerülendő a gyümölcsfák telepítése;
• a meglévő zöldfelületek megőrzése, fenntartása, továbbfejlesztése;
• közterületek gondozása és fenntartása a helyi lakosság bevonásával
• új közműhálózat építése valamint a meglévő rekonstrukciója során a vezetékek nyomvonala föld alatti kivitelben készüljön

A terepre való illesztéskor megfelelően telepített, terepre ültetett épület alkalmazása megfelelő.

A terepre való illesztésnél nem megfelelő, ha a terepre kiemeléssel helyezzük el a házat, nem illeszkedve a terepvonalhoz.

A terepre való illesztésnél nem megfelelő, ha a terepbe belevájjuk a házat egy nagy árkot képezve ezzel.

Az utcafronttól egyenlő távolságra lévő épületek egységes, nyugodt jó ritmusú képet adnak.

Jó példák bemutatása

3

BYOU
SÜTIBOLT

Sajátos építményfajták, reklámhordozók, egyéb műszaki berendezések

7

1. Sajátos építményfajták, műtárgyak, egyéb műszaki berendezések

A közterületek és a közhasználat számára megnyitott ingatlanok burkolatát és berendezését (utcabútorok, világítótestek, kandeláberek, pavilonok stb.) és a szükséges műtárgyakat (utak, hidak, átereszek, támfalak, vízfolyások, közművek stb.) az épületek jellegéhez, az utcák hangulatához igazodva, lehetőség szerint egységesen kell kialakítani, megvalósítani.

A városkép védelme érdekében az alábbiakban leírtak az irányadóak:

a) Épületek közterületről látható homlokzatán:
- közmű-, energia- és hírközlő vezetékek és műtárgyak elhelyezése nem támogatott, illetve javasolt a takartan történő kialakításuk;
- parabolaantenna, légkondicionáló berendezés kültéri egysége, a mesterséges szellőztetés és az égéstermék-kivezetés berendezései (kivéve tetőkémény) szerelvényeinek elhelyezése nem támogatott, illetve javasolt a takartan történő elhelyezésük;

b) belterületen antenna és antennatartó szerkezet kizárólag közterületről nem látható módon történő létesítése;

c) közműlétesítmény önálló, föld feletti, szabadon álló építményként, takarás nélküli elhelyezése;

d) új közműhálózat (villamos, hírközlő és kábeltévé vezeték) építése, a meglévő rekonstrukciója belterületen csak föld alatt kivitelezhető;

e) közterületi műszaki berendezések elhelyezése esetén azok takarása élő növényzettel megoldandó;

f) távközlési és hírközlési önálló torony csak külterületen helyezhető el, műemléki, helyi építészeti értékként védett épületen, területen, természetvédelmi területen és tájképvédelmi területen távközlési, hírközlési torony nem helyezhető el;

g) közterületen elhelyezésre kerülő berendezések (pl. kandeláber, pad, szemétgyűjtő edényzet, telefonfülke stb.) esetén a RAL 5008 szín alkalmazandó.

Kaposvár elkötelezett a Nemzetközi és a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia iránt, a kaposvári „Zöld Város" program megvalósítása mellett, valamennyi településfejlesztési dokumentumában előtérbe helyezi a megújuló energiák használatát, ezért támogatja mind a lakosság, mind a vállalkozások körében és a szolgáltatói szektorban a napelemek - egyre nagyobb igényként jelentkező - használatát. Fontos, hogy a megújuló energiaforrások műtárgyait mind a településrendezési, mind a településfejlesztési szempontokra figyelemmel (a telek alaprendeltetését, rendeltetésszerű használtát ne korlátozza) helyezzék el, valamint a településkép-védelmi szempontoknak is megfeleljenek.

A városkép védelme szempontjából a megújuló energiaforrások műtárgyai elhelyezésének a főbb szempontjai a következőek:
a) elsősorban tetőfelületeken és tetőfelületként (pl. parkolók fedése, kerti tető stb.);
b) homlokzatokon önálló tartószerkezettel nem javasolt napelemek elhelyezése, esetleg fotovoltaikus homlokzati felületként – kivéve ipari karakter területein;
c) talajon történő elhelyezés nem támogatott, kivéve az ipari karakter területein, az övezeti előírások betartása mellett;
d) természetes növényállomány terhére napelem nem telepíthető, miatta közterületen fa ki nem vágható.

2. Reklámhordozók

A városkép védelmének, arculatának megőrzése érdekében a városképi, közlekedési, vagyonbiztonsági, környezetvédelmi szempontok figyelembevételével a közterületen történő, illetve közterületről észlelhető reklámozási tevékenységet szabályozni szükséges. A vizuális környezetszennyezés egyik legfőbb oka a harsány, az ingerküszöböt túllépő reklámozási tevékenység. Ennek érdekében közterületen vagy közterületről látható helyen reklám és reklámhordozó csak úgy és olyan megjelenési formában helyezhető el, mely figyelembe veszi Kaposvár építészeti és táji örökségét, mely megjelenésével aránytalanul nem sérti vagy akadályozza ezen értékek érvényre juttatását.

Fontos különbséget tenni az eltérő célú reklámozási tevékenységek között. A cél, hogy a közterületeken elhelyezett reklámhordozók bérelhető felületén jelenjenek meg a cserélődő tartalmú gazdasági reklámok, míg az épületek falán, illetve az ingatlanokon elhelyezett cégérek, cégtáblák, cégérszerű reklámtáblák/feliratok az adott épületben, illetve ingatlanokon folytatott tevékenységet jelöljék, és ne terméket népszerűsítsenek, reklámozzanak.

Az erre vonatkozó irányelvek az alábbiak:
a) A meglévő homlokzati architektúrát figyelembe kell venni.
b) A homlokzat színvilágához illeszkedő színek alkalmazandóak, az élénk színek kerülendőek.
c) Üvegfelületre ragasztani nem lehet, a kirakatokkal szemben elvárás, hogy azok beláthatóak legyenek, árubemutatásra szolgáljanak.
d) A reklámfelirat elsősorban a portál befoglaló méretén belül helyezhető el, kivételes esetben a portál feletti homlokzati sávban, oly módon, hogy méretében és elhelyezésében vegye figyelembe a homlokzat architektúráját.
e) Kerülendő a táblaszerű, címfestett reklámfelirat, helyette a betűs felirat használata javasolt.

A reklámozási tevékenységek másik nagy csoportját azon hirdetőberendezések elhelyezése adja, melyek nem a helyben folytatott tevékenységek reklámozását szolgálják. Itt a város egységes megjelenést követel meg, ezért célszerű valamennyi reklámhordozó esetén minél kevesebb típust alkalmazni, figyelemmel a karbantarthatóság, egyszerűség, elegancia követelményeire. Az ilyen reklámozási tevékenységek esetében a város reklámarculati koncepciójában elfogadott típusú és számú hirdetőberendezések állnak rendelkezésre.

CIPÉSZET
PASCO

FLINE

Designer Outlet
Márkás termékek outlet üzlete

MIRAGE
DIVAT

PERSER

Műemlékek

Lakóház	**Ady Endre utca 1.**	**101/1**	**4336**
Lakóház	**Ady Endre utca 3.**	**102/1**	**4337**
R. k. gimnázium	**Zárda utca 4.**	**316**	**4338**
Műemléki környezet	Zárda utca 5.	304	
	Zárda utca. 4.	315	
	Bajcsy-Zsilinszky utca 10–12.	309	
	Kossuth tér 2/a	319	
	Kossuth tér 2.	317	
Vaszary szülőháza	**Zárda utca 9.**	**230**	**9224**
Műemléki környezet	Zárda utca 7.	231	
	Rippl-Rónai utca 4.	236	
	Zárda utca 11.	229	
	Bajcsy-Zsilinszky utca 2.	308	
Ún. Gugyuló Jézus	**Csalogány u. sarok**	**6615**	**8892**
Mária-oszlop	**Kossuth tér 2.**	**318**	**4500**

R. k. általános iskola	**Kossuth tér 2/a**	**319**	**4340**
Műemléki környezet	Kossuth tér	318	
	Zárda utca 2.	317	
	Zárda utca 4.	316	
	Bajcsy-Zsilinszky utca 10–12.	309	
	Fő utca 3.	324	
	Fő utca 2.	2	
Nepomuki Szt. János	**Kossuth tér**	**318**	**9878**
Lakóház	**Kontrássy utca 3.**	**301**	**6772**
Műemléki környezet	Kontrássy utca 4.	233	
	Kontrássy utca 5.	300	
	Kontrássy utca 1.	303	
	Zárda utca 5.	304	
	-	302	
	Ady Endre utca 4.	297	
Lakóház	**Kontrássy utca 4.**	**233**	**8463**
Műemléki környezet	Kontrássy utca 6.	234	
	Rippl-Rónai utca 2.	235	
	Zárda utca 7.	231	
	Kontrássy utca 2/b	232/2	
	Kontrássy utca 3.	301	

Dorottya ház	**Fő utca 1.**	**320**	**4341**
Műemléki környezet	Kossuth tér 2/a	319	
	Udvar	324/2	
	Fő utca 3.	321	
	Fő utca 4.	8/7	
	Fő utca 2.	2	
Múzeum	**Fő utca 10.**	**12**	**4342**
Műemléki környezet	Rippl-Rónai tér	13	
	Teleki utca 9.	10	
	Múzeum utca	8/5	
	Múzeum utca 4.	8/11	
	Múzeum utca 2.	8/10	
	Fő utca 8.	8/9	
	Fő utca 7.	322/1	
	Európa park	323	
	Fő utca 13. (Kossuth L. u. 2.)	338	
	Fő utca 12.	15	
	Somogy Áruház	17/1	
Aranyoroszlán patika	**Fő utca 19.**	**341**	**4343**
Műemléki környezet	Fő utca 17.	340	
	Fő utca 21.	342	
	Fő utca 12.	15	
Lakóépület	**Fő utca 34.**	**401**	**4344**

Kórház anyaépülete	**Fő utca 65.**	**637**	**4345**
Műemléki környezet	Fő utca 56.	592/2	
	Fő utca 58.	594	
	Fő utca 60.	595	
	Fő utca 62.	596	
	Fő utca 64.	597	
	Fő utca 66.	598	
Szt. Rókus-szobor	**Arany János tér**	**4918/8**	**8670**
Műemléki környezet		4918/5,	
		4918/6	
		4743/5,	
		4743/7	
Csiky Gergely Színház	**Rákóczi tér**	**436**	**9048**
Műemléki környezet	Színház park	437/1	
		437/2	
		437/3	
Rippl-Rónai-kút	**Rippl-Rónai tér**	**13**	**4349**

Levéltár	**Rippl-Rónai tér 1.**	**12**	**4348**
Műemléki környezet	Rippl-Rónai tér	13	
	Teleki utca 9.	10	
	Múzeum utca	8/5	
	Múzeum utca 4.	8/11	
	Múzeum utca 2.	8/10	
	Fő utca 8.	8/9	
	Fő utca 7.	322/1	
	Európa park	323	
	Fő utca 13. (Kossuth L. u. 2.)	338	
	Fő utca 12.	15	
	Somogy Áruház	17/1	
Kálvária kápolna, stációk, szoborcsoport	**Kálvária utca 15.**	**7575**	**4347**
Téglagyár	**Szigetvári utca 117–119.**	**6941/5**	**9482**
Vízmű	**Guba S. utca 81.**	**3655/4**	**9414**
Várrom	**Vásártéri út**	**9059, 9062/1**	**4351**
Lakóépület	**Somssich Pál utca 17.**	**932**	**10602**

Szt. Donát kápolna	**Ivánfahegy**	**17937**	**9225**
Műemléki környezet	Ivánfahegy	17938/3	
	Ivánfahegy	17932/1	
	Ivánfahegy	2604	
	Ivánfahegy	2603	
Kapos-hegyi kápolna	**Géza utca 103.**	**7616**	**8671**
Szentjakabi Bencés Apátság	**Várdomb utca 1.**	**17099**	**4339**
Műemléki környezet	Kaposszentjakab	17106/10	
	Kaposszentjakab	17106/8	
	Kaposszentjakab	17106/1	
	Kaposszentjakab	17101/5	
	Kaposszentjakab	17101/1	
	Kaposszentjakab	17103	
	Kaposszentjakab	17104/2	
	Kaposszentjakab	1788/9	
	Kaposszentjakab	17188/10	
	Kaposszentjakab	17188/8	
Fa harangláb és kőkereszt	**Ózaranypuszta**	**0472**	**9629**
Rippl-Rónai-villa	**Róma-hegy**	**18216/7**	**4346**
Műemléki környezet	-	18216/8	
	-	18227	
	-	18228/1	
	-	18228/2	
	-	18228/3	

R. k. templom (Toponár)	**Toponári út 47.**	**13001/1**	**4499**
Műemléki környezet	Toponári út	13820/1	
	Toponári út 44.	13151	
	Toponári út	13023/3	
	Toponári út	13022	
	Toponári út	13021	
	Toponári út	13020	
	Toponári út	13018	
	Toponári út	13152	
Szt. Flórián-szobor (Toponár)	**Toponári út 84.**	**13662**	**4501**
Műemléki környezet	Toponári út 86.	13223	
	Toponári út 88.	13224	
	Toponári út 90.	13225	
	Toponári út 92.	13639	
	Toponári út 73.	13808	
	Toponári út 71.	13809	
	Toponári út 79.	13810	
Nep. Szt. János (Toponár)	**Kemping utca, Gém utca sarok**	**13061**	**8717**
Műemléki környezet	Gém utca 1.	13074	
	Gém utca 4.	13043	
	Gém utca 2.	13042	
	Kemping utca 37.	13080	
	Kemping utca 39.	13079/2	
	Kemping utca 39.	13079/1	
	Kemping utca 41.	13078	

Lakóház	**Zárda utca 8.**	**313**	**11095**
Műemléki környezet	Zárda utca 6.	314	
	Zárda utca 7.	231	
	Kontrássy utca 2/a	232/1	
	Bajcsy-Zsilinszky utca 2.	308	
	Bajcsy-Zsilinszky utca. 2/a–6.	309	
Filmszínház	**Noszlopy Gáspár utca 5–7.**	**82/5**	**11352**
Műemléki környezet	Városház utca	80/5	
	Noszlopy G. utcai – Városház utcai parkolóház	82/3	
	Noszlopy Gáspár utca 3.	82/6	
MÁV-épületek	**II. sz. váltókez. épület és szerelvényszámmérő**	**7131/22**	**11497**
	MÁV Felvételi épület MÁV Posta	**7131/10, 7131/11**	
	III. sz. váltókezelői torony	**9051/6**	
Vasútállomás műemléki környezete	Baross Gábor utca	7131/9	
	Baross Gábor utca	7131/12	
	Baross Gábor utca	7131/13	
	Baross Gábor utca	7131/14	
	Baross Gábor utca	9053	
	Budai Nagy Antal utca	7131/7	
Rippl-Rónai park (történeti kert)	**Róma-hegy**	**18216/7 18216/8**	**11496**

H1 védelem alatt álló épületek

Irodaház, volt Casino és villaépület	Kaposvár, Bajcsy-Zsilinszky u. 1/c-d. (hrsz.: 859, 858)
Bíróság épülete	Kaposvár, Bajcsy-Zsilinszky u. 3. (hrsz.: 852)
Egyetemi épület – volt leánygimnázium	Kaposvár, Bajcsy-Zsilinszky u. 8. (hrsz.: 309)
Egyetemi épület – könyvtárszárnya	Kaposvár, Bajcsy-Zsilinszky u. 12. (hrsz.: 309)
Posta – régi épülete	Kaposvár, Bajcsy-Zsilinszky u. 15. (hrsz.: 801/2)
Gimnázium épülete	Kaposvár, Bajcsy-Zsilinszky u. 17. (hrsz.: 799/1)
Egykor kórház épület	Kaposvár, Bajcsy.Zs. u. 60. (hrsz.: 637/1)
Egykori kórház kápolna	Kaposvár, Bajcsy-Zs. u. 60. (hrsz.: 637/1)
MÁV területén lévő víztorony	Kaposvár, Baross G. u. 2. (hrsz.:7131/7)
Középiskola – egykori laktanyaépület	Kaposvár, Baross Gábor u. 19. (hrsz.: 467/1)
Irodaépület – egykori laktanyaépület	Kaposvár, Baross G. u. 19. (hrsz.: 467/2)
Katonai ügyészség – egykor laktanyaépület	Kaposvár, Baross G. u. 19. (hrsz.: 472)
Róma-hegyi r.k. kápolna	Kaposvár, Csalogány u. (hrsz.: 6786)
Lakóház	Kaposvár, Damjanich u. 3/b. (hrsz.: 4214)
Lakóház	Kaposvár, Damjanich u. 18. (hrsz.: 936/1)
Lakóház	Kaposvár, Damjanich u. 20-22. (hrsz.: 936/1, 936/2)
Lakóház	Kaposvár, Damjanich u. 24. (hrsz.: 936/2)
Biztosítószékház és lakások	Kaposvár, Dózsa Gy. u.1. (hrsz.: 407)
TIT – székház, egykori villaépület	Kaposvár, Dózsa Gy. u. 18. (hrsz.: 55)
Lakóház	Kaposvár, Dózsa Gy. u.22. (hrsz.: 57)
Iroda, üzlet és lakóház – egykori iskolaépület	Kaposvár, Fő u. 2. (hrsz.: 2)
Lakóház és üzletek – Anker-ház	Kaposvár, Fő u. 12. (hrsz.: 15)
Iskola eredeti épülete	Kaposvár, Fő u. 44. (hrsz.: 393)
Szent Margit-templom	Kaposvár, Füredi utca (hrsz.: 4865)
Lakóház	Kaposvár, Gábor Andor tér 1. (hrsz.: 4212/3)
Lakóház	Kaposvár, Gábor Andor tér 2. (hrsz.: 4212/3)
Lakóház	Kaposvár, Gr. Apponyi A. u. 20. (hrsz.: 492/4)
Vízmű – régi tároló	Kaposvár, Harsányi János u. (hrsz.: 9731)
„Takács-kúria"	Kaposvár, Ivánfahegy 4. (hrsz.: 2572)

Szent József-templom	Kaposvár, Kanizsai utca 54. (hrsz.: 5637/58)
Római katolikus templom	Kaposvár, Kaposfüredi út - Szőlőhegyi u. sarok (hrsz.: 15226)
Kecel-hegyi r.k. kápolna	Kaposvár, Kecelhegyi út (hrsz.: 9499)
Városháza régi épülete	Kaposvár, Kossuth tér 1. (hrsz.: 88)
Római Katolikus Püspöki Székesegyház	Kaposvár, Kossuth tér (hrsz.: 318)
Lakóház és üzlet – egykori Erzsébet Szálló	Kaposvár, Kossuth tér 5. (hrsz.: 99)
Zeneiskola – volt Katolikus Kör épülete	Kaposvár, Kossuth L. u. 21 (hrsz.: 854)
Református templom és esperesi hivatal	Kaposvár, Kossuth L. u. 23. (hrsz.:855)
Református gyülekezeti ház	Kaposvár, Kossuth L. u. 37. (hrsz.: 4327/1, 4327/2)
Evangélikus templom és lelkészlakás	Kaposvár, Kossuth L. u. 39/b (hrsz.: 4325)
Régi siló, lisztraktár	Kaposvár, Malom u. 10. (hrsz.: 2105)
Malomépület (Nagymalom)	Kaposvár, Malom u. 10. (hrsz.: 2105)
Malom irodaháza (Nagymalom)	Kaposvár, Malom u. 10. (hrsz.: 2105)
Izraelita temető ravatalozója	Kaposvár, Mező u. (hrsz.: 2271)
Római katolikus plébánia	Kaposvár, Mező u.(hrsz.: 3596/2)
Római katolikus kápolna, Keleti temető	Kaposvár, Mező u. (hrsz.: 3593/3)
Ravatalozó épülete, Keleti temető	Kaposvár, Mező u. (hrsz.: 3593/2)
Hősök temploma	Kaposvár, Mező u. (hrsz.: 3956/4)
Lakóház	Kaposvár, 48-as ifjúság útja 7. (hrsz.: 4222)
Lakóház	Kaposvár, 48-as ifjúság útja 20. (hrsz.: 4255)
Lakóház	Kaposvár, 48-as ifjúság útja 22. (hrsz.: 4257)
Lakóház	Kaposvár, 48-as ifjúság útja 26. (hrsz.: 4285)
Iroda, MÁV egykori forgalmi épülete	Kaposvár, Németh I. fasor 7. (hrsz.: 943)
Római katolikus Szt. Imre-templom	Kaposvár, Németh I. fasor (hrsz.: 798)
Római katolikus Szt. Imre Plébánia és kollégium – egykori Jezsuita rendház	Kaposvár, Németh I. fasor 2. (hrsz.: 797)
Iroda- és lakóház	Kaposvár, Németh I. fasor 14. (hrsz.: 787)
Üzletház – egykori villanytelep	Kaposvár, Noszlopy G. u. 3. (hrsz.: 82/6)
Kápolna 14 stációval	Kaposvár, Orci út (hrsz.: 13236 és 13237)
Üzletház – egykori Szarvas Szálló	Kaposvár, Petőfi tér 1. (hrsz.: 69)
Harangtorony	Kaposvár, Pécsi u. (hrsz.: 3229)
Lakóház	Kaposvár, Pécsi u. 13-15. (hrsz.: 3585)
Lakóház	Kaposvár, Pécsi u. 6. (hrsz.: 2420/6)
Cukorgyári erőműtelep	Kaposvár, Pécsi u. 10-14. (hrsz.: 2417/29)

Cukorgyár irodaépület	Kaposvár, Pécsi u. 10-14. (hrsz.: 2417/29)
Cukorgyár lakóház	Kaposvár, Pécsi u. 10-14. (hrsz.: 2417/29)
Általános iskola főépülete	Kaposvár, Pécsi u. 45. (hrsz.: 3360)
Magtárépület	Kaposvár-Répáspuszta (hrsz.: 0388/74)
Siketnéma-intézet épülete	Kaposvár, Somssich P. u. 8. (hrsz.: 857)
Iskolaépület - egykor MÁV-nevelőintézet főépülete	Kaposvár, Somssich P. u.15. (hrsz.: 923)
Lakóház	Kaposvár, Szent Imre u. 20/b (hrsz.: 4179)
Lakóház	Kaposvár, Szent Imre u. 29/b (hrsz.: 4220)
Iskola épülete	Kaposvár, Szent Imre u. 29/c-d (hrsz.: 4220)
Lakóház	Kaposvár, Szent Imre u. 39. (hrsz.: 4231)
Lakóház	Kaposvár, Szent Imre u. 45. (hrsz.: 4234)
Lonka-hegyi r.k. kápolna	Kaposvár, Szentpáli út (hrsz.: 18148)
Irodaház, Nemzeti Bank régi épülete	Kaposvár, Széchenyi tér 3-4. (hrsz.: 356)
Dorottya Üzletház - egykori Turul Szálló	Kaposvár, Széchenyi tér 8. (hrsz.: 366/1)
Magtárépület	Kaposvár, Szőlőhegyi u. (hrsz.: 15264)
Víztorony	Kaposvár, Szőlőhegyi u. (hrsz.: 15261/4)
Kórház szülészeti épülete	Kaposvár, Tallián Gy. u. 20-32. (hrsz.: 739)
Kórház igazgatási épülete	Kaposvár, Tallián Gy. u. 20-32. (hrsz.: 739)
Iroda és üzletház - volt tűzoltószertár	Kaposvár, Teleki u. 9. (hrsz.: 10)
Iskolaépület - egykori Festetics-kastély	Kaposvár, Toponári út 44. (hrsz.: 13161)
Patika épülete	Kaposvár, Toponári út 92. (hrsz.: 13639)
Harangláb	Kaposvár-Töröcske, Harang u. (hrsz.: 16205)
Római katolikus plébánia – régi épület	Kaposvár, Zárda u. 2. (hrsz.: 317)
Transzformátor épülete	Kaposvár, Zrínyi u. (hrsz.: 7169)

H2 védelem alatt álló épületek

Lakóház	Kaposvár, Ady E. u. 4. (hrsz.: 297)
Lakóház	Kaposvár, Ady E. u. 5. (hrsz.: 104/1)
Lakóház	Kaposvár, Ady E. u. 6. (hrsz.: 296)
Lakóház	Kaposvár, Ady E. u. 7. (hrsz.: 105/1)
Lakóház	Kaposvár, Ady E. u. 8. (hrsz.: 295)
Lakóház	Kaposvár, Ady E. u. 9. (hrsz.: 106)
Lakóház	Kaposvár, Ady E. u. 10. (hrsz.: 294)
Lakóház	Kaposvár, Ady E. u. 15. (hrsz.: 111/1)
Lakóház	Kaposvár, Ady E. u. 16. – Berzsenyi u. 2. (hrsz.: 282)
Lakóház	Kaposvár, Bajcsy-Zs. u. 1/b (hrsz.: 860)
Lakóház	Kaposvár, Bajcsy-Zs. u. 5. – Kossuth L. u. 16. (hrsz.: 850)
Lakóház	Kaposvár, Bajcsy-Zs. u. 7. (hrsz.: 848)
Lakóház	Kaposvár, Bajcsy-Zs. u. 19. (hrsz.: 794)
Óvoda	Kaposvár, Bajcsy-Zs. u. 20. (hrsz.: 345)
Lakóház	Kaposvár, Bajcsy-Zs. u. 21. (hrsz.: 793)
Lakóház	Kaposvár, Bajcsy-Zs. u. 23. (hrsz.: 790/1)
Lakóház	Kaposvár, Bajcsy-Zs. u. 25. (hrsz.: 789/1)
Lakóház	Kaposvár, Bajcsy-Zs. u. 27. (hrsz.: 786)
Lakóház	Kaposvár, Bajcsy-Zs. u. 31. (hrsz.: 771)
Lakóház	Kaposvár, Bajcsy-Zs. u. 38/a (hrsz.: 370/1)
Lakóház	Kaposvár, Bajcsy-Zs. u. 44. (hrsz.: 375)
Lakóház	Kaposvár, Bajcsy-Zs. u. 46. (hrsz.: 376)
Lakóház	Kaposvár, Bajcsy-Zs. u. 50. (hrsz.: 378)
Lakóház	Kaposvár, Bajcsy-Zs. u. 52. (hrsz.: 379)
Lakóház	Kaposvár, Bajcsy-Zs. u. 63. (hrsz.: 676/1)
Lakóház	Kaposvár, Bajcsy-Zs. u. 75/b (hrsz.: 685)
Lakóház	Kaposvár, Bajcsy-Zs. u. 78. (hrsz.: 661/2)
Lakóház	Kaposvár, Bartók B. u. 21. (hrsz.: 7800)
Lakóház	Kaposvár, Bartók B. u. 33. (hrsz.: 7806)
Pláza része - egykori lakóépület	Kaposvár, Berzsenyi D. u. 1/a (hrsz.: 131/3)
Lakóház	Kaposvár, Berzsenyi D. u. 2/b (hrsz.: 284)
Lakóház	Kaposvár, Cseri út 31. (hrsz.: 8879)
Lakóház	Kaposvár, Cseri út 35. (hrsz.: 8877)
Lakóház	Kaposvár, Dózsa Gy. u. 2. (hrsz.: 47)
Üzletház - egykori mozi	Kaposvár, Dózsa Gy. u. 3. (hrsz.: 409)
Lakóház	Kaposvár, Dózsa Gy. u. 6. (hrsz.: 49)
Lakóház	Kaposvár, Dózsa Gy. u. 8. (hrsz.: 50)
Lakóház	Kaposvár, Dózsa Gy. u. 9. (hrsz.: 412)
Lakóház	Kaposvár, Dózsa Gy. u. 10. (hrsz.: 51)
Lakóház	Kaposvár, Dózsa Gy. u. 11. (hrsz.: 413)
Lakóház	Kaposvár, Dózsa Gy. u. 12. (hrsz.: 52)
Lakóház	Kaposvár, Dózsa Gy. u. 13. (hrsz.: 414)
Lakóház	Kaposvár, Dózsa Gy. u. 14. (hrsz.: 53)
Lakóház	Kaposvár, Dózsa Gy. u. 19. (hrsz.: 431)
Lakóház	Kaposvár, Dózsa Gy. u. 20. (hrsz.: 56)
Lakóház	Kaposvár, Dózsa Gy. u. 24. (hrsz: 58/1; 58/2)
Lakóház	Kaposvár, Ezredév u. 1. (hrsz.: 824)
Lakóház	Kaposvár, Ezredév u. 1/a. (hrsz.: 826)
Lakóház	Kaposvár, Ezredév u. 2. (hrsz.: 822)
Lakóház	Kaposvár, Ezredév u. 3. (hrsz.: 827)
Lakóház	Kaposvár, Ezredév u. 6. (hrsz.: 819)

Lakóház	Kaposvár, Ezredév u. 5-7. (hrsz.: 828)
Lakóház	Kaposvár, Ezredév u. 8. (hrsz.: 818)
Lakóház	Kaposvár, Ezredév u. 9. (hrsz.: 830)
Lakóház	Kaposvár, Ezredév u. 11. (hrsz.: 831)
Orvosi rendelő - egykori lakóház	Kaposvár, Ezredév u. 13. (hrsz.: 832)
Lakóház	Kaposvár, Ezredév u. 17. (hrsz.: 834)
Lakóház	Kaposvár, Ezredév u. 18. (hrsz.: 813)
Lakóház	Kaposvár, Ezredév u. 20–22. (hrsz.: 812)
Lakóház	Kaposvár, Fő u. 3. (hrsz.: 321)
Lakóház	Kaposvár, Fő u. 4. (hrsz.: 8/7)
Lakóház	Kaposvár, Fő u. 5. (hrsz.: 322/1)
Lakóház	Kaposvár, Fő u. 6. (hrsz.: 8/8)
Lakóház	Kaposvár, Fő u. 8. (hrsz.: 8/9)
Lakóház	Kaposvár, Fő u. 13. – Kossuth L. u. 2. (hrsz.: 338)
Lakóház	Kaposvár, Fő u. 14. (hrsz.: 41)
Lakóház	Kaposvár, Fő u. 15. (hrsz.: 339/1)
Lakóház	Kaposvár, Fő u. 16. (hrsz.: 42/2)
Lakóház	Kaposvár, Fő u. 17. (hrsz.: 340)
Lakóház	Kaposvár, Fő u. 18. (hrsz.: 43)
Lakóház	Kaposvár, Fő u. 20. (hrsz.: 44)
Lakóház	Kaposvár, Fő u. 21. (hrsz.: 342)
Lakóház	Kaposvár, Fő u. 22. (hrsz.: 45)
Lakóház	Kaposvár, Fő u. 23. (hrsz.: 349)
Lakóház	Kaposvár, Fő u. 24. (hrsz.: 46)
Lakóház	Kaposvár, Fő u. 25. (hrsz.: 350)
Lakóház	Kaposvár, Fő u. 27. (hrsz.: 351/10)
Lakóház	Kaposvár, Fő u. 29. (hrsz.: 353)
Lakóház	Kaposvár, Fő u. 31. (hrsz.: 361)
Lakóház	Kaposvár, Fő u. 55. – Tallián Gy. u. 1. (hrsz.: 387)

Lakóház	Kaposvár, Fő u. 73. (hrsz.: 635)
Lakóház	Kaposvár, Fő u. 79. (hrsz.: 632)
Lakóház	Kaposvár, Fő u. 99. (hrsz.: 621)
Lakóház	Kaposvár, Gr. Apponyi A. u. 1/b (hrsz.: 540)
Lakóház	Kaposvár, Gr. Apponyi A. u. 3. (hrsz.: 539)
Lakóház	Kaposvár, Gr. Apponyi A. u. 13. (hrsz.: 534)
Lakóház	Kaposvár, Gr. Apponyi A. u. 29. (hrsz.: 525)
Lakóház	Kaposvár, Gr. Apponyi A. u. 49. (hrsz.: 515)
Lakóház	Kaposvár, Irányi D. u. 11. (hrsz.: 34)
Lakóház	Kaposvár, Irányi D. u. 13. (hrsz.: 33)
Lakóház	Kaposvár, Irányi D. u. 17. (hrsz.: 31)
Lakóház	Kaposvár, Jedlik Á. u. 11. (hrsz.: 7171)
Lakóház	Kaposvár, Jókai u. 10. (hrsz.: 8227)
Lakóház	Kaposvár, Jókai u. 11. (hrsz.: 8215)
Lakóház	Kaposvár, Jókai u. 13. (hrsz.: 8216)
Lakóház	Kaposvár, Jókai u. 15. (hrsz.: 8217)
Lakóház	Kaposvár, József A. u. 7. (hrsz.: 211)
Lakóház	Kaposvár, Kaposfüredi út 181. (hrsz.: 15379)
Lakóház	Kaposvár, Kassa u. 7. (hrsz.: 4262)
Lakóház	Kaposvár, Kassa u. 9. (hrsz.: 4263)
Lakóház	Kaposvár, Kassa u. 17. (hrsz.: 4267)
Lakóház	Kaposvár, Kassa u. 18. (hrsz.: 4245)
Lakóház	Kaposvár, Kisfaludy u. 14. (hrsz.: 4737)
Lakóház	Kaposvár, Kisfaludy u. 27. (hrsz.: 4992)
Lakóház	Kaposvár, Kontrássy u. 5. (hrsz.: 300)
Lakóház	Kaposvár, Kontrássy u. 6. (hrsz.: 234)
Lakóház	Kaposvár, Kontrássy u. 7. (hrsz.: 290)
Lakóház	Kaposvár, Kontrássy u. 8. (hrsz.: 278/1)
Lakóház	Kaposvár, Kossuth tér 4. (hrsz.: 100)
Lakóház	Kaposvár, Kossuth L. u. 8. (hrsz.: 335)

Lakóház	Kaposvár, Kossuth L. u. 10. (hrsz.: 333)
Lakóház	Kaposvár, Kossuth L. u. 15. (hrsz.: 327)
Börtönépület	Kaposvár, Kossuth L. u. 19. (hrsz.: 853)
Lakóház	Kaposvár, Kossuth L. u. 20. (hrsz.: 846)
Lakóház	Kaposvár, Kossuth L. u. 24. (hrsz.: 844)
Lakóház	Kaposvár, Kossuth L. u. 26. (hrsz.: 843)
Lakóház	Kaposvár, Kossuth L. u. 28. (hrsz.: 842)
Lakóház	Kaposvár, Kossuth L. u. 32. (hrsz.: 839)
Lakóház	Kaposvár, Kossuth L. u. 44. (hrsz.: 919)
Lakóház	Kaposvár, Kossuth L. u. 62. (hrsz.: 4314)
Lakóház	Kaposvár, Kossuth L. u. 68. (hrsz.: 4311)
Lakóház	Kaposvár, Kossuth L. u. 73. (hrsz.: 4346)
Lakóház	Kaposvár, Kossuth L. u. 83. (hrsz.: 4351)
Lakóház	Kaposvár, Kossuth L. u. 87. (hrsz.: 4353)
Lakóház	Kaposvár, Dr. Kovács-Sebestény Gy. u. 2. (hrsz.: 955)
Lakóház	Kaposvár, Dr. Kovács-Sebestény Gy. u. 9. (hrsz.: 949)
Lakóház	Kaposvár, Dr. Kovács-Sebestény Gy. u. 11. (hrsz.: 936/2)
Lakóház	Kaposvár, Múzeum u. 2. (hrsz: 8/10)
Lakóház	Kaposvár, 48-as ifjúság útja 16. (hrsz.: 4226)
Lakóház	Kaposvár, 48-as ifjúság útja 30. (hrsz.: 4288)
Lakóház	Kaposvár, Németh I. fasor 9. (hrsz.: 944)
Lakóház	Kaposvár, Németh I. fasor 11. (hrsz.: 956)
Lakóház	Kaposvár, Németh I. fasor 15. (hrsz.: 958)
Lakóház	Kaposvár, Németh I. fasor 16. (hrsz.: 784/5)
Lakóház	Kaposvár, Németh I. fasor 18. (hrsz.: 783/2)
Lakóház	Kaposvár, Németh I. fasor 19/a (hrsz.: 981)
Lakóház	Kaposvár, Németh I. fasor 21. (hrsz.: 983, 984)
Lakóház	Kaposvár, Németh I. fasor 35. (hrsz.: 993)
Lakóház	Kaposvár, Németh I. fasor 37. (hrsz.: 994)
Lakóház	Kaposvár, Németh I. fasor 39. (hrsz.: 995)

Lakóház	Kaposvár, Németh I. fasor 42. (hrsz.: 706)
Lakóház	Kaposvár, Németh I. fasor 44. (hrsz.: 705)
Lakóház	Kaposvár, Németh I. fasor 51. (hrsz.: 1024)
Lakóház	Kaposvár, Németh I. fasor 63. (hrsz.: 1037)
Irodaház	Kaposvár, Noszlopy G. u. 1. (hrsz.: 82/8)
Lakóház	Kaposvár, Noszlopy G. u. 2. (hrsz.: 98)
Lakóház	Kaposvár, Noszlopy G. u. 4. (hrsz.: 97)
Lakóház	Kaposvár, Noszlopy G. u. 6. (hrsz.: 96)
Lakóház	Kaposvár, Noszlopy G. u. 8. (hrsz.: 95)
Lakóház	Kaposvár, Noszlopy G. u. 12. (hrsz.: 93)
Lakóház	Kaposvár, Rákóczi tér 4–5. (hrsz.: 433, 432)
Lakóház	Kaposvár, Rákóczi tér 13. (hrsz.: 458)
Lakóház	Kaposvár, Rákóczi tér 16. (hrsz.: 455)
Lakóház	Kaposvár, Rákóczi tér 18. (hrsz.: 440)
Lakóház	Kaposvár, Rippl-R. u. 2. (hrsz.: 235)
Lakóház	Kaposvár, Rippl-R. u. 3. (hrsz.: 273)
Lakóház	Kaposvár, Rippl-R. u. 8. (hrsz.: 238)
Napközi Otthon épülete	Kaposvár, Rippl-R. u. 11. (hrsz.: 271)
Lakóház	Kaposvár, Rippl-R. u. 19. (hrsz.: 263)
Lakóház	Kaposvár, Rippl-R. u. 21. (hrsz.: 262)
Lakóház	Kaposvár, Rippl-R. u. 22. (hrsz.: 247)
Lakóház	Kaposvár, Somssich P. u. 14. (hrsz.: 836)
Lakóház	Kaposvár, Somssich P. u. 18. (hrsz.: 810)
Lakóház	Kaposvár, Streith M. u. 13. (hrsz.: 4200)
Lakóház	Kaposvár, Szent Imre u. 4. (hrsz.: 939)
Lakóház	Kaposvár, Szent Imre u. 5. (hrsz.: 804)
Lakóház	Kaposvár, Szent Imre u. 6. (hrsz.: 938)
Lakóház	Kaposvár, Szent Imre u. 8. (hrsz.: 937)
Lakóház	Kaposvár, Szent Imre u. 10. (hrsz.: 936/1)
Lakóház	Kaposvár, Szent Imre u. 23. (hrsz.: 929)

Lakóház	Kaposvár, Szent Imre u. 24. (hrsz.: 4171)
Lakóház	Kaposvár, Szent Imre u. 25. (hrsz.: 928)
Lakóház	Kaposvár, Szent Imre u. 27. (hrsz.: 927)
Lakóház	Kaposvár, Szent Imre u. 29. (hrsz.: 926)
Lakóház	Kaposvár, Szent Imre u. 31. (hrsz.: 4227)
Lakóház	Kaposvár, Szent Imre u. 55. (hrsz.: 4239)
Lakóház	Kaposvár, Széchenyi tér 6. (hrsz.: 368)
Lakóház	Kaposvár, Széchenyi tér 7. (hrsz.: 367)
Lakóház	Kaposvár, Tallián Gy. u. 1/a (hrsz.: 386)
Lakóház	Kaposvár, Tallián Gy. u. 4. (hrsz.: 643)
Lakóház	Kaposvár, Tallián Gy. u. 4/b. (hrsz.: 645)
Lakóház	Kaposvár, Tallián Gy. u. 8. (hrsz.: 648)
Lakóház	Kaposvár, Tallián Gy. u. 33. (hrsz.: 965)
Lakóház	Kaposvár, Tallián Gy. u. 42. (hrsz.: 976/1)
Lakóház	Kaposvár, Tallián Gy. u. 45. (hrsz.: 4112)
Lakóház	Kaposvár, Tallián Gy. u. 52. (hrsz.: 3915)
Lakóház	Kaposvár, Tallián Gy. u. 76. (hrsz.: 3954)
Lakóház	Kaposvár, Tallián Gy. u. 91. (hrsz.: 4088)
Városháza épülete - egykori iskola	Kaposvár, Teleki u. 2. (hrsz.: 86/1)
Lakóház	Kaposvár, Teleki u. 5. (hrsz.: 8/12)
Lakóház	Kaposvár, Temesvár u. 1. (hrsz.: 4290)
Lakóház	Kaposvár, Temesvár u. 3. (hrsz.: 4291)
Lakóház	Kaposvár, Temesvár u. 9. (hrsz.: 4295)
Lakóház	Kaposvár, Temesvár u. 10. (hrsz.: 4280)
Óvoda törzsépülete - egykori zárdaépület	Kaposvár-Toponár, Toponári út (hrsz.: 13820/1)
Lakóház	Kaposvár-Töröcske, Fenyves u. 17. (hrsz.: 16115)
Lakóház	Kaposvár, Vöröstelek u. 12. (hrsz.: 3931)
Lakóház	Kaposvár, Zárda u. 1. (hrsz.: 306)

Lakóház	Kaposvár, Zárda u. 4. (hrsz.: 315)
Lakóház	Kaposvár, Zárda u. 6. (hrsz.: 314)
Lakóház	Kaposvár, Zárda u. 15. (hrsz.: 227)
Lakóház	Kaposvár, Zárda u. 17. (hrsz.: 226)
Lakóház	Kaposvár, Zárda u. 23. (hrsz.: 222)
Lakóház	Kaposvár, Zárda u. 29. (hrsz.: 219/2)
Könyvtár	Kaposvár, Zrínyi u. 16. (hrsz.: 7565)

H3 védelem alatt álló épületek

Kőkereszt	Kaposvár, Arany János tér hrsz.: 4743/15
Lakóház erkélykorlát, kapu	Kaposvár, Bajcsy-Zs. u. 11. hrsz.: 825
Kőkereszt	Kaposvár, Bartók B. u. – Iszák utca sarok hrsz.: 8242
Kőkereszt	Kaposvár, Bartók B. - Rudnay u. kereszteződése hrsz.: 7842/2
Kőkereszt	Kaposvár, Bárczi u. ¬ Kőrösi Csoma S. u sarok hrsz.: 9650/5
Kőkereszt	Kaposvár, Béla király u. – Gruber u. sarok hrsz.: 17950
Lakóház kerítés és kapu	Kaposvár, Damjanich u. 5. hrsz.: 4114
Egykori patyolat épülete - Bejárati kapuépítmény	Kaposvár, Dombóvári út 1. hrsz.: 3539
Kőkereszt	Kaposvár, Egyenesi út 45. előtt hrsz.: 10467/162
Harangláb és kőkereszt	Kaposvár-Fészerlakpuszta hrsz.: 0320/17
Kőkereszt	Kaposvár, Füredi u. – Margit-templom hrsz.: 4865
Kőkereszt	Kaposvár, Guba S. u. 24. előtt hrsz.: 3630
Kőkereszt	Kaposvár, Harangláb utca hrsz.: 20807
Lakóház homlokzati dombormű	Kaposvár, Hársfa u. 5. hrsz.: 2417/5
Lakóépület erkély	Kaposvár, Irányi D. u. 19. hrsz.: 30
Lakóépület kapu és ablakvirágtartók	Kaposvár, József A. u. 11. hrsz.: 209
Kőkereszt	Kaposvár, Kaposfüredi út hrsz.: 15111/7

Kőkereszt	Kaposvár, Kaposfüredi út - Orgona u. sarok hrsz.: 15181/5
Kőkereszt	Kaposvár, Kaposfüredi út - Szőlőhegyi u. sarok hrsz.: 15226
Lakóház kerítés, kapu	Kaposvár, Kassa u. 11. hrsz.: 4264
Kőkereszt	Kaposvár, Mező u., a Hősök temploma mellett hrsz.: 3596/2
Lakóépület kapu és pinceablak rácsai	Kaposvár, Németh I. fasor 65. hrsz.: 1039
Gyógyszertár bejárat feletti dombormű	Kaposvár, Pécsi u. 2. hrsz.: 2404
Kőkereszt	Kaposvár, Pécsi u. hrsz.: 3229
Kőkereszt	Kaposvár, Petőfi u. 19. szám előtt hrsz.: 4802/1
Lakóépület bejárati kapu	Kaposvár, Rippl-Rónai u. 1. hrsz.: 274
Kőkereszt	Kaposvár, Szentjakabi zártkert hrsz.: 17148/1
Kőkereszt	Kaposvár, Szigetvári utca vége hrsz.: 10721
Lakóépület utcai főkapu	Kaposvár, Tallián Gy. u. 3. hrsz.: 385/1
Lakóépület kapu	Kaposvár, Tallián Gy. u. 41. hrsz.: 971
Lakóépület kapu	Kaposvár, Tallián Gy. u. 89. hrsz.: 4089
Utcafronti kerítés	Kaposvár, Tallián Gy. u. 20-32. hrsz.: 739
Kőkereszt	Kaposvár, Toponári régi temető hrsz.: 13725

Kőkereszt és fa harangláb	Kaposvár, Toponári zártkert hrsz.: 20807
Óvoda anyaépület (volt zárda épülete) nyugati homlokzat főkapuval	Kaposvár-Toponár, Toponári út hrsz.: 13820/1
Kőkereszt	Kaposvár-Töröcske, Harang u. hrsz.: 16205
Kőkereszt	Kaposvár-Töröcske, Fenyves u. 29. hrsz.: 16084
Kőkereszt	Kaposvár-Töröcske, Fenyves u. 72. hrsz.: 16156
Kőkereszt	Kaposvár-Töröcske hrsz.: 02260/3
Kőkereszt	Kaposvár-Töröcske hrsz.: 02260/3

He védelem alatt álló területek

Városközpont területe	Határai: Északon: József Attila utca Somssich Pál utca Németh István fasor Keleten: Tallián Gyula utca Anna utca, Rákóczi tér Délen: Áchim András utca Budai Nagy Antal utca Baross Gábor utca Nyugaton: Berzsenyi utca
Volt Tisztviselőtelep	Határai: Északon: Arany János utca Keleten: Hunyadi János utca Délen: 48-as ifjúság útja Nyugaton: Kossuth Lajos utca nyugati telkeinek hátsó telekhatárai
Hősök temetője	Kaposvár, Szigetvári utca hrsz.: 10716
Kálvária a toponári városrészben	Kaposvár-Toponár, Orci út hrsz.: 13237
Izraelita temető	Kaposvár, Mező utca hrsz.: 2271

Damjanich utcai lakótömb	Kaposvár, Damjanich u. 18., 20., 22., 24. Szent Imre utca 10., Dr. Kovács-Sebestény Gyula u. 11. hrsz.: 936/1,
Gábor Andor téri és Hunyadi János utcai társasházak	Kaposvár, Gábor Andor tér 1., 2. Hunyadi János u. 1., 3., 5. hrsz: 4213/2, 4212/2, 4212/7, 4212/6,4212/1, 4213/4
Hársfa utcai lakóházak	Kaposvár, Hársfa utca 3., 5., 7., 9. hrsz.: 2417/3-8

FELHASZNÁLT IRODALOM

Bereczk Sándor: Kaposvár rendezett tanácsú város története és fejlődése. Budapest : Arany J. Irod. és Nyomdai Műint., 1925.

Hartner Rudolf: Kaposvári fák a várostörténet tükrében. Kaposvár : Kaposvárért Közalapítvány, 2002.

Kaposvár : várostörténeti tanulmányok. Szerk. Kanyar József. Kaposvár : Városi Tanács, 1975.

Szabó Tünde: Somogy megye műemlékjegyzéke : módszertani segédanyag. Kaposvár : SMPI, 1990.

Szigetvári György: Az építőipar és építészet Somogyban, 1945–1975. Kaposvár : Somogym. Ny. (1975).

Szigetvári György: Építészeti emlékek Somogyban, 1000–1900. Kaposvár : S. M. Tanács, 1973.

Szigetvári György – Balogh Krisztina, L. – Lőrincz Ferenc, ifj.: Kaposvár szecessziós építészete. Kaposvár : Kaposvár Polgáraiért Egyesület, 2011.

A város, ahol élünk. Szerk. Hartner Rudolf. Kaposvár : Kaposvári Városszépítő Egyesület, 1998.

Zádor Mihály: Kaposvár. Budapest : Műszaki Kvk., 1964.

Internetes forrás:
http://www.kaposvar.hu
http://www.mvkkvar.hu/kiallitas/szecesszio.php

Egyéb források:
Kaposvár megyei Jogú Város Főépítészi Irodájának képarchívuma
Somogy Megyei Levéltár régi térképei
Képes levelezőlapok